

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

PLANU URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA RYMANÓW

Na lata 2019 - 2028

Przemyśl 2019 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu, ul.
Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl,
tel. 16 6705281, fax. 16 6705519
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl, <http://www.buligl.pl>

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu
ul. Wysockiego 46a, 37-700 Przemyśl
tel. (16) 670 52 81, faks (16) 670 55 19
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl
www.przemysl.buligl.pl

Prognozę opracowali
Kierujący zespołem:
mgr inż. Leszek Reizer

Członkowie zespołu:
mgr inż. Anna Bugno-Pogoda
mgr inż. Piotr Hałucha

1. Wstęp.....	9
1.1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	9
2. Informacje ogólne	13
2.1. Podstawa prawna, cel i zakres prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko	13
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	20
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu	22
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu	23
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposób w jaki zostały uwzględnione w <i>Planie</i>	24
2.6. Powiązania <i>Planu</i> z innymi dokumentami, w tym dokumentami w zasięgu działania nadleśnictwa, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	27
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania	32
2.8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	33
3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.....	34
3.1. Istniejący stan środowiska na obszarze Nadleśnictwa	34
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa	34
3.1.2. Klimat.....	36
3.1.3. Powietrze.....	36
3.1.4. Wody	37
3.1.5. Gleby, typy siedliskowe lasu	39
3.1.6. Lasy	41
3.1.7. Formy ochrony przyrody występujące w Nadleśnictwie Rymanów....	48
3.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	82
3.3. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną.....	82
3.4. Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	83
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	83
4. Ocena wpływu Planu na środowisko i obszary Natura 2000	85
4.1. Oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.....	85
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	85
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.....	86
4.1.3. Oddziaływanie na siedliska, rośliny i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.....	86
4.1.4. Oddziaływanie na wodę	116

4.1.5. Oddziaływanie na powietrze	117
4.1.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	117
4.1.7. Oddziaływanie na krajobraz	117
4.1.8. Oddziaływanie na klimat.....	117
4.1.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne	118
4.1.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	118
4.1.11. Zestawienie zbiorcze wpływu <i>Planu</i> na środowisko	119
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej.....	120
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary Natura 2000	126
4.3.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000.....	128
5. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w <i>Planie</i>	129
6. Dokumentacja uzupełniająca.....	130
6.1. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji.....	130
6.2. Literatura i materiały źródłowe wykorzystane w opracowaniu <i>Prognozy</i>	130
7. Załączniki.....	132
7.1. Zarządzenie nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie wraz z załącznikiem nr 1	133
7.2. Zarządzenie nr 14 z dnia 28 grudnia 2016 r. wprowadzające zmiany do załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie	147
7.3. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie	153
7.4. Opinia Sanitarna Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.	157
7.5. Zestawienie ostoi ksylobiontów.	159
7.6. Zestawienie stref przypotokowych.....	164
7.7. Oświadczenie autora prognozy	169

Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Stosowane skróty	
Ustawa OOS	Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Jest to postępowanie mające na celu ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów.
LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe - państwowa jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, zarządzająca gruntami własności Skarbu Państwa.
BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Przedsiębiorstwo Państwowe, którego głównym zadaniem jest sporządzanie planów urządzenia lasu, prowadzenie aktualizacji danych o lasach, monitoring lasu itp.
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – instytucja podległa Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, której głównym zadaniem jest nadzór nad niektórymi formami ochrony przyrody, prowadzenie ocen oddziaływania na środowisko, wydawanie decyzji środowiskowych itp.
DP	Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
DS	Dyrektywa Siedliskowa - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
SEA	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
SDF	Standardowy Formularz Danych. Podstawowy dokument opisujący istniejący lub projektowany obszar Natura 2000. Zawiera informacje o obszarze przesyłane do Komisji Europejskiej oraz udostępniane społeczeństwu.
SOO (obszar siedliskowy)	Specjalny obszar ochrony – obszar Natura 2000 wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków).
OZW (obszar siedliskowy)	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Obszary siedliskowe, które nie zostały jeszcze formalnie powołane rozporządzeniem Ministra Środowiska, natomiast są już zatwierdzone przez Komisję Europejską.
OSO (obszar ptasi)	Obszar specjalnej ochrony – obszar Natura 2000 ustanowiony w celu ochrony ptaków i ich siedlisk odpowiednim rozporządzeniem Ministra Środowiska.
ZHL	Zasady Hodowli Lasu – branżowy dokument w leśnictwie określający sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.
IUL	Instrukcja urządzania lasu – szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu sporządzania planu urządzenia lasu.
IOL	Instrukcja ochrony lasu – branżowy dokument zawierający wytyczne w zakresie przeciwdziałania różnorodnym zagrożeniom jakim może być poddany las.
KZP	Komisja założeń planu. Narada z udziałem instytucji zewnętrznych (np. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), podczas której zapadają ustalenia dotyczące szczegółowych wytycznych sporządzania planu urządzenia lasu.
NTG	Narada Techniczno-Gospodarcza. Spotkanie na końcowym etapie sporządzania planu urządzenia lasu, którego celem jest dokonanie analizy i oceny gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie poprzednich 10 lat oraz akceptacja przyjętych założeń i ustaleń nowego planu urządzenia lasu.

Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Stosowane skróty	
KPP	Komisja Projektu Planu – końcowa narada w formie debaty publicznej mająca na celu dyskusję nad projektem planu urządzenia lasu oraz oceną oddziaływania planu na środowisko.
Zarządzenie 28/2014 z późn. zm.	Zarządzenie nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. Z uwzględnieniem zmian wynikających z zarządzenia nr 14 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 28 grudnia 2016 r, dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.
PTOP	Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków.
KOO	Stowarzyszenie "Komitet Ochrony Orłów".

Terminy z zakresu ochrony przyrody	
Przedmiot ochrony	W przypadku obszaru Natura 2000 jest to gatunek lub siedlisko, dla którego ochrony utworzony został dany obszar. Te gatunki lub siedliska są wyszczególnione w SDF-ie z oceną ogólną A, B lub C. Gatunki wyszczególnione w SDF-ie z oceną D nie są przedmiotem ochrony.
Siedlisko przyrodnicze	Oznacza siedlisko przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej.
Czynniki abiotyczne	Przyczyny klimatyczne, glebowe np. wiatr, zakłócenie stosunków wodnych, susza, przymrozki itp.
Czynniki biotyczne	Czynniki „ożywione”: owady, grzyby, zwierzyzna, bakterie itp.
Przebudowa	Różnego rodzaju zabiegi zmierzające do takiej zmiany w budowie i strukturze drzewostanu, aby w lepszy sposób spełniane były wszystkie funkcje lasu. Polega np. na zmianie składu gatunkowego drzewostanu, na przemianie struktury wiekowej itp.

Terminy z zakresu leśnictwa	
Plan urządzenia lasu (PUL)	Podstawowy dokument planistyczny z zakresu gospodarki leśnej. Sporządzany jest dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat i określa całość zadań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej w tym okresie. Sporządzenie planu urządzenia lasu jest obowiązkiem wynikającym z Ustawy o lasach. W tekście opracowania analizowany projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028 nazywany jest „Planem”.
Prognoza oddziaływania na środowisko	Jest to dokument sporządzany w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza jest opracowaniem analitycznym, w ramach którego dokonuje się oceny przewidywanego wpływu ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko.
Program ochrony przyrody (POP)	Część planu urządzenia lasu. Zawiera kompleksowy opis stanu środowiska na obszarze nadleśnictwa wraz z zaleceniami ochronnymi i modyfikacjami gospodarki leśnej pod kątem ochrony przyrody.
Etat cięć rębnych (miąższościowy)	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania Planu w użytkowaniu rębnym.

Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Terminy z zakresu leśnictwa	
Powierzchniowy etat pielęgnowania drzewostanów	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10 – leciu.
Odnawianie	Ponowne wprowadzenie roślinności leśnej (drzew) na powierzchnię leśną, uprzednio objętą użytkowaniem rębny, czyli wycinką drzew. Może mieć charakter odnowienia naturalnego lub sztucznego.
Zalesianie	Wprowadzenie roślinności leśnej na powierzchnię nie będącą lasem – łąkę, pastwisko, rolę, nieużytek itp.
Melioracje agrotechniczne	System zabiegów polegających na odpowiednim przygotowaniu powierzchni przed i po zrębie: usunięcie podszytów, uprzątnięcie powierzchni itp.
Pielęgnowanie gleby	Są to zabiegi we wczesnych fazach młodego lasu (uprawy) polegające na wykaszaniu roślinności zachwaszczającej glebę i ocieniającej młode drzewka.
Zabiegi pielęgnacyjne	Zbiorcza grupa zabiegów na potrzeby analiz, w skład której wchodzi czyszczenia i trzebieże.
Czyszczenia wczesne (CW) i późne (CP)	Zabiegi w nieco starszych uprawach oraz w młodnikach polegające głównie na tzw. „selekcji negatywnej”, czyli usuwaniu drzew chorych, złych jakościowo, przegęszczeń, niekorzystnych domieszek itp.
Trzebieże (TW – trzebieże wczesne lub TP – trzebieże późne)	Zabiegi w starszych drzewostanach (zazwyczaj od ok. 20 lat do czasu użytkowania rębny) polegające na selekcji pozytywnej, czyli wyborze najlepszych drzewek i usuwaniu osobników, które im przeszkadzają we wzroście. Usuwane są pojedyncze drzewa, zazwyczaj niezgodne z TD lub typem siedliskowym lasu oraz drzewa, które wykazują objawy zamierania (przygłuszone). Drzewa te następnie są na miejscu pozbawiane gałęzi (okrzesywane) i wyciągane z lasu.
Rębnie	Sposoby zagospodarowania lasu, polegające na takim usunięciu drzew z powierzchni, aby w optymalny sposób przygotować środowisko na pojawienie się młodego pokolenia drzew, zgodnie z ich wymaganiami siedliskowymi i świetlnymi. Zabiegi rębne oprócz wycięcia drzewostanu obejmują też jego odnowienie, czyli przygotowanie gleby i wprowadzenie młodego pokolenia lasu.
Rb I (zupełna)	Wycięcie lasu na powierzchni maksymalnie do 6 ha i pasie do 80m w celu odnowienia gatunków światłożądnych, głównie sosny na ubogich siedliskach a także olszy na siedliskach olsów.
Rębnie złożone	Zbiorcza grupa złożona z rębni: II, III, IV i V, przyjęta na potrzeby analiz.
Rb II (częściowa)	Polega na stopniowym, systematycznym usuwaniu części drzew w kolejnych kilku etapach, tak aby najpierw doprowadzić do naturalnego obsiewu gatunków docelowych a później stopniowo dopuszczać do nich więcej światła celem polepszenia wzrostu. Stosowana głównie do odnawiania drzewostanów dębowych lub bukowych.
Rb III (gniazdowa)	Polega na takim usunięciu drzewostanu, aby możliwe było odnowienia drzewostanu mieszanego (wykorzystywana w celu przebudowy drzewostanów). W pierwszej kolejności użytkowanie i odnowienie wykonywane jest na niewielkich gniazdach, gdzie zapewniona jest osłona cieniostnym gatunkom a następnie usuwa się drzewostan między gniazdami celem odnowienia gatunkami bardziej światłożądnymi.
Rb IV (stopniowa)	Polega na stosowaniu zróżnicowanych cięć w obrębie jednej powierzchni celem odnowienia drzewostanów zróżnicowanych wiekowo i przestrzennie.
Rb V (przerębowa)	Polega na jednostkowym lub grupowym usuwaniu drzew w obrębie powierzchni, co zapewnia kształtowanie procesu odnowienia zróżnicowanego w przestrzeni i czasie. Odpowiednia dla wielowarstwowych drzewostanów z dużym udziałem gatunków cieniostnych (głównie jodły).

Wykaz stosowanych skrótów i terminów

Terminy z zakresu leśnictwa	
Rębnia IIIAU, IIIBU, IVDU	Cięcia uprzątające w rębniach złożonych. Polegają na wykonaniu ostatniego etapu w rębni złożonej, czyli usunięcia drzew z powierzchni między gniazdami. W efekcie tego cięcia na powierzchni pozostaje wyłącznie młode pokolenie drzew oraz ewentualnie pozostawione fragmenty starodrzewu.
Typ drzewostanu (TD)	Jest to skład gatunkowy drzewostanu, ustalony dla dojrzałego drzewostanu. W TD zapisuje się gatunki wg rosnącego udziału. Np. TD: So-Jd-Db oznacza, że w wieku dojrzałości drzewostan powinien się składać w większości z dębu, z mniejszym udziałem jodły i sosny.
KO	Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie na co najmniej 30% powierzchni.
KDO	Drzewostan przygotowany do odnowienia w ramach rębni złożonej – wycięte, ale nie odnowione jeszcze gniazda. Jest to stan przejściowy, po którym drzewostan przechodzi w klasę odnowienia.
TSL	Typ siedliskowy lasu. Jednostka klasyfikacji siedlisk leśnych ustalona na podstawie badań gleby oraz opisu runa i drzewostanu. TSL opisuje potencjalne możliwości produkcji siedliska w zależności od trzech czynników: żyzności gleby, jej wilgotności oraz położenia w terenie (wysokość n.p.m., makrorzeźba). Siedliska dzielą się na bory, bory mieszane, lasy mieszane i lasy a w ramach tych grup na suche, świeże, wilgotne, bagienne i łęgowe.
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych. Jednolity system informatyczny służący do zarządzania przedsiębiorstwem Lasy Państwowe. Zawiera m.in. dane dotyczące opisu lasu oraz zadania wynikające z planu urządzenia lasu.
LMN	Leśna Mapa Numeryczna. Zestaw map (warstw) w postaci elektronicznej, sporządzonych według ściśle określonych zasad, powiązany z SILP-em, służący wizualizacji danych oraz analizom przestrzennym.
Miąższość	Jest to objętość drewna mierzona w m ³ . Podstawowy wskaźnik zasobów. Określa się ogólną miąższość drewna w całym nadleśnictwie, czyli tzw. zapas drzewostanów oraz przeciętną miąższość na 1 hektar zwaną zasobnością.
Zasięg nadleśnictwa	Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa obejmujący zarówno grunty będące w stanie posiadania nadleśnictwa, jak też wszystkie pozostałe grunty (zazwyczaj są to granice gmin i powiatów).
Udział wg gatunków panujących	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.) składa się z jednego lub więcej gatunków. Jeżeli do analiz przyjmowany jest tylko gatunek panujący w danym drzewostanie (czyli ten o największym udziale) to powierzchnia całego drzewostanu traktowana jest jako powierzchnia, na której rośnie tylko gatunek panujący. Ponieważ większość zabiegów jest projektowana pod kątem gatunku panującego, ten sposób analiz zazwyczaj przyjmuje się w pracach urzędniowych. Na przykład drzewostan o powierzchni 2 ha składający się z sosny i dębu, gdzie sosna zajmuje 70% powierzchni a dąb 30%, przy analizach pod względem gatunków panujących jest traktowany tak, jak gdyby rosła tam tylko sosna.
Udział wg gatunków rzeczywistych	Każdy drzewostan (czyli fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład, struktura, siedlisko itp.), składa się z jednego lub więcej gatunków. W tym przypadku do analiz przyjmuje się faktyczny udział gatunków w składzie. Na przykład, jeżeli w drzewostanie o powierzchni 2 ha, 70% zajmuje sosna a 30% dąb, oznacza to, że w analizach i zestawieniach dla sosny przyjęto powierzchnię 1,4 ha, a dla dębu – 0,6 ha.
Użytkowanie rębne	Dotyczy pozyskania drewna w efekcie realizacji rębni, czyli procesu usunięcia starego drzewostanu i odnowienia powstałej powierzchni młodym. Użytkowanie rębne ma więc miejsce w drzewostanach starych, dojrzałych.
Użytkowanie przedrębne	Dotyczy pozyskania drewna w drzewostanach młodszych, w efekcie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych: czyszczeń późnych i trzebieży.

1. WSTĘP

1.1. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na okres od 01.01.2019 do 31.12.2028 r. (zwana dalej *Prognozą*). Jej celem jest określenie wpływu na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów (zwanego dalej *Planem*), w szczególności na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedliska. Opracowanie zawiera ogólne informacje o podstawach prawnych sporządzania planu urządzenia lasu i prognozy, ich powiązaniach z innymi dokumentami, krótką charakterystykę dokumentu jakim jest plan urządzenia lasu oraz informacje o metodach i źródłach danych wykorzystanych przy sporządzaniu niniejszej *Prognozy*.

Podstawą formalną do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, a Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano głównie metody analiz przestrzennych polegające na analizie danych zamieszczonych w planie urządzenia lasu, a w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i na warstwach numerycznych. Dane o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków zebrano w oparciu o informacje będące w posiadaniu Nadleśnictwa Rymanów, RDLP w Krośnie, PTO, KOO, RDOŚ w Rzeszowie, WIOŚ, GIOŚ, ZBS PAN oraz dane, które zgromadzono podczas urzędniowych prac inwentaryzacyjnych oraz pozyskano w trakcie analizy publikacji i materiałów niepublikowanych. Ocenę wyników analiz oparto głównie na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2028 r. jest podstawowym dokumentem, na którym opiera się gospodarka leśna. Obowiązek sporządzania planu urządzenia lasu jest wymogiem prawnym, gdyż gospodarowanie lasem i jego zasobami w Nadleśnictwie według zasady zrównoważonego rozwoju może odbywać się tylko według ważnego (zatwierdzonego przez Ministra Środowiska) planu.

Plan obejmuje:

- ogólny opis lasów nadleśnictwa zawierający wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki Nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, plan na kolejne 10-lecie oraz zestawienia tabelaryczne i wykazy;
- program ochrony przyrody, zawierający opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody;
- opis taksacyjny lasu, zawierający szczegółową inwentaryzację, ocenę stanu lasu, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne;
- wykazy cięć rębnych i przedrębnych;
- materiały kartograficzne (mapy o różnej treści i skali);

- leśną mapę numeryczną, zawierającą bazy geometryczne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, które dane przechowywane są w formacie wektorowym.

Główne cele planów urządzenia lasu opisane są w Instrukcji urządzenia lasu. W Nadleśnictwie Rymanów głównym celem *Planu* jest zachowanie ekosystemów leśnych przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przezeń funkcjami lasu. Cel ten jest realizowany przez ustalone cele szczegółowe.

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie objętym *Planem* (czyli w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej), ustalonych na różnych szczeblach planowania, należy spełnianie wymogów określonych w dyrektywach Unii Europejskiej (siedliskowej i ptasiej), konwencjach (o ochronie różnorodności biologicznej, bońskiej, berneńskiej), programach (Polityka leśna państwa, Polityka ekologiczna państwa, Krajowy program zwiększania lesistości, Krajowa strategia ochrony i zachowania różnorodności biologicznej).

Plan jest powiązany z różnymi innymi planami obejmującymi obszar nadleśnictwa, w tym z planami urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw, programami ochrony środowiska, planami zagospodarowania przestrzennego, itp. W toku analizy nie stwierdzono, aby był możliwy do wykazania negatywny łączny wpływ na środowisko ustaleń *Planu* i wymienionych dokumentów.

Nadleśnictwo Rymanów, obejmujące powierzchnię 20709,75 ha, położone jest w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie krośnieńskim (gminy: Rymanów, Jaśliska, miasto Rymanów Zdrój) i sanockim (gminy: Besko, Bukowsko, Komańcza, Zarszyn).

Grunty nadleśnictwa rozrzucone są po bardzo dużej przestrzeni w wielu kompleksach. Lesistość w granicach zasięgu Nadleśnictwa wynosi 51,9%. Lasy ochronne stanowią 89,86% powierzchni, co świadczy o znacznej roli Nadleśnictwa w realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasów. Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany jest buk, którego udział powierzchniowy w lasach Nadleśnictwa wynosi 37,41%, a dominującym typem siedliskowym lasu jest las górski świeży, z udziałem wynoszącym 89,54%. Zmienność typologiczna gleb Nadleśnictwa Rymanów jest stosunkowo niewielka. Dominują gleby brunatne (95,25% powierzchni leśnej), odznaczające się dużą szkieletowością.

Nie stwierdzono, aby położenie omawianego obszaru oraz charakter planowanych zabiegów ujętych w *Planie* mogły oddziaływać negatywnie transgranicznie na środowisko.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się szereg form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. Są to:

- OSO Beskid Niski PLB180002;
- OZW Ostoja Jaśliska PLH180014, Rymanów PLH180016, Las Hrabieński PLH180039, Patria nad Odrzechową PLH180028, Ładzin PLH180038, Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030;
- Jaśliski Park Krajobrazowy;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego;
- rezerwat przyrody: „Bukowica”, „Kamień nad Jaśliskami”, „Źródłiska Jasiołki”;

- 79 pomników przyrody ożywionej;
- 42 użytki ekologiczne;
- rośliny i grzyby chronione (70) oraz zwierzęta chronione (200).

Plan nie zawiera zapisów wyznaczających ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Do głównych problemów ochrony środowiska na terenie Nadleśnictwa zaliczono: brak planów ochrony dla form ochrony wymagających takich planów, brak pełnych inwentaryzacji zwierząt i roślin podlegających ochronie.

Ewentualny brak realizacji ustaleń *Planu* niesie za sobą skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze. Przede wszystkim jego sporządzenie jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować.

W ramach *Prognozy oddziaływania Planu* na środowisko, przeanalizowano:

- ✓ oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym. Wskazano zapisy umieszczone w *Planie*, pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych naturalnych składów gatunkowych, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków;
- ✓ oddziaływanie na rośliny i zwierzęta. Nie stwierdzono, aby zapisy *Planu* w połączeniu z ich modyfikacjami zamieszczonymi w programie ochrony przyrody mogły powodować istotne zagrożenie dla tych gatunków;
- ✓ oddziaływanie na wodę – ustalenia *Planu* nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa;
- ✓ oddziaływanie na powietrze – nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów *Planu* na powietrze atmosferyczne;
- ✓ oddziaływanie na krajobraz – nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów *Planu* na krajobraz;
- ✓ oddziaływanie na klimat – gospodarka leśna poprzez promowanie trwałego rozwoju lasów w Polsce sprzyja zachowaniu korzystnego wpływu lasów na klimat, akumulację CO₂ oraz zapobieganie powstawaniu pożarów (jako czynnika uwalniającego CO₂);
- ✓ oddziaływanie na zasoby naturalne – głównym celem planowania urzędniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości użytkowania zasobów przyrodniczych, głównie odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Nie stwierdzono, aby ustalenia *Planu* mogły oddziaływać negatywnie na inne zasoby naturalne;
- ✓ oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej - nie stwierdzono negatywnego wpływu na te elementy.

Osobno analizowanym i ocenianym zagadnieniem jest wpływ ustaleń *Planu* na siedliska przyrodnicze. Przeprowadzono analizę oddzielnie dla każdego siedliska przyrodniczego. W żadnym wypadku nie wykazano możliwego, znacząco negatywnego wpływu realizacji zapisów *Planu*, natomiast wykazano pozytywny wpływ związany z procesem przebudowy i ograniczeniem roli sosny na siedliskach lasowych. Sposób doboru typów drzewostanu wyklucza możliwość wprowadzenia

gatunków niepożądanych w obręb siedlisk przyrodniczych, jednocześnie wskazując jaki skład gatunkowy powinien być kształtowany w trakcie cięć rębnych i przedrębnych. Będzie to miało pozytywny wpływ na stan leśnych siedlisk przyrodniczych.

W toku analizy zapisów *Planu* nie stwierdzono negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000. Również analiza rozwiązań alternatywnych nie wskazała na konieczność modyfikacji w tym zakresie. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne - na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów *Planu* odbywał się podczas Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, w których do udziału byli zapraszani również przedstawiciele społeczeństwa.

Wniosek: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. PODSTAWA PRAWNA, CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania *Planu* na środowisko została opracowana na podstawie umowy zawartej pomiędzy Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, a Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Zakres prac został uzgodniony przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie (jako sporządzającego projekt planu) z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie określony został w pismach: RDOŚ w Rzeszowie z dnia 14.12.2016 r. znak WPN.410.3.16.2016.BA.2 oraz PPWIS z dnia 9.12.2016 r. znak SNZ.9020.2.37.2016.RD.

Prognoza sporządzona została wg stanu na dzień 01.01.2019 r. Dotyczy zadań zaprojektowanych do wykonania w trakcie obowiązywania *PUL* i zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach oraz powiązaniach z innymi dokumentami, w tym: opis zawartości, dane dotyczące obszaru, zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz zestawienie zadań (nazwanych i wymienionych w ustawie o lasach i oraz w stosownej decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu), krótki opis celów projektowanego dokumentu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, sporządzone na podstawie obowiązujących aktów prawnych, ogólną analizę potencjalnego wpływu zapisów planu urządzenia lasu na obszary Natura 2000, gatunki i ich siedliska;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu *Prognozy* obejmujące: opis przyjętej metodyki sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu na podstawie dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia *Prognozy* dokumentów i materiałów, dla zakresu prognozy określonego w art. 51 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie (OOS);
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, w tym: opis metody monitorowania realizacji obowiązkowych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- analizę i ocenę następujących zagadnień:
 - istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- określenie potencjalnych zmian w ich stanie w przypadku zaniechania realizacji wskazań planu urządzenia lasu;
- stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
 - zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
 - celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z postanowień art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353), zwanej dalej ustawą OOS.

Akty prawne na podstawie, których wykonano Prognozę:

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków** (Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, L20/7 26.1.2010 rozdz. IV str. 30, M.P. 2011 nr 38 poz. 425);
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko** (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
 - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG** (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375) - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie**

środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466) - wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.15, t. 2, str. 102) – wdrożona do prawa polskiego ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- **Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu** (Dz. Urz. UE L 243/56/z 30.04.2004, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 357);
- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.); art. 5 stanowi, że: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.” Oznacza to, że ochrona środowiska zaliczona została do pryncypiów ustrojowych państwa, a ma być realizowana w myśl zasad zrównoważonego rozwoju;
- **Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju** (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1235) – gwarantuje trwanie w czasie i nienaruszalność lasów Skarbu Państwa, uznanych za strategiczny zasób naturalny i ma duże znaczenie w szerokim wdrażaniu idei zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. W myśl tej ustawy powinny być one utrzymywane, powiększane i doskonalone „zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w interesie dobra ogólnego”;
- **Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych** (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1161) – reguluje zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów. Ogranicza ich przeznaczanie na cele nierolnicze lub nieleśne;
- **Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.** (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 799 z późn.zm.) – określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem

wymagań zrównoważonego rozwoju. Artykuł 8 tej ustawy stanowi, że: Polityki, strategie, plany lub programy dotyczące w szczególności przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, gospodarki przestrzennej, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu powinny uwzględniać zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju;

- **Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 954) – określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku. Ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. UE L 143/56 z 30.04.2004, str. 56; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 357);
- **Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne** (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1566 z późn.zm.);
- **Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1945) – określa zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej, a także zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy;
- **Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067) – określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi, zasady tworzenia krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, a także organizację organów ochrony zabytków;
- **Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie** (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2033) – art. 1 tej ustawy określa łowiectwo jako element ochrony środowiska, w rozumieniu ustawy oznaczający ochronę zwierząt łownych (zwierzyny) i gospodarowanie ich zasobami w zgodzie z zasadami ekologii oraz zasadami racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, a art. 2 stanowi, że zwierzęta łowne w stanie wolnym, jako dobro ogólnonarodowe, stanowią dobro Skarbu Państwa;
- **Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2129) - określa zasady zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych (bez względu na formę ich własności) oraz przedstawia zasady gospodarki leśnej. Promowana trwale zrównoważona gospodarka leśna ma dążyć, między innymi, do zachowania bogactwa biologicznego lasów, ich żywotności i trwałego realizowania funkcji ochronnych. Jednym

z narzędzi realizacji postulatów jest program ochrony przyrody, stanowiący obowiązkową składową planu urzędzenia lasu. W ramach wypełniania ekologicznych (ochronnych) funkcji lasów akcentowane jest między innymi tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego licznych gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów, a także różnorodności i złożoności krajobrazu, czyli ochrona różnorodności biologicznej w całym procesie zarządzania oraz gospodarowania lasami;

- **Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym** (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 116) – reguluje kwestie rejestracji, obrotu i kontroli odpowiednio leśnego materiału podstawowego i rozmnożeniowego, a także regionalizacji nasiennej, co ma wpływ na zachowanie różnorodności genetycznej polskich lasów;
- **Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614) – określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu;
- **Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081.);
- **Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska** (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1566 z późn.zm.);
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej** (Dz. U. z 2017 poz. 2408);
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** (t.j. Dz. U. z 2016 poz. 71);
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego** (Dz. U. z 2015 poz.1425);
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów** (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.)
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urzędzenia lasu, uproszczonego planu urzędzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu** (Dz. U. poz. 1302);

-
- **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2016 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2016, poz. 1399);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. Nr 210, poz. 1260);**
 - **Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 poz. 1713);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533);**
 - **Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 67, poz. 337.);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. Nr 45, poz. 433 z późn. zm.);**
 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. poz. 2408).**

Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych oraz Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie ustalające szczegóły dotyczące sposobu realizowania zrównoważonej gospodarki leśnej w ramach instytucji Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe:

- **Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu (CILP, Warszawa 2012 r.):**
 - Część 1. Instrukcja sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa;
 - Część 2. Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych;
 - Część 3. Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych (<http://www.lp.gov.pl/media/biblioteka/urzadzanie/iul/>).
- **Zarządzenie nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji Ochrony Lasu (CILP, Warszawa 2012 r.).**

Instrukcja, wprowadzona na potrzeby V rewizji planów urządzenia lasów dla nadleśnictw, obejmuje również potrzeby z zakresu ochrony przyrody i kształtowania środowiska przyrodniczego w lasach, możliwe do realizacji metodami gospodarki leśnej i która kontynuuje tradycję tworzenia programów ochrony przyrody jako integralnych komponentów planów urządzenia lasu w nadleśnictwach (http://www.lp.gov.pl/media/biblioteka/ochrona_lasu/).

- **Zarządzenie nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Zasad Hodowli Lasu obowiązujących w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe** (<http://www.lp.gov.pl/media/biblioteka/hodowla/>).
- **Zarządzenie nr 54 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.**
- **Zarządzenie nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. z późn. zm. dotyczące wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie (zwanej dalej zarządzenie 28/2014).**

2.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU *PROGNOZY*

Zgodnie z Art. 52. ust. 1 ustawy OOS „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu”.

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko oparto się na metodzie eksperckiej z wykorzystaniem zaleceń wynikających z:

- zakresu i stopnia szczegółowości prognozy uzgodnionego z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo znak: znak WPN.410.3.16.2016.BA.2 z dnia 14.12.2016 r.),
- zakresu i stopnia szczegółowości prognozy uzgodnionego z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo znak: SNZ.9020.2.35.2016.RD z dnia 9.12.2016 r.),
- ramowych wytycznych Ministra Środowiska w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z 28 sierpnia 2013 r.

Najważniejszym elementem prac nad tym dokumentem jest zbiór dostępnych informacji o terenie. Pierwszym krokiem było zebranie informacji i dostępnych danych na temat występowania i lokalizacji gatunków i siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000, położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa oraz innych danych opisujących stan środowiska przyrodniczego. Część tych informacji została zebrana podczas prac nad *Planem*; zostały one zamieszczone w częściach opisowych: elaboracie, programie ochrony przyrody, a także w opisie taksacyjnym lasu. Są to informacje o występowaniu siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt itp. Aktualna wiedza na temat tych siedlisk i gatunków jest w większości wynikiem przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych. Znaczna część danych o siedliskach pochodzi z inwentaryzacji przeprowadzonej w 2007 r. przez Lasy Państwowe, zweryfikowanej w 2017 roku, materiałów uzyskanych z RDOŚ w Rzeszowie oraz wyników obserwacji wykonanych w trakcie sporządzania *Planu*.

Ponieważ głównym elementem prognozy wpływu na środowisko są zaplanowane zabiegi gospodarcze, zapisane w *Planie* w formie szczegółowych wskazań, podstawową metodą analizy wpływu tych zabiegów na środowisko jest porównanie w układzie przestrzennym rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego. Analizę tę przeprowadzono w dwóch postaciach:

- porównanie przestrzenne za pomocą technik GIS,
- zestawienie danych w tabelach, uzyskanych z bazy danych zawierającej informacje o planowanych zabiegach.

Techniki GIS umożliwiły wykonanie przestrzennych analiz rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych takich jak: miejsca występowania gatunków ptaków, siedliska przyrodnicze, obiekty chronione itp. W pierwszej kolejności dokonano wytypowania obszarów zainteresowania, czyli siedlisk przyrodniczych, stanowisk rzadkich

gatunków roślin i zwierząt, obszarów będących potencjalnymi siedliskami bytowania wybranych gatunków ptaków. Na tak wytypowane obszary zostały nałożone mapy (warstwy) zaplanowanych zabiegów. W ten sposób zidentyfikowano potencjalne obszary konfliktowe, które następnie szczegółowo przeanalizowano pod kątem rodzaju zaplanowanego zabiegu i stopnia wpływu tego zabiegu na określony gatunek, siedlisko itp.

Dla wytypowanych obszarów konfliktowych wykonano tabele pomocnicze w formie wykazów i zestawień sumarycznych. Tabele te uzyskano w wyniku kwerend do bazy danych Nadleśnictwa. Zawierały one wykazy wydzieleni leśnych w granicach określonych obszarów konfliktowych z wyszczególnionymi rodzajami zabiegów oraz powierzchnią tych zabiegów. Uzyskane wykazy i zestawienia były analizowane i oceniane, a wyniki tych analiz wyszczególniono w macierzach w tekście opracowania.

Zabiegi pogrupowano następująco: rębnie (z podziałem na formy rębni), zabiegi pielęgnacyjne (TP, TW, CPP CP, CW) i odnowienia. Należy jednak zaznaczyć, że ogólna powierzchnia zaplanowana do zabiegów nie wynika wprost z sumy powierzchni tych trzech grup, ponieważ zabiegi w uprawach dotyczą w przeważającej większości tej samej powierzchni, na której wykonywane są rębnie. Łączna powierzchnia zaplanowanych zabiegów to w zasadzie powierzchnia dwóch pierwszych grup: rębni i cięć pielęgnacyjnych.

Oceny poszczególnych parametrów środowiska oraz wpływu *Planu* na te parametry polegały głównie na ocenie eksperckiej, wynikającej z przeprowadzonych wcześniej analiz tabel i zestawień.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie. W większości przypadków odwoływano się do zapisów *Planu*, bez ich szczegółowego przytaczania w *Prognozie*, ze względu na konieczność zachowania logicznego układu oraz spójności opracowania.

Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano głównie z publikacji Ministerstwa Środowiska: „Monitoring gatunków roślin – przewodnik metodyczny”, „Monitoring gatunków zwierząt - przewodnik metodyczny”, „Monitoring siedlisk przyrodniczych - przewodnik metodyczny” oraz „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków – przewodnik metodyczny”.

2.3. ZAWARTOŚĆ PLANU URZĄDZENIA LASU

Zawartość *Planu* określa ustawa z dnia 28.09.1991 r. o lasach.

Zgodnie z art. 18, ust. 4. ustawy o lasach, plan urządzenia lasu powinien zawierać w szczególności:

- 1) opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, w tym:
 - a) zestawienie powierzchni lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz lasów ochronnych,
 - b) zestawienie powierzchni lasów z roślinnością leśną (uprawami leśnymi) według gatunków drzew w drzewostanie, klas wieku, klas bonitacji drzewostanów oraz funkcji lasów;
- 2) analizę gospodarki leśnej w minionym okresie;
 - a) program ochrony przyrody;
- 3) określenie zadań, w tym w szczególności dotyczących:
 - a) ilości przewidzianego do pozyskania drewna, określonego oddzielnie jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych,
 - b) zalesień i odnowień,
 - c) pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej,
 - d) gospodarki łowieckiej,
 - e) potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

Szczegółowe warunki i tryb sporządzania planu urządzenia lasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028 składa się z następujących części:

1. Ogólny opis lasów Nadleśnictwa.
2. Program ochrony przyrody z zadaniami ochronnymi dla obszaru Natura 2000 OSO Beskid Niski PLH180002, OZW Las Hrabieński PLH180039, OZW Patria nad Odrzechową PLH180028.
3. Opisy taksacyjne.
4. Wykaz projektowanych cięć rębnych.
5. Materiały kartograficzne.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze. Zadania gospodarcze stanowią podsumowanie wszystkich prac w Nadleśnictwie z danego zakresu i są elementem wyszczególnionym w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu *Planu*. Natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia założeń i celów *Planu*. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Prawidłową ocenę

wpływu na środowisko można przeprowadzić, znając poziom szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w *Planie*.

Stopnie szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń projektu Planu

Rodzaj zabiegów lub zapisu w projekcie <i>Planu</i>	Szczegółowość informacji zapisana w projekcie <i>Planu</i>
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia
Wprowadzanie podszytów i drugiego piętra	Do konkretnego wydzielenia
Zabiegi pielęgnacyjne	Do konkretnego wydzielenia
Czyszczenia (CW i CP)	Do konkretnego wydzielenia
Cięcia pielęgnacyjne (TW i TP)	Do konkretnego wydzielenia
Rębnia IV	Do konkretnego wydzielenia
Skład gatunkowy upraw	Zapisy ogólne do typów siedliskowych lasu w ramach typu drzewostanów
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleni

2.4. GŁÓWNE CELE PLANU URZĄDZENIA LASU

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, **głównym celem gospodarki leśnej**, uwzględnianym w planie urządzenia lasu nadleśnictwa, jest **zapewnienie trwałości lasu i ciągłości jego wielofunkcyjnej roli**.

Trwałość lasów w zmieniających się warunkach środowiska przyrodniczego, zgodnie z Zasadami hodowli lasu, powinna być osiągnięta przez uwzględnianie w gospodarce leśnej wzorców naturalnych, ukształtowanych przez przyrodę w czasach minionych oraz obserwację i wykorzystywanie współczesnych procesów naturalnych inspirowanych przez samą przyrodę. Przy kształtowaniu przyszłego obrazu lasów należy także brać pod uwagę trendy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, które będą wpływać na warunki środowiska przyrodniczego i oczekiwania społeczeństwa wobec lasów i gospodarki leśnej.

Głównym celem opracowania planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej w nadleśnictwie (art. 7. ustawy o lasach). Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza i nadzoruje wykonanie planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 22. ustawy o lasach). Do czasu zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska dokument ten jest projektem nieposiadającym mocy prawnej.

Plan urządzenia lasu sporządza się z uwzględnieniem:

1. przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej;
2. celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

Przedmiotem planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa są:

1. lasy w rozumieniu art. 3 ustawy o lasach,
2. grunty przeznaczone do zalesienia (§ 2, część I IUL).

2.5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W *PLANIE*

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
<i>Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym</i>		
Konwencja ramsarska	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania	Na omawianym obszarze torfowiska podlegają ochronie lub nie wykonuje się na nich żadnych zabiegów
Konwencja bońska	Ochrona wędrownych gatunków dzikich zwierząt	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki podlegają ochronie
Konwencja berneńska	Ochrona dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gatunki zagrożone, narażone i migrujące	Na omawianym obszarze wszystkie takie gatunki i siedliska podlegają ochronie, a korytarze ekologiczne są zachowane
Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro	Ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, bilansowanie cięć w stosunku do przyrostu drzewostanów, pozostawianie kęp do naturalnego rozkładu, ochrona drzew dziuplastych i martwych oraz biocenotycznych.
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Utrzymanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu w warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju	Zapisy planu nie powodują zmian w krajobrazie, gdyż nie przewiduje się usuwania całości drzewostanów
<i>Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym</i>		

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków	Doprowadzenie siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu europejskim do tzw. „właściwego stanu ochrony”	Wszystkie siedliska i gatunki chronione tymi Dyrektywami są chronione na terenie Nadleśnictwa. Są opracowywane dokumenty planistyczne, które mogą doprowadzić do właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory		
Dyrektywa Rady 2004/35/WE z 25.04.2004 r. zwana "szkodową"	Określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku	Projekt planu urządzenia lasu jest poddany strategicznej ocenie oddziaływanie na środowisko
Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym		
Polityka ekologiczna państwa	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	Utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedliska, zwiększanie różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, pozostawianie drzew dziuplastych i martwych, zapewnianie odpowiedniego poziomu drewna martwego
Polityka leśna państwa	Ochrona różnorodności biologicznej w całym procesie prowadzenia wielofunkcyjnej zrównoważonej gospodarki leśnej. W ramach wypełniania ochronnych funkcji lasów akcentowane jest między innymi tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego licznych gatunków, ekosystemów i wartości genetycznych organizmów, a także różnorodności i złożoności krajobrazu	j.w.
Krajowa Strategia Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej	Zachowanie całego rodzimego bogactwa przyrodniczego oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jego organizacji (wewnątrz gatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego)”.	Preferowanie naturalnego odnowienia lasu, utrzymywanie złożonej struktury drzewostanów pozwalającej znajdować nisze ekologiczne maksymalnej ilości gatunków

Dokument	Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	Sposób uwzględnienia w opracowywanym dokumencie
Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce	Zachowanie ciągłości istnienia i naturalnego charakteru obszarów wodno-błotnych, zatrzymanie ich degradacji i zanikania, a w razie potrzeby – restytucja przyrodnicza obiektów zdegradowanych.	Obszary torfowisk na terenie Nadleśnictwa podlegają ochronie, ogranicza się do niezbędnego minimum zabiegi gospodarcze na siedliskach łągowych
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego	Konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem, działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych, należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę, należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów	Drzewostany niezgodne z siedliskiem są przebudowywane, preferuje się naturalne sposoby odnawiania lasu, utrzymuje się złożoną strukturą drzewostanów, tworzone są nowe zbiorniki retencyjne, chroni potoki.
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla Miasta Rymanów Zdrój, Gminy Jaśliska oraz części gminy Besko	Przebudowa drzewostanów niedostosowanych do siedliska, jako główne zadanie gospodarcze leśnictwa. Dopuszcza się zwiększenie w niewielkim stopniu areału gruntów leśnych zgodnie z operatem granicy polno-leśnej. Dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnej lasów.	W <i>Planie</i> jest planowana kontynuacja przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Przebudowa drzewostanów niedostosowanych do siedliska, jako główne zadanie gospodarcze leśnictwa. Dopuszcza się zwiększenie w niewielkim stopniu areału gruntów leśnych zgodnie z operatem granicy polno-leśnej. Dopuszcza się rozwój funkcji rekreacyjnej lasów.	W <i>Planie</i> jest planowana kontynuacja przebudowy drzewostanów niezgodnych z siedliskiem.

2.6. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI, W TYM DOKUMENTAMI W ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA, DLA KTÓRYCH ZOSTAŁY SPORZĄDZONE STRATEGICZNE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ustalenia planu urządzenia lasu w największym stopniu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. Plan nie przewiduje obecnie zalesiania gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów, wobec tego ustalenia tych planów w omawianym zakresie nie mają odniesienia do zapisów Planu.

Inne opracowania powiązane z Planem:

Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020

Program określa cel nadrzędny, cele strategiczne i operacyjne, ale także uwarunkowania realizacji w kontekście globalnym, unijnym i krajowym, przedstawia analizę obecnej sytuacji wraz z wizją stanu ochrony bioróżnorodności i funkcji ekosystemów, jakie powinny być osiągnięte do 2020 r.

Plan działań na lata 2015-2020 zawiera wykaz zadań niezbędnych do osiągnięcia założonych w programie celów, w szczególności:

- rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej,
- zlikwidowanie przyczyn utraty różnorodności biologicznej i poprawę stanu jej ochrony na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), międzygatunkowym (ochrony gatunków) i ekosystemowym,
- włączenie różnorodności biologicznej do polityk innych sektorów, w tym zwłaszcza rolnictwa, leśnictwa i gospodarki wodnej,
- ograniczenie bezpośredniej presji na różnorodność biologiczną oraz promowanie jej trwałego i zrównoważonego użytkowania,
- wzmocnienie podstaw naukowych, budowanie potencjału i wzmocnienie świadomości ekologicznej,
- efektywne zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego.

Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

W ramach tego dokumentu obszar dorzecza Wisły wydzielono 4 regiony wodne: Małej Wisły, Górnej Wisły, Środkowej Wisły i Dolnej Wisły, dla których sporządzono plany zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględniając specyfikę problemów występujących w tych regionach.

W Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Górnej Wisły, do którego należą zlewnie głównych rzek województwa podkarpackiego, tj. Wisłoki i Sanu z Wisłokiem, celom szczegółowym przypisano 52 działania.

Działania te nie obejmują gruntów w zarządzie nadleśnictwa i nie narzucają specyficznych uwarunkowań dla gospodarki leśnej.

Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego z 2002 r.

(załącznik nr 1 do uchwały Nr XL VIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.) ustalono w zakresie gospodarki leśnej i zalesień konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem.

Zasady zagospodarowania na terenie lasów i gruntów leśnych:

- 1) na terenie lasów i gruntów leśnych obowiązują zasady zagospodarowania określone w przepisach szczególnych (w szczególności ustawy o lasach i ochronie przyrody) oraz w planach urządzenia lasów i programach ochrony przyrody nadleśnictw,
- 2) dopuszcza się lokalizacje inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej (w szczególności uznanej za cel publiczny) w przypadkach braku innych rozwiązań omijających kompleksy leśne, pod warunkiem zachowania obszarów skupisk roślinności o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych, występowania skupisk gatunków chronionych, korytarzy ekologicznych, ostoi zwierząt, zgodnie z przepisami szczególnymi,
- 3) działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych,
- 4) należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę,
- 5) należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów jako narzędzi wzorcowej zrównoważonej gospodarki leśnej w zróżnicowanych warunkach środowiska w województwie.

Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego –
Perspektywa 2030

Zapisy Planu dotyczące lasów:

W gospodarce leśnej przewiduje się:

- 1) zachowanie dwóch podstawowych funkcji lasów:
 - produkcyjnej, mającej na celu zachowanie ciągłości i trwałego pozyskania użytków drzewnych (w tym produkcję i przetwarzanie drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki),
 - pozaprodukcyjnej, w tym: środowiskowotwórczej (m.in. glebo i wodochronnej, krajobrazowej, ostoji zwierząt) oraz społecznej (m.in. uzdrowiskowej, turystycznej, rekreacyjnej),
- 2) rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Uchwałą Nr 372/7795/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2017 roku przyjęto Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Załącznik nr 1 i 2 do uchwały)

Przyjętych zostało 8 osi priorytetowych, w tym oś „Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom”. Celem nadrzędnym tej osi jest: zapobieganie degradacji środowiska oraz zagrożeniom naturalnym i technologicznym, a także efektywna gospodarka zasobami naturalnymi. Realizacja celu nadrzędnego osiągnięta jest poprzez cele szczegółowe, tj.:

- ograniczenie ilości zanieczyszczeń, w tym odpadów przedostających się do środowiska, a także poprawa zaopatrzenia w wodę,
- poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz racjonalne zagospodarowanie zasobów wodnych,
- ograniczenie degradacji środowiska, a także zachowanie i ochronę zasobów różnorodności biologicznej,
- poprawa poziomu bezpieczeństwa w regionie pod względem naturalnych zagrożeń technologicznych.

Program ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2012-2015,
z perspektywą do 2019 r.

W dokumencie tym, w punkcie: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zrównoważony rozwój lasów – priorytet 6, zawarte zostały cele, które są realizowane w *Planie urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów*:

1. krótkookresowe:
 - realizacja zobowiązań międzynarodowych w zakresie ochrony przyrody oraz zobowiązań wynikających z ustawy o ochronie przyrody,

- wdrażanie zasad ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów leśnych odpowiadających kryteriom ustalonym dla Europy, na podstawie konwencji i porozumień międzynarodowych,
 - intensyfikacja działań ukierunkowanych na prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
 - kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów, z zachowaniem ich bogactwa biologicznego;
2. średniookresowe:
- zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
 - zachowanie korzystnego wpływu lasu na równowagę środowiska i warunki życia ludzi, w szczególności ochrona, zwiększanie, i przywracanie biologicznej różnorodności lasów na poziomie ekosystemowym, gatunkowym i genetycznym,
 - edukacja ekologiczna dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów leśnych.

Program ochrony środowiska dla powiatu krośnieńskiego 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2019

W dokumencie tym, opisano kompleksowo stan środowiska na terenie powiatu, w tym również warunki przyrodnicze nadleśnictw, występujące formy ochrony przyrody i stan środowiska. Określono również kierunki działań w zakresie ochrony lasów:

- zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo,
- tworzenie spójnych kompleksów leśnych,
- zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków (bagna, torfowiska),
- zapewnienie lasom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno – leśnej i ochronie krajobrazu,
- uaktualnianie planów urządzenia lasów
- stały monitoring obszarów leśnych w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)
- opracowanie inwentaryzacji stanu lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa.

Program ochrony środowiska dla powiatu jasielskiego 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017 r.

W dokumencie tym, opisano kompleksowo stan środowiska na terenie powiatu, w tym również warunki przyrodnicze nadleśnictw, występujące formy ochrony przyrody i stan środowiska. Określono również kierunki działań w zakresie ochrony zasobów leśnych, które powinny opierać się na zrównoważonym rozwoju lasów i gospodarki leśnej. Duże znaczenie ma ochrona zasobów przyrodniczych lasów (zarówno drzewostanów jak i runa leśnego) oraz zwiększenie ich powierzchni.

Poza tym w celu działania stanom niepożądanym (choroby, szkodniki, pożary) konieczne jest prowadzenie monitoringu środowiska leśnego. Ważne jest aby dolesienia dążyły do łączenia ciągów ekologicznych. Zasoby leśne wpływają na jedne z najważniejszych zadań w zakresie ochrony środowiska. Powierzchnie lasów pozytywnie oddziałują na poprawę bilansu wodnego, zwiększenie różnorodności przyrodniczej (lasy nadal zachowują duży stopień naturalności i cechują się zróżnicowaniem siedlisk), ochronę gleb przed erozją. Istotne jest, że wszystkie działania powinny być prowadzone w sposób ciągły bez względu na formę własności lasów. Do ochrony zasobów leśnych zaliczono również ochronę i kontrolę fauny leśnej.

Pozostałe dokumenty

W Studium dla gminy Zarszyn znajduje się zapis o propozycji objęcia ochroną przełomowy odcinek rzeki Wisłok (o pow. 330,54 ha) położony na terenie gminy Rymanów i Zarszyn i utworzenia rezerwatu „Dolina Wisłoka”. Na obszarze gminy obejmował on będzie odcinek rzeki pomiędzy miejscowością Puławy, a zbiornikiem wodnym w Sieniawie. Studium dla gminy Besko zawiera zapis „w strefie obejmującej zasoby środowiska przyrodniczego preferuje się: kształtowanie ciągów ekologicznych w dolinach rzek i potoków poprzez tworzenie skupisk zieleni wysokiej i niskiej; - utrzymanie składów gatunkowych drzewostanów zbliżonych do naturalnych, charakterystycznych dla danego regionu; - zalesianie terenów stromych zbocz górskich”. Natomiast Studium gminy Rymanów w rozdz. IX przytacza „Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych oraz stref uzdrowiskowych na podstawie przepisów odrębnych: na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r, o lasach – ze względu na położenie w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców lasy na terenie gminy Rymanów uznaje się za szczególnie chronione”. W Prognozie oddziaływania na środowiska MPZP Rymanów Zdrój zapisano „W zakresie gospodarki leśnej na terenie gminy Rymanów projektuje się: zespół przyrodniczo – krajobrazowy (ciche uroczysko z ostoją zwierząt chronionych) w Puławach, w m. Zawoje, Króliku Wołoskim i Wisłoczku; użytki ekologiczne w Desznie, Króliku Polskim, Posadzie Górnej, Puławach, Wisłoczku, Wołtuszej, Wólce, Tarnawce i Zawojach; tereny rekreacyjno – dydaktyczne w Wołtuszej”. A także proponowane jest ustalenie rezerwatu przyrody: „Dolina Wisłoka” - (krajobrazowy, o pow. 330,54 ha). Ponadto w Planie Rozwoju Uzdrowiska Rymanów Zdrój na lata 2017-2020 (Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII/363/17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 1 czerwca 2017 r.) zapisano projekt inwestycyjny: Wyznaczenie i urządzenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej „Doliną Czarnego Potoku”. Podmiotem realizującym jest GOK Rymanów, Nadleśnictwo Rymanów oraz Uzdrowisko Rymanów SA. Trasa będzie przebiegać wzdłuż Czarnego Potoku do Krokusowej Polany w Rymanowie Zdroju.

Nie stwierdzono, aby istniało zagrożenie wystąpienia negatywnego skutkulowanego oddziaływania na środowisko.

2.7. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ *PLANU* ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Proponuje się, aby analizę skutków realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych zawartych w *Planie* prowadził organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września o lasach, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (w konkretnym przypadku Dyrektor RDLP w Krośnie). Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewni monitoring następujących wskaźników (zgodnie z ustaleniami KZP - załącznik do protokołu):

- powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w wymiarze powierzchniowym, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- powierzchni lasów według pełnionych funkcji,
- powierzchni lasów według kategorii użytkowania,
- powierzchni pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchni wykonywanych odnowień i zalesień.

Częstotliwość monitoringu i raportowania przyjmuje się w cyklu dziesięcioletnim, wg zasad kontroli w Lasach Państwowych Inspekcji Lasów Państwowych – jako organu kontrolnego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

2.8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Lasy Nadleśnictwa Rymanów w części południowej położone są w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Słowacją. Granica na tym odcinku biegnie grzbietem górskim. W pasie granicznym (po obu stronach granicy) przeważają lasy. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w Planie, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie jego realizacji na środowisko.

W związku z powyższym nie zachodzi konieczność przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

3.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA

Szczegółowy opis stanu środowiska na terenie Nadleśnictwa znajduje się w elaboracie oraz programie ochrony przyrody. W niniejszej *Prognozie* przytoczono jedynie najbardziej istotne informacje dotyczące Nadleśnictwa.

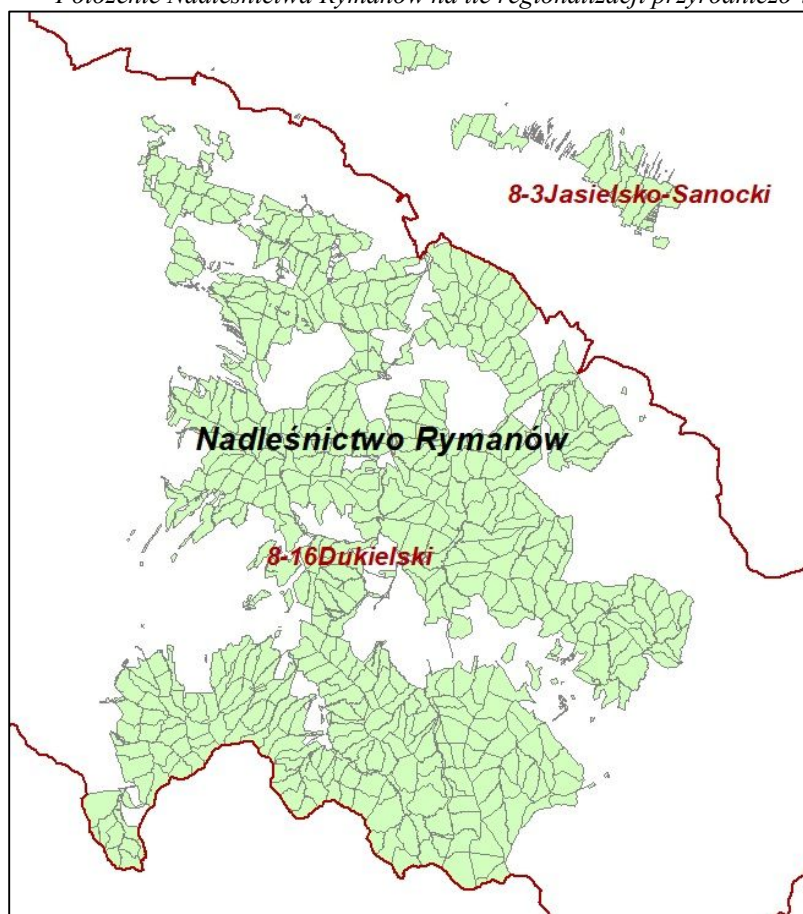
3.1.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA

Uwzględniając „Regionalizację przyrodniczo-leśną Polski 2010” [Zielony, Kliczkowska 2012], lasy omawianego Nadleśnictwa położone są w:

Krajnie Karpackiej	- 8,
Mezoregion Jasielsko-Sanocki	- 8-3 (3,8%),
Mezoregion Dukielski	- 8-16 (96,2%).

Zdecydowana większość powierzchni (96,2%) Nadleśnictwa leży w mezoregionie Dukielskim.

Położenie Nadleśnictwa Rymanów na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

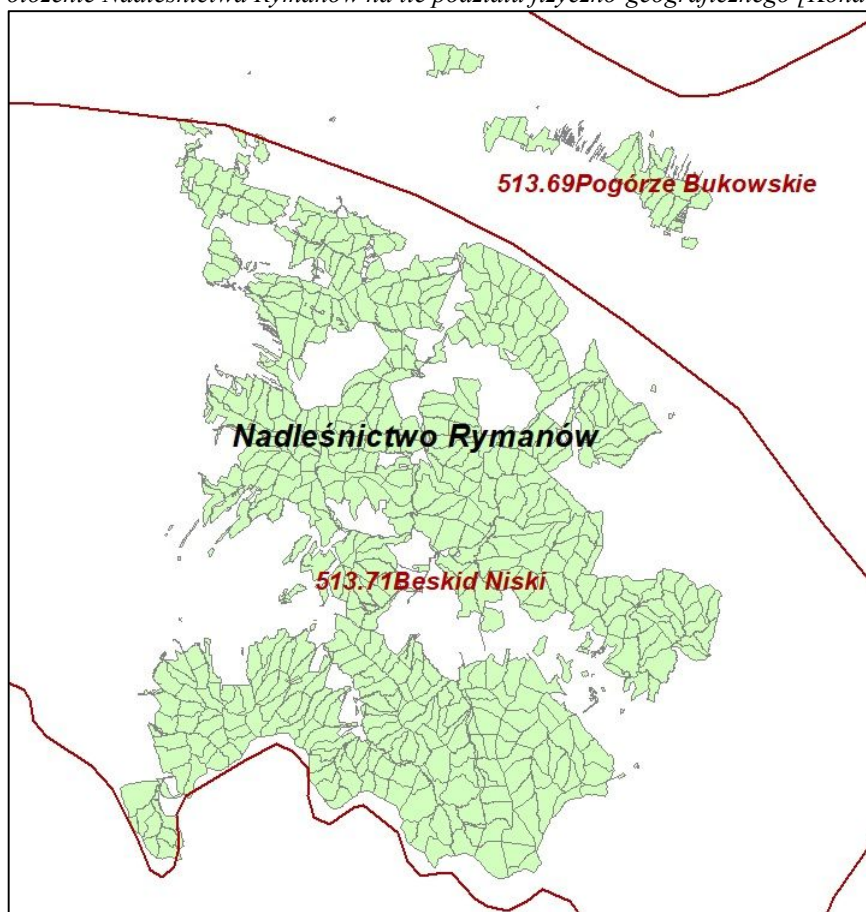

Położenie fizyczno-geograficzne

Nadleśnictwo (wg Kondrackiego: Geografia regionalna Polski, PWN 2011, z oznaczeniem dziesiętnym), leży w wymienionych niżej jednostkach podziału fizyczno-geograficznego:

<i>Megaregion</i> - Karpaty	- 5
<i>Prowincja</i> - Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem	- 51
<i>Podprowincja</i> - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie	- 513
<i>Makroregion</i> - Pogórze Środkowobeskidzkie	- 513.6
<i>Mezoregion</i> - Pogórze Bukowskie	- 513.69
<i>Makroregion</i> - Beskidy Środkowe i Wschodnie	- 513.7
<i>Mezoregion</i> - Beskid Niski	- 513.71

Położenie Nadleśnictwa Rymanów na tle podziału fizyczno-geograficznego [Kondracki 2011]

3.1.2. KLIMAT

Klimat omawianego obszaru jest typowy dla Polski południowo-wschodniej. Wykazuje on cechy klimatu przejściowego ze zaznaczającym wpływem klimatu kontynentalnego. Na terenie Nadleśnictwa głównym czynnikiem zmienności temperaturowej jest wysokość nad poziom morza.

W niniejszym opracowaniu punktem odniesienia są uśrednione dane wieloletnie dla stacji Krosno (278 m n.p.m.) za lata 2000-2015. Na ich podstawie wywnioskowano że średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,6°C. W rocznym przebiegu temperatury średniej najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (ze średnią -2,6°C), najcieplejszym zaś lipiec (+19,0°C). Długość okresu wegetacyjnego, określanego jako ilość dni ze średnią temperaturą wyższą lub równą 5°C, wynosi tu niewiele ponad 180 dni (przy średniej dla Polski 180 – 220 dni). Pierwsze przymrozki pojawiają się w październiku (od 27.10 do 18.11), a ostatnie od kwietnia do początku maja (od 02.04 do 05.05). Okres bezprzymrozkowy wynosi średnio 186 dni (od 163 do 231) i skraca się w miarę wzrostu wysokości bezwzględnej.

Odnosząc się do powyższych danych należy zaznaczyć, że warunki termiczne na terenie Nadleśnictwa Rymanów zwykle są niższe od wykazanych w stacji Krosno która znajduje się na wysokości najniższego punktu Nadleśnictwa. Zawierają się pomiędzy wynikami ze stacji a wartościami mniejszymi o ok. 3°C, które występują w najwyższym punkcie omawianego terenu (przyjęta korelacja to spadek średnio o 0,55°C na 100 m wzrostu wysokości n.p.m. - wg Puchalski, Prusinkiewicz 1990).

Na obszarze Nadleśnictwa opady atmosferyczne wykazują duże zróżnicowanie. Zależne są od ukształtowania terenu, wysokości nad poziom morza oraz przeważających kierunków wiatrów. Średnie roczne sumy opadów wynoszą od 720 mm (uśrednione dane wieloletnie dla stacji Krosno) do 1150 mm (w przeliczeniu do maksymalnych wysokości (około 860 m n.p.m.) dla nadleśnictwa, wg gradientu opadu, który dla tego terenu wynosi ok. 75 mm/100 m n.p.m. Jest to wzrost o ponad 430 mm opadu rocznie w stosunku do wyników ze stacji. Suma opadów jest większa od średniej krajowej która wynosi 500-700 mm, co bardzo korzystnie wpływa na bilans wodny obszaru i warunki wzrostu drzew.

Liczba dni z pokrywą śnieżną w ciągu roku waha się od 80 do 110 w szerszych dolinach. Największą grubość śnieg osiąga w lutym.

W związku z obniżeniem bariery Karpat występują tu wiatry typu fenowego tzw. wiatry dukielskie, wiejące z południa lub południowego zachodu wzdłuż ciągów dolin. Są to wiatry bardzo silne, z prędkością nierzadko dochodzącą do 20 m/s, podnoszące temperaturę. W czasie ich trwania (od 2 do 7 dni) następuje spadek ciśnienia i wilgotności powietrza.

Ponadto w dolinach i górskich kotlinach, można zaobserwować znaczne odchylenia klimatyczne spowodowane lokalnym mikroklimatem.

3.1.3. POWIETRZE

Nadleśnictwo położone jest w słabo uprzemysłowionym rejonie kraju przez co stopień zanieczyszczenia powietrza jest stosunkowo niewielki. Głównym zagrożeniem jest tzw. „niska emisja”, związana ze spalaniem paliw (węgiel, drewno,

gaz) dla potrzeb bytowo-grzewczych gospodarstw domowych i transportem samochodowym oraz działalnością małych zakładów nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na wprowadzanie substancji do powietrza.

Wielkości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza na terenie Nadleśnictwa Rymanów za wyjątkiem miasta Krosno mieszczą się w przedziałach:

- stężenie pyłów PM10 kształtowało się na poziomie 801-1600 Mg/rok;
- stężenie dwutlenku azotu NO₂ wynosiło 190-300 Mg/rok;
- stężenie dwutlenku siarki SO₂ wynosiło 431-1500 Mg/rok;
- stężenie benzenu wynosiło 0,257-0,482 Mg/rok.

Określono na podstawie Raportu o stanie środowiska w woj. podkarpackim w 2016 roku" (WIOŚ Rzeszów 2017).

Zanieczyszczenia powietrza, jakie odnotowuje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa są niższe od dopuszczalnych.

Budynki Nadleśnictwa Rymanów opalane są gazem, natomiast leśniczówki opalane są drewnem.

3.1.4. WODY

Wody powierzchniowe

Cały obszar Nadleśnictwa Rymanów położony jest w zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu rzeki Wisły, w zlewniach następujących rzek: San, Wisłoka, Wisłok (lewobrzeżny dopływ Sanu), Jasiołka (prawobrzeżny dopływ Wisłoki), Sanoczek (lewobrzeżny dopływ Sanu). Południowa granica Nadleśnictwa opiera się o europejski dział wodny (główny wododział karpacki) pomiędzy Morzem Bałtyckim i Morzem Czarnym. Główne osie hydrologiczne obszaru Nadleśnictwa tworzą rzeki Wisłok i Jasiołka.

Rzeka Wisłok wraz z dopływami odwadnia środkową, północną i wschodnią część obszaru Nadleśnictwa. Swój początek bierze w masywie Kanasiówki na wysokości około 800 m n.p.m. Wysokość jego zlewni przekracza 500 m. Rzeka Jasiołka wraz z dopływami odwadnia w kierunku zachodnim, południowo-zachodnią część obszaru Nadleśnictwa. Jej źródła, podobnie jak Wisłoka, znajdują się w masywie Kanasiówki, na wysokości około 800 m n.p.m., a wysokość zlewni w obszarze Nadleśnictwa wynosi około 300 m.

Na wzniesieniach Beskidu Niskiego i Pogórza Bukowskiego, na których znajduje się Nadleśnictwo, swoje źródła mają dziesiątki różnej długości cieków wodnych, spływających ku południowi. Tu biorą swój początek potoki takie jak: Bielcza, Glazarówki, Wasilówki, Chyżny (Hyżne), Moszczaniec (Ricзки), Jabłonka, Cyłowa, Surowica, Wisłoczek, Rudawa i wiele innych, niosących swe wody do Jasiołki (która ma tu swoje źródła) oraz Wisłoka. Bardzo gęsta sieć cieków uwarunkowana jest zarówno dużym zasilaniem z opadów, jak i urozmaiconą rzeźbą oraz słabo przepuszczalnym podłożem. To głównie obecność obszarów źródłiskowych potoków i rzek górskich decyduje o bardzo dużym znaczeniu terenów

Nadleśnictwa jeśli chodzi o zasoby wód powierzchniowych. Rzeki zasilane są z opadów, z topnienia pokrywy śnieżnej i z drenażu wód podziemnych. Zasoby wód Jasiołki, Wisłoka i ich dopływów należą do dużych, jednak są nierównomiernie rozłożone w czasie. Rzeki te charakteryzują się częstymi zmianami stanu wody, uzależnionymi od intensywności opadów atmosferycznych, szybkiego odpływu uwarunkowanego znacznymi spadkami terenu i mało przepuszczalnym podłożem. Wezbrania na rzekach występują mają miejsce na wiosnę oraz latem. Niżówki odnotowuje się najczęściej we wrześniu.

Sieć ważniejszych rzek i potoków na terenie Nadleśnictwa ma długość prawie 180 km i gęstość około 6,8 m/ha.

W bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów Nadleśnictwa położony jest, zbiornik retencyjny na Wisłoku w Sieniawie. Jest to zbiornik wielozadaniowy, służy m.in. do magazynowania wody do celów pitnych. Całkowita jego powierzchnia wynosi 124,6 ha, zaś objętość około 14,2 mln m³.

Wg „Raportu o stanie środowiska w woj. podkarpackim w 2016 roku” (WIOŚ Rzeszów 2017) stan wód jednolitej części wód (JCWP) na terenie Nadleśnictwa został określony jako:

- JCWP „Jasiołka do Panny do Chlebianki” (kod PLRW2000142184599) – stan umiarkowany;
- JCWP „Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku” (kod PLRW2000142263337) – stan umiarkowany.

Wody podziemne

Wody podziemne terenu Nadleśnictwa Rymanów to głównie wody zbiornika czwartorzędowego (dolinnego) oraz trzeciorzędowego (szczelinowe i szczelinowo-porowe). Oba te poziomy często pozostają w związku hydraulicznym. Dolina Wisłoka tworzy zbiornik wód podziemnych zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce.

Licznie występują tu także źródła, których gęstość występowania w wodonośnych piaskowcach magurskich Beskidu Niskiego wynosi nawet 7-12 źródeł/km². W innych utworach spada do 3-5 źródeł/km² (dla porównania: w Bieszczadach nie przekracza ona 3 źródeł/km²). Warstwą zasilającą źródła są najczęściej utwory pokrywowe, bardzo rzadko skały podłoża. Średnia wydajność źródeł nie jest duża, nie przekracza na ogół 0,5 l/s; najczęściej usytuowane są na stokach i zboczach. Wokół źródeł często tworzą się młaki, wycieki i wysięki.

Duża liczba cieków wodnych mających tu swe źródła, liczne obszary podmokłe, wysięki i wycieki wód, świadczą o ważnej ochronnej roli tutejszych lasów mających duży wpływ na kształtowanie stosunków wodnych, w tym retencjonowanie wody.

Odrębną, specyficzną grupę wód podziemnych stanowią wody mineralne. W zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa zasoby wód mineralnych rozpoznano w miejscowości Rymanów Zdrój oraz Rudawce Rymanowskiej. Bogate złoża wód mineralnych i swoisty mikroklimat spowodowały, że miejscowość Rymanów Zdrój uznana została za uzdrowisko, a tutejsze wody, głównie chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowe, jodkowe, bromkowe i bromkowe z niewielką zawartością strontu, a także wolnego dwutlenku węgla wykorzystywane są do celów

lecniczych. W okolicach Rudawki Rymanowskiej występują wody mineralne siarczanowe oraz solanki jodowo-bromowe. Jeden z odwiertów dostarcza zmineralizowanej ciepłicy o temperaturze 48°C.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się w dwa zbiorniki wód podziemnych. Jest to JCWPd PLGW2000151 oraz PLGW2000152. Ich stan określono jako dobry.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych wiąże się przede wszystkim z rozwiązaniem problemu ścieków, czyli budową kanalizacji sanitarnej i połączeniem jej ze skutecznym systemem oczyszczalni ścieków. Inwestycje te powinny być uzupełnione budową przepompowni ścieków do obsłużenia terenów trudnodostępnych dla systemu spływu grawitacyjnego oraz wyposażeniem kolektorów burzowych w urządzenia oczyszczające wody opadowe.

Budynki Nadleśnictwa oraz osady podpięte są do kanalizacji komunalnej.

3.1.5. GLEBY, TYPY SIEDLISKOWE LASU

GLEBY

Dominującą rolę, pod względem zajmowanej powierzchni, odgrywają w Nadleśnictwie gleby brunatne wyługowane, kwaśne i właściwe, powstałe ze zwietrzliny osadów fliszowych. Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli gleby brunatne zajmują łącznie 91,8% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Procentowy udział typów i podtypów gleb z podziałem na obręby leśne

Podtyp gleby	Obręb JAŚLISKA		Obręb RYMANÓW		Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Gleby brunatne bielcowe	5,70	0,05	19,18	0,25	24,88	0,12
Gleby brunatne kwaśne	6867,04	55,33	446,04	5,88	7313,08	36,58
Gleby brunatne właściwe	850,69	6,85	2915,51	38,46	3766,20	18,84
Gleby brunatne wyługowane	4036,54	32,52	3901,94	51,48	7938,48	39,71
Gleby deluwialne brunatne	13,47	0,11	-	-	13,47	0,07
Gleby gruntowoglejowe mułowe	3,25	0,03	-	-	3,25	0,02
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	7,58	0,06	-	-	7,58	0,04
Gleby gruntowoglejowe właściwe	33,39	0,27	1,01	0,01	34,40	0,17
Gleby mineralno-murszowe	1,08	0,01	-	-	1,08	0,01
Gleby mułowo-murszowe	-	-	1,67	0,02	1,67	0,01
Gleby opadowoglejowe właściwe	51,34	0,41	6,35	0,08	57,69	0,29
Gleby płowe brunatne	37,02	0,30	-	-	37,02	0,19
Gleby płowe opadowoglejowe	230,90	1,86	-	-	230,90	1,16
Gleby płowe właściwe	33,07	0,27	63,16	0,83	96,23	0,48
Gleby rdzawe bielcowe	-	-	39,87	0,53	39,87	0,20
Gleby rdzawe brunatne	-	-	117,56	1,55	117,56	0,59
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	0,75	0,01	-	-	0,75	0,00
Gleby torfowe torfowisk wysokich	7,80	0,06	-	-	7,80	0,04
Gleby torfowo-murszowe	0,55	0,00	-	-	0,55	0,00

Podtyp gleby	Obręb JAŚLISKA		Obręb RYMANÓW		Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Mady rzeczne brunatne	215,83	1,74	46,62	0,62	262,45	1,31
Mady rzeczne próchniczne	9,31	0,08	-	-	9,31	0,05
Rankery brunatne	5,55	0,04	21,35	0,28	26,90	0,12
Razem grunty leśne	12410,86	100	7580,26	100,00	19991,12	100,00
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	602,59		111,06		718,63	
Łącznie	13013,45		7696,30		20709,75	

TYPY SIEDLISKOWE LASU

*Zestawienie powierzchniowe i procentowe typów siedliskowych lasu
w rozbiću na obręby leśne*

Typy siedliskowe lasu	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Razem Nadleśnictwo	
	ha	%	ha	%	ha	%
LWYŻŚW	-	-	945,09	12,47	945,09	4,73
LWYŻW	-	-	90,50	1,19	90,50	0,45
LŁWYŻ	-	-	16,91	0,22	16,91	0,08
BMGB	8,55	0,07	-	-	8,55	0,04
LMGŚW	5,70	0,05	143,02	1,89	148,72	0,74
LGŚW	11621,68	93,64	6278,13	82,82	17899,81	89,54
LGW	543,09	4,38	74,71	0,99	617,80	3,09
LŁG	230,76	1,86	31,90	0,42	262,66	1,31
OLJG	1,08	0,01	-	-	1,08	0,01
Ogółem	12410,86	100,00	7580,26	100,00	19991,12	100,00

Rozkład przestrzenny typów siedliskowych lasu Nadleśnictwa jest w miarę równomierny. Dominuje las górski świeży (89,54%). Pozostałe siedliska występują marginalnie rozrzucone po całym terenie Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo posiada opracowania glebowo-siedliskowe z 2001 roku.

Opis gleb w obu opracowaniach wykonano zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych” CILP 2000.

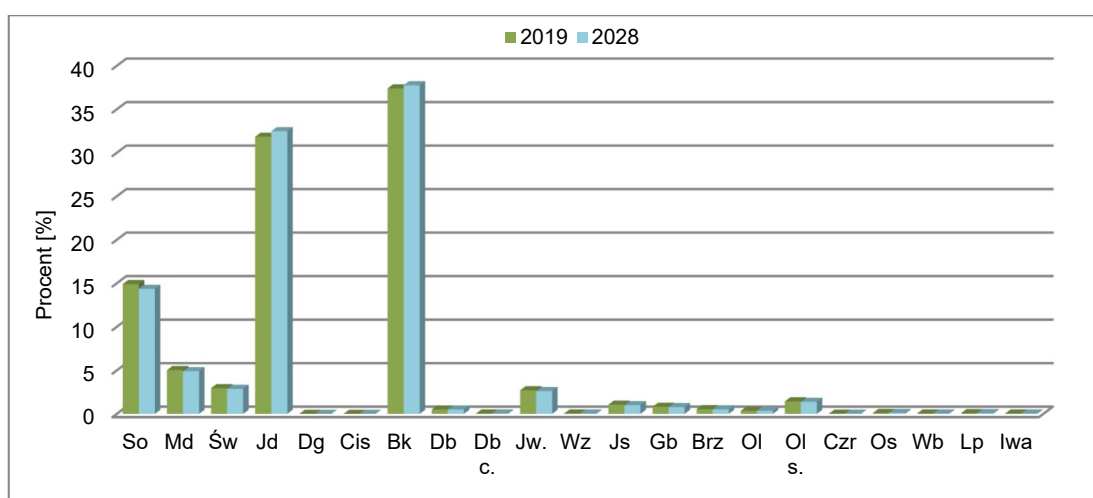
3.1.6. LASY

LESISTOŚĆ

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa o pow. 466,87 km² lesistość wynosi 51,9%. Pozostały obszar to głównie tereny rolnicze (grunty orne, łąki, pastwiska), wody i tereny zurbanizowane. Lasy są rozmieszczone nierównomiernie i tworzą dużą ilość oderwanych kompleksów leśnych.

STRUKTURA DRZEWOSTANÓW

Skład gatunkowy

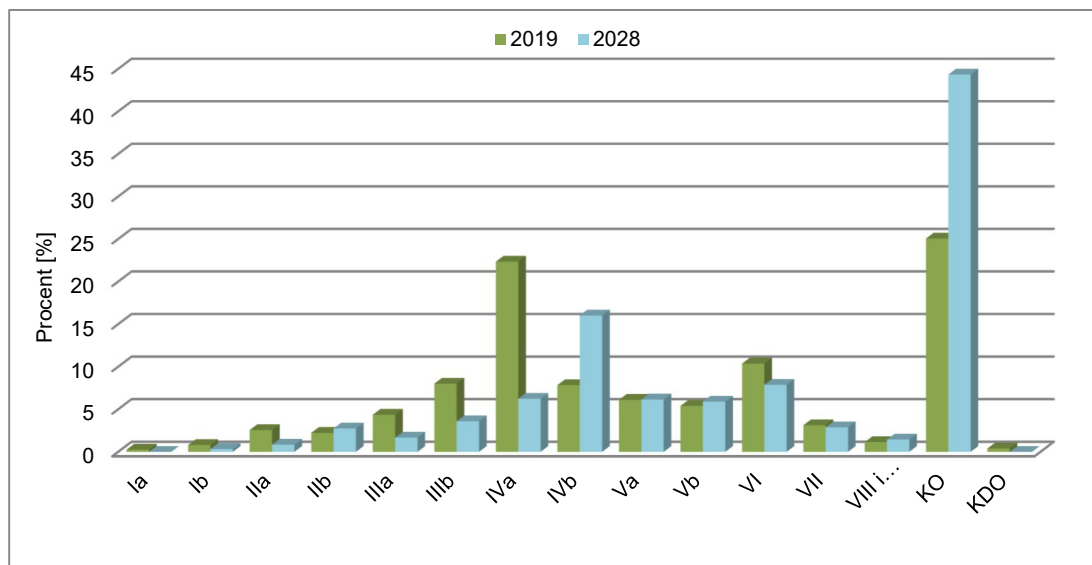

Rzeczywistych udział powierzchniowy gatunków w Nadleśnictwie Rymanów

Trzon drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów buduje buk (37,41% rzeczywistego udziału powierzchniowego) wraz z jodłą (31,85%). Znaczny udział ma też sosna (14,92%), głównie na gruntach porolnych, a także modrzew (5,03%). Na koniec obowiązywania *Planu* zmiany w rzeczywistym udziale powierzchniowym będą nieznaczne. Spadnie udział gatunków przedplonowych na gruntach porolnych: sosna - 14,36%, modrzew - 4,90%, świerk - 2,88%. Wzrosnie udział głównych gatunków lasotwórczych terenu Nadleśnictwa tj. jodły i buka jednak ten wzrost nie będzie większy niż 1%.

Struktura wiekowa

Drzewostany Nadleśnictwa odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Największy rzeczywisty udział powierzchniowy wykazują drzewostany w klasie odnowienia – 25,06% oraz w IVa klasie wieku – 22,34% i VI – 10,37%. Według prognozy na koniec obowiązywania *Planu* udział drzewostanów w KO znacząco, osiągając wartość 44,33%.

Powierzchniowe zmiany klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew
w Nadleśnictwie Rymanów w okresie obowiązywania Planu

Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Zestawienie powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa wg grup wiekowych i różnorodności gatunkowej zawiera poniższa tabela

Różnorodność gatunkowa drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Obręb Jaśliska						
jednogatunkowe	[ha]	165,01	916,50	863,08	1945,08	16,5
dwugatunkowe	[ha]	297,87	1505,65	4228,85	6032,37	51,1
trzygatunkowe	[ha]	254,18	1491,56	198,55	1944,29	16,4
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	214,16	1642,23	37,64	1894,03	16,0
Razem obręb	[ha]	931,22	5555,94	5328,12	11815,77	100
Obręb Rymanów						
jednogatunkowe	[ha]	77,63	352,37	339,76	769,76	10,2
dwugatunkowe	[ha]	58,53	1067,75	1723,29	2849,57	37,9
trzygatunkowe	[ha]	22,48	878,96	1000,69	1902,13	25,3
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	54,63	1519,96	427,59	2002,18	26,6
Razem obręb	[ha]	213,27	3819,04	3491,33	7523,64	100
Nadleśnictwo Rymanów						
jednogatunkowe	[ha]	242,64	1268,87	1203,33	2714,84	14,0
dwugatunkowe	[ha]	356,40	2573,40	5952,14	8881,94	45,9
trzygatunkowe	[ha]	276,66	2370,52	1199,24	3846,42	19,9
cztero- i więcej gatunkowe	[ha]	268,79	3162,19	465,23	3896,21	20,1
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1144,49	9374,98	8819,94	19339,41	100

Z powyższych danych wynika, że największy udział powierzchniowy mają drzewostany dwugatunkowe (45,9%).

Struktura piętrowa drzewostanów

W Nadleśnictwie Rymanów dominują drzewostany jednopiętrowe - 67,9% powierzchni. 26,7% zajmują drzewostany w trakcie przemiany pokoleń (KO i KDO).

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej

Struktura drzewostanów, drzewostany:	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41 – 80 lat	>80 lat	ha	%
Obręb Jaśliska						
jednopiętrowe	[ha]	920,58	4482,48	2623,56	8026,62	67,9
dwupiętrowe	[ha]	0,00	135,46	133,36	268,82	2,3
wielopiętrowe	[ha]	0,00	53,40	312,17	365,57	3,1
w KO i KDO	[ha]	10,64	884,60	2259,52	3154,76	26,7
Razem obręb	[ha]	931,22	5555,94	5328,61	11815,77	100
Obręb Rymanów						
jednopiętrowe	[ha]	208,80	3305,39	1888,23	5402,42	71,8
dwupiętrowe	[ha]	0,00	208,22	16,45	224,67	3,0
wielopiętrowe	[ha]	4,47	44,12	82,65	131,24	1,7
w KO i KDO	[ha]	0,00	261,31	1504,00	1765,31	23,5
Razem obręb	[ha]	213,27	3819,04	3491,33	7523,64	100
Nadleśnictwo Rymanów						
jednopiętrowe	[ha]	1129,38	7787,87	4511,79	13429,04	69,4
dwupiętrowe	[ha]	0,00	343,68	149,81	493,49	2,6
wielopiętrowe	[ha]	4,47	97,52	394,82	496,81	2,6
w KO i KDO	[ha]	10,64	1145,91	3763,52	4920,07	25,4
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1144,49	9374,98	8819,94	19339,41	100

Pochodzenie drzewostanów

Drzewostany Nadleśnictwa Rymanów pochodzą głównie z odnowienia naturalnego (65,14%). Znacznie mniej jest drzewostanów pochodzących z odnowienia sztucznego (34,42%). Są to głównie drzewostany sadzone w ramach przebudowy drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rodzajów, pochodzenia oraz grup wiekowych

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41-80 lat	>80 lat	ha	%
Obręb Jaśliska						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]	-	-	-	-	-
plantacje topolowe	[ha]	-	-	-	-	-
odrosłowe	[ha]	-	9,87	18,94	28,81	0,24
z samosiewu	[ha]	277,26	2155,66	5268,16	7701,08	65,18
z sadzenia	[ha]	651,78	3390,41	36,26	4078,45	34,52
brak informacji	[ha]	2,18	-	5,25	7,43	0,06
Razem obręb	[ha]	931,22	555,94	5347,78	11815,77	100
Obręb Rymanów						

Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jedn.	Wiek			Ogółem	
		do 40 lat	41-80 lat	>80 lat	ha	%
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]	-	-	-	-	-
plantacje topolowe	[ha]	-	-	-	-	-
odroślowe	[ha]	-	-	40,22	40,22	0,53
z samosiewu	[ha]	124,10	1453,90	3319,20	4897,20	65,09
z sadzenia	[ha]	89,17	2357,62	131,91	2578,70	34,27
brak informacji	[ha]	-	7,52	-	7,52	0,10
Razem obręb	[ha]	213,27	3819,04	3491,33	7523,64	100
Nadleśnictwo Rymanów						
plantacje drzew szybko rosnących	[ha]	-	-	-	-	-
plantacje topolowe	[ha]	-	-	-	-	-
odroślowe	[ha]	-	9,87	59,16	69,03	0,36
z samosiewu	[ha]	401,36	3609,56	8587,36	12598,28	65,14
z sadzenia	[ha]	740,95	5748,03	168,17	6657,15	34,42
brak informacji	[ha]	-	7,52	5,25	14,95	0,08
Razem Nadleśnictwo	[ha]	1144,49	9374,98	8819,94	19339,41	100

Stan siedlisk leśnych

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stanu lasu i grup wiekowych w Nadleśnictwie Rymanów

Stan siedliska	Gatunek panujący	Wiek			Suma końcowa	%
		<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
		[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	
N1 naturalne		163,75	2140,45	7305,69	9609,89	49,69
N2 zbliżone do naturalnego		224,95	685,45	1276,91	2187,31	11,31
Z1 zniekształcone	Bk	38,61	189,47	53,57	281,65	3,73
	Brz	18,54	60,75	-	79,29	1,05
	Db	-	-	22,35	22,35	0,30
	Gb	0,11	60,08	-	60,19	0,80
	Jd	230,51	382,69	70,02	683,22	9,06
	Js	7,04	56,19	19,61	82,84	1,100
	Jw	12,51	233,83	1,30	247,64	3,28
	Lp	-	0,86	-	0,86	0,01
	Md	213,62	591,91	20,04	825,57	10,95
	Ol	17,25	38,30	2,32	57,87	0,77
	Ols.	192,17	51,08	-	243,25	3,23
	Os	-	2,55	-	2,55	0,03
	So	5,39	4415,07	48,13	4468,59	59,25
Św	15,06	466,30	-	481,36	6,38	
Wb	4,88	-	-	4,88	0,06	
Z1 Suma		755,79	6549,08	237,34	7542,21	39,00
Suma końcowa					19339,41	100

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów największy udział mają siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego, które zajmują łącznie 61% powierzchni leśnej. Tworzą je głównie drzewostany pochodzące z odnowienia

naturalnego, o składach gatunkowych zgodnych z docelowym, dostosowane do potencjalnych warunków siedliskowych.

Spośród drzewostanów na siedliskach zniekształconych największą grupę stanowią drzewostany sosnowe na gruntach porolnych (59,25% ogólnej powierzchni drzewostanów zniekształconych Nadleśnictwa). Większość tych drzewostanów poddana jest przebudowie, która obecnie jest mocno zaawansowana. W wyniku prowadzonych prac powstały drzewostany w klasie odnowienia, z dobrze rozwiniętym podrostem.

DOMINUJĄCE FUNKCJE LASÓW

Podział funkcjonalny lasów Nadleśnictwa Rymanów obejmuje lasy rezerwatowe, lasy ochronne i lasy gospodarcze. Zestawiono je poniżej.

Lasy rezerwatowe

Zestawienie powierzchni położonych w obrębie rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Rymanów

Nazwa rezerwatu	Lokalizacja Leśnictwo, oddz. poddz.	Pow. leśna zal. [ha]	Pow. leśna n-zal. [ha]	Pow. leśna zw. z gosp. l. [ha]	Pozostałe grunty [ha]	Ogółem grunty Nadleśni ctwa [ha]
Rezerwat „Bukowica”	Darów: 257a,b;258a; 259a;260a,b,c, d,f; 261a; 262a,b,~a.	293,58	-	-	0,10	293,68
Rezerwat „Kamień nad Jaśliskami”	Lipowiec: 119, 120, 121, 122, 129, 130, 131. Wola Niżna: 109, 118	301,42	-	0,90	-	302,32
Rezerwat „Źródlika Jasiołki”	Bieszczady: 347, 350, 362b; Moszczaniec: 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 312, 313, 314, 315, 327, 328, 329, 330, 331, 332; Rudawka: 81; 83.	846,16	240,68	6,47	158,74	1252,05
Ogółem		1441,16	240,68	7,37	158,84	1848,05

Zasięg i lokalizację lasów rezerwatowych przyjęto zgodnie z aktami utworzenia tych rezerwatów.

Lasy ochronne

W Nadleśnictwie Rymanów przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony decyzją Ministra Środowiska DLOPiK.Lp-0233-27/99 z dnia 4 stycznia 1999 r. Podział powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategorie ochronności	Obr.	Obr.	Nadleśnictwo	
		Jaślicka	Rymanów	Rymanów	
		Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]			%
1	Rezerваты	1723,61	-	1723,61	8,62
2	Lasy ochronne - razem	10479,71	7483,04	17962,75	89,86
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	207,54	97,22	304,76	1,52
	Razem:	12410,86	7580,26	19991,12	100

DREWNO MARTWE

Obecnie w trakcie prac inwentaryzacyjnych określono go średnio na poziomie 28,22 m³/ha.

Jest to liczba znacznie wyższa od średniej w RDLP w Krośnie - 21,5 m³/ha i w Lasach Państwowych - 6,7 m³/ha (WISL 2013-2017, BULiGL).

Ilość martwego drewna

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia [ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
Obręb Jaślicka							
LGŚW	10891,48	10,41	113387	14,45	157374	24,86	270761
LGW	453,48	6,02	2731	14,13	6406	20,15	9137
LŁG	78,34	1,31	102	18,65	1461	19,96	1564
LMGŚW	5,70	0,00	0	7,18	41	7,18	41
Razem	11429,00	10,17	116221	14,46	165283	-	281503
Obręb Rymanów							
LGŚW	6159,83	9,24	56939	25,41	156520	34,65	213460
LGW	67,79	10,96	743	26,36	1787	37,32	2530
LŁG	19,26	6,20	119	46,09	888	52,29	1007
LŁWYŻ	12,48	4,96	62	22,36	279	27,32	341
LMGŚW	143,02	5,84	836	24,45	3497	30,29	4333
LWYŻŚW	926,21	5,02	4649	22,18	20539	27,20	25188
LWYŻW	90,41	6,10	551	32,72	2958	38,82	3510
Razem	7419,00	8,61	63900	25,13	186469	-	250368

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia [ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
Ogółem n-ctwo	18848,00	-	180121	-	351751	-	531872

FORMY DEGENERACJI LASÓW

Borowacenie

Na terenie Nadleśnictwa z uwagi na bardzo wysokie właściwości buforowe gleb brunatnych, wynikające z ich żyzności, nie obserwuje się drastycznych zmian degradacyjnych siedlisk spowodowanych borowaceniem.

W wielu przypadkach borowacenie odnotowywane jest w drzewostanach na gruntach porolnych, gdzie procesy przebudowy niezgodnych z typami siedliskowymi lasu świerczyn i sośnin już są bardzo zaawansowane.

Neofityzacja, gatunki obce

Neofityzację, wynikającą ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania do drzewostanów obcych gatunków drzew i krzewów, wyróżnia się w przypadku, gdy gatunek obcy jest panujący w wyłączeniu oraz gdy jest w składzie lub stanowi domieszkę w drzewostanie.

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów zjawisko neofityzacji drzewostanów występuje w bardzo niewielkim zakresie. Gatunkiem obcym występującym w niewielkim udziale jest dąb czerwony rosnący w 5 wydzieleniach. Zajmuje około 7 ha leśnej powierzchni rzeczywistej. Po zatym występuje miejscami w 24 wydzieleniach. Drugim gatunkiem jest akacja rosnąca miejscami w 5 wydzieleniach.

Monotypizacja

Zjawisko monotypizacji, tj. ujednoczenia składu gatunkowego lub wiekowego drzewostanu, na terenie Nadleśnictwa nie występuje.

Szczegółowa charakterystyka lasów znajduje się w Opisie ogólnym lasów i Programie ochrony przyrody.

3.1.7. FORMY OCHRONY PRZYRODY WYSTĘPUJĄCE W NADLEŚNICTWIE RYMANÓW

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa		W granicach zasięgu terytorialnego (poza gruntami Nadleśnictwa)		Razem	
	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]	liczba [szt.]	pow. [ha]
<i>Istniejące formy ochrony przyrody</i>						
Rezerwaty przyrody	3	1848,05	1	5,82	3	1853,87
Parki krajobrazowe	1	7308,44	1	2057,04	1	9365,48
Obszar chronionego krajobrazu	1	13273,12	1	14903,37	1	28176,49
Obszary siedliskowe Natura 2000	4	14314,43	6	3739,36	6	18053,79
Obszary ptasie Natura 2000	1	18965,55	1	8147,57	1	27113,12
Pomniki przyrody	16	-	63	-	79	-
Użytki ekologiczne	42	52,80	-	-	40	52,80
Chronione gatunki roślin i grzybów	69	-	-	-	69	-
Chronione zwierząt	199	-	1	-	200	-

REZERWATY

Obiekt	Lokalizacja Leśnictwo, oddz. poddz.	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa [ha]
Rezerwat „Bukowica”	Darów: 257a,b;258a; 259a;260a,b,c,d,f; 261a; 262a,b,~a.	112	456,1	6,9	293,68
Rezerwat „Kamień nad Jaśliskami”	Lipowiec: 119, 120, 121, 122, 129, 130, 131. Wola Niżna: 109, 118	94	348,4	7,5	302,32
Rezerwat „Źródlika Jasiołki”	Bieszczady: 347, 350, 362b; Moszczaniec: 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 312, 313, 314, 315, 327, 328, 329, 330, 331, 332; Rudawka: 81; 83.	69	306,2	6,5	1252,05
					1848,05

Rezerwat „Bukowica”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. (M.P. z dnia 9 grudnia 1996 r., Nr 75, poz. 674).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bukowica” (Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz 3575).

Powierzchnia: wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 294,04 ha.

Grunty w zarządzie LP wg planu urządzenia lasu - 293,68 ha (jest to powierzchnia działek ewidencyjnych wg powszechnej ewidencji gruntów i budynków).

Położenie: obręb leśny Jaśliska, leśnictwo Darów, oddziały 257a,b; 258a; 259a; 260a,b,c,d,f; 261a; 262a,b,~a.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych starodrzewów bukowo-jodłowych o charakterze puszczańskim.

Rezerwat należy rodzaju - leśny (L).

Dla rezerwatu określa się typ i podtyp: 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ - biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf), podtyp: biocenoza naturalnych i półnaturalnych (bp); 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów górskich i podgórskich (lgp).

Obiekt obejmuje rozległy kocioł źródliskowy górnego odcinka potoku Darów, położony na stokach południowych w zachodniej części pasma Bukowicy. Zbocza kotła pocięte są głębokimi dolinami wciosowymi cieków wodnych. Teren rezerwatu jest trudno dostępny, odznacza się zróżnicowaną i bogatą morfologią. Przeważają tu zbiorowiska leśne, reprezentowane głównie przez żyzną buczynę karpacką *Dentario glandulosae-Fagetum*, występującą w trzech podzespołach.

Rezerwat nie posiada planu ochrony. Nie posiada również wyznaczonych zadań ochronnych.

Rezerwat „Kamień nad Jaśliskami”

Podstawa prawna utworzenia: Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 25 kwietnia 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z dnia 12 maja 2000 r., Nr 29; poz. 255).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kamień nad Jaśliskami” (Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz 3577).

Powierzchnia: wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 302,18 ha.

Grunty w zarządzie LP wg planu urządzenia lasu – 302,32 ha (jest to powierzchnia działek ewidencyjnych wg powszechnej ewidencji gruntów i budynków).

Położenie: obręb leśny Jaśliska, leśnictwo Lipowiec 119, 120, 121, 122, 129, 130, 131; Wola Niżna 109, 118.

Cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie typowej rzeźby Beskidu Niskiego, obejmujący szczyt i zbocza góry Kamień (857 m n.p.m.) wraz z porasającymi ją lasem bukowym i bukowo-jodłowym, interesującymi formami skalnymi i unikalnymi bagniskami zwanymi przez miejscową ludność „berezedniami”.

Rezerwat należy do rodzaju – krajobrazowy (K).

Dla rezerwatu określa się typ i podtyp: 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – krajobrazowy (PKr), podtyp – krajobrazów naturalnych (kn); 2) ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów górskich i podgórskich (lgp).

Obiekt leży we wschodniej części Beskidu Niskiego w rozległym masywie Kamienia (857 m n.p.m.), będącym zarazem najwyższym szczytem wschodniej części Beskidów Środkowych. Rzeźba terenu jest bardzo urozmaicona i ma charakter gór niskich. Wzbogacają ją niezwykle interesujące formy piaskowców serii dukielskiej, przybierające różną postać (od nich pochodzi nazwa szczytu). Najbardziej charakterystyczne są masywne i długie ściany skalne, okalające niektóre części stoków, szczególnie w północno-zachodniej części rezerwatu. W oddz. 120 okazała ściana skalna o wysokości ok. 10 m rozciąga się na długości ok. 300 m. U jej podnóża znajduje się wiele pojedynczych oderwanych bloków skalnych porośniętych osobliwą roślinnością oraz wolno stojących skałek o bardzo ostrych kształtach, licznych szczelinach i zagłębieniach. Rzeźbę terenu urozmaicają wyrobiska po starych kamieniołomach częściowo zarastające lasem.

Dominującym zbiorowiskiem jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* występująca w dwóch podzespółach.

Osobliwością przyrodniczą tego terenu jest bagnisko „berezednia” (bez dna), porośnięte roślinnością o charakterze torfowiska niskiego, a na obrzeżach torfowiska przejściowego.

Rezerwat nie posiada planu ochrony. Nie posiada również wyznaczonych zadań ochronnych.

Rezerwat „Źródlika Jasiołki”

Podstawa prawna utworzenia: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. (M.P. z dnia 31 stycznia 1994 r.; nr 5; poz. 46).

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnię: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Źródlika Jasiołki” (Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz 3580).

Powierzchnia: wg obowiązującego aktu powierzchnia wynosi 1571,90 ha.

Grunty w zarządzie nadleśnictwa wg planu urządzenia lasu – 1252,05 ha.
Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
5,82 ha.

Grunty w zarządzie Nadleśnictwa Komańcza 314,03 ha.

Położenie: obręb leśny Jaśliska, leśnictwo Bieszczady: 347, 350, 362b; Moszczaniec: 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 312, 313, 314, 315, 327, 328, 329, 330, 331, 332; Rudawka: 81; 83.

Cel ochrony: Celem ochrony jest zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródłiskowe obszary rzek Wisłoka i Jasiołka.

Rezerwat należy do rodzaju – krajobrazowy (K).

Dla rezerwatu określa się typ i podtyp: 1) ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ - krajobrazów (PKr), podtyp – krajobrazów naturalnych (kn); 2) ze względu na główny typ ekosystemów: typ – różnych ekosystemów (EE), podtyp – mozaiki różnych ekosystemów (me).

Obiekt położony jest w obrębie rozległego grzbietu górskiego o przebiegu NW-SE, mającego długość około 22 km. Jest on bardzo silnie pocięty źródłowymi odcinkami rzek i potoków - w granicach rezerwatu położone są leje źródłiskowe Wisłoka i Jasiołki. W części wschodniej, silniej zróżnicowanej morfologicznie, wzdłuż potoków głównych obserwuje się strome podcięcia, obrywy, odsłonięcia warstw skalnych oraz progi i bloki skalne w korytach, a także liczne formy rzeźby osuwiskowej. W części zachodniej liczne są natomiast torfowiska i bagna w sąsiedztwie odcinków potoków charakteryzujących się niewielkim spadkiem.

Blisko 75% powierzchni obiektu zajmują zbiorowiska leśne: dominuje wśród nich żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* występująca w dwóch podzespółach. Wśród zbiorowisk nieleśnych przeważają ziołorośla, szuwary z klasy *Phragmitetea* i łąki ze związków *Calthion* i *Molinion*.

Obszar rezerwatu jest ostoją wielu gatunków fauny typowej dla piętra dolnoglewowego Karpat. Jest to przede wszystkim fauna leśna.

Teren rezerwatu to dawniej zamieszkałe wioski łemkowskie – Jasiel (założona na prawie wołoskim w 1559 r.) i Rudawka Jaśliska, które po II wojnie światowej zostały wysiedlone. Do czasów dzisiejszych zachowały się jedynie

nieliczne fundamenty zabudowań mieszkalnych i gospodarskich, kamienne studnie, przydrożne krzyże. Obok miejsca po cerkwi z 1825 r., zniszczonej po II wojnie światowej, zachowały się również pozostałości starego cmentarza.

Pamiętką walk toczonych na tym terenie jest pomnik poświęcony żołnierzom WOP-u oraz płyta pamiątkowa poświęcona kurierom beskidzkim AK z lat 1939-1944. Jasiel i Rudawka Jaśliska leżały na szlaku kurierskim prowadzącym na Węgry. W Jasielu obok cerkwiska znajduje się cmentarz żołnierzy sowieckich poległych jesienią 1944 roku podczas walk o przełęcz karpackie w czasie „Operacji Dukielskiej”.

Rezerwat nie posiada planu ochrony. Dla rezerwatu zostały wyznaczone zadania ochronne na lata 2014-2018 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Nr 17/15 z dnia 22.09.2015 r.).

PROJEKTOWANE REZERWATY

Powierzchnia: grunty w zarządzie nadleśnictwa wg planu urządzenia lasu - 216,13 ha.

Położenie: obręb leśny Rymanów, leśnictwo Pastwiska: 59; 60; 62c,d,g,h,i,k,l,n; 63

Planowany cel ochrony: Celem ochrony rezerwatu ma być zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych zbiorowisk roślinnych piętra pogórza i regla dolnego, stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz wychodni i odsłoneń skalnych w malowniczym przełomie rzeki Wisłok.

Projektowany rezerwat należałby do rodzaju: leśnych (L).

Typu: fitocenotycznych, podtypu: zbiorowisk leśnych (PFI.zl) – klasyfikacja wg dominującego przedmiotu ochrony oraz do typu: leśnych i borowych, podtypu: lasów górskich i podgórskich (EL. lgp) – klasyfikacja wg głównego typu ekosystemu.

Zapis w dokumentach polityki zagospodarowania przestrzennego: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego; Studium dla gminy Zarszyn.

Dokumentacja projektowanego rezerwatu: dokumentacja została wykonana w 2003 roku firmie "KRAMEKO" Sp. z o.o.

PARKI KRAJOBRAZOWE

Jaśliski Park Krajobrazowy

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. - w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Krośnieńskiego Nr 7/92 poz. 54);
- Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 18 kwietnia 1996 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Kroś. Nr 8/96 poz. 59) – poszerzenie powierzchni JPK;
- Rozporządzenie Nr 9 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 17 marca 1997 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Kroś. Nr 5/97 poz. 26). – wyłączenie z granic Jaśliskiego Parku Krajobrazowego pasa ziemi o 56 m szerokości pod linią elektroenergetyczną wysokiego napięcia 400 kV;
- Aktualnie obowiązującym aktem prawa jest uchwała nr XLVIII/992/14 Sejmiku województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 10 lipca 2014 r. poz. 1946).

Jaśliski Park Krajobrazowy ma aktualny plan ochrony, ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 roku (Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 6 października 2003 r. Nr 129, poz. 1809).

Administracyjnie Jaśliski Park Krajobrazowy leży na terenie gmin: Dukla, Jaśliska, Komańcza i Krempna. Jego całkowita powierzchnia wynosi 25878 ha, z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rymanów leży 9365,48 ha, a z tego 7304,61 ha stanowią grunty w zarządzie Nadleśnictwa.

Prawie dwie trzecie obszaru Parku pokryte jest lasem, w którym przeważa zbiorowisko żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum*, zaś w niższych położeniach występują głównie grądy *Tilio-Carpinetum*. Na uwagę zasługuje rzadkie zbiorowisko jaworzyny górskiej *Phyllitido-Aceretum* pojawiające się w wilgotnych, ocienionych enklawach.

We florze naczyniowej zdecydowanie przeważają gatunki leśne. Występują tu także gatunki górskie (około 80) i subalpejskie (7) jak również pontyjskie.

Spośród gatunków fauny na szczególną uwagę zasługuje niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*, wilk *Canis lupus*, liczne gatunki rzadkich ptaków drapieżnych oraz ryb i gadów.

W obrębie Parku znajduje się pięć rezerwatów przyrody, z czego dwa z nich położone są na terenie Nadleśnictwa Rymanów: „Kamień nad Jaśliskami” i „Źródlika Jasiołki”. Pozostałe rezerваты: „Wadernik”, „Modrzyna” oraz „Przełom Jasiołki” znajdują się na terenie Nadleśnictw Dukla. Rezerwat „Źródlika Jasiołki” swym zasięgiem obejmuje również teren Nadleśnictwa Komańcza.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Utworzony został Rozporządzeniem Nr 2 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 lutego 1991 roku w sprawie ochrony terenów województwa krośnieńskiego posiadających walory wypoczynkowe i krajobrazowe przed ich niszczeniem bądź utratą tych walorów (Dz. Urz. Województwa Krośnieńskiego Nr 3 z 1991 r. poz. 14 i Nr 17 z 1991 r. poz. 223). Początkowo jego powierzchnia wynosiła 114870 ha. Po zmianie podziału administracyjnego kraju obszar OChK Beskidu Niskiego „zamykający się” w granicach województwa podkarpackiego, zajmuje pow. 81962 ha. Natomiast zachodnia część OChK Beskidu Niskiego (w województwie małopolskim) weszła do noszącego dziś nazwę Południowomałopolskiego OChK. Następnym aktem prawnym dotyczącym tego obszaru było Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 roku (Dz. Urz. Woj. Kroś. z 1992 r. Nr 7 poz.74). Zmiany przebiegu granic i powierzchni zatwierdzono następującymi aktami:

- Uchwała nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 10 lipca 2014 r. poz. 1950).
- Uchwała nr VI/116/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 10 kwietnia 2015 r. poz. 1185).
- Uchwała Nr XXIV/437/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2161).

W wyniku tych zmian powierzchnia tego obszaru wynosi 82436 ha. Obejmuje obszary położone w południowo zachodniej części województwa podkarpackiego oraz południowo wschodnie województwa małopolskiego. Administracyjnie Obszar leży na terenie gmin: Besko, Bukowsko, Dębowiec, Dukla, Iwonicz, Komańcza, Lipinki, Miejsce Piastowe, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Rymanów, Sanok, Zagórz, Zarszyn.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rymanów leży 29369,89 ha, a z tego 13273,12 ha stanowią grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Ukształtowanie terenu nawiązujące do budowy geologicznej, bogata sieć rzeczna obfitująca w malownicze przełomy oraz wysoka lesistość, to główne wartości przyrodnicze i krajobrazowe Obszaru. Bogactwo kulturowe stanowią zachowane zabytki drewnianego budownictwa sakralnego – cerkwie łemkowskie.

Szata roślinna charakteryzuje się wysokim stopniem naturalności zbiorowisk roślinnych. Dominującym zbiorowiskiem jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* występująca w trzech podzespołach.

Najcenniejsze zabytki kultury materialnej stanowią cerkwie łemkowskie w dorzeczu Osławy, reprezentujące tzw. wariant wschodniołemkowski.

OBSZARY NATURA 2000

Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym
i na gruntach Nadleśnictwa Rymanów

Obszar Natura 2000	Na gruntach Nadleśnictwa	Poza gruntami Nadleśnictwa w zasięgu terytorialnym	Razem
	[ha]	[ha]	[ha]
Obszary specjalnej ochrony ptaków			
OSO Beskid Niski PLB180002	18965,55	8147,57	27113,12
Razem	18965,55	8147,57	27113,12
Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty			
OZW Ostoja Jaśliska PLH180014	10226,56	1900,24	12126,80
OZW Rymanów PLH180016	3498,17	1596,05	5094,22
OZW Las Hrabieński PLH180039	119,34	6,26	125,60
OZW Patria nad Odrzechową PLH180028	470,36	102,53	572,89
OZW Ładzin PLH180038	-	50,14	50,14
OZW Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030	-	84,14	84,14
Razem	14314,43	3739,36	18053,79

Obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Niski PLB180002

Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275).

Aktualnie powierzchnia obszaru, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.), wynosi 151966,61 ha i obejmuje teren położony w województwie podkarpackim na terenie gmin:

- w województwie małopolskim: Gorlice – gmina wiejska (1849,4 ha), Lipinki (999,9 ha), Ropa (2643,6 ha), Sękowa (18126,8 ha), Uście Gorlickie (28626,8 ha), Grybów – gmina wiejska (1702,3 ha), Kamionka Wielka (1247,3 ha), Krynica Zdrój (6230,9 ha), Łabowa (3149,3 ha) i Nawojowa (418,3 ha);
- w województwie podkarpackim: Dębowiec (1931,7 ha), Krempna (20373,1 ha), Nowy Żmigród (4364,5 ha), Osiek Jasielski (1706,4 ha), Dukla (26098,0 ha), Iwonicz Zdrój (249,8), Rymanów (6524,6 ha), Bukowsko (3755,4 ha), Komańcza (20750,4 ha) i Zarszyn (1218,1 ha).

PUL zawierający zakres PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) obejmuje wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, w tym wchodzące w skład Jaśliskiego Parku Krajobrazowego i rezerwat przyrody: Bukowica, Kamień nad Jaśliskami, Źródlika Jasiołki.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 8147,57 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Rymanów 18965,55 ha.

Przedmioty ochrony wg SDF

Gatunki ptaków wymienione w SDF jako przedmioty ochrony na terenie obszaru Beskid Niski PLB180002.

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
2	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
3	A089	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>
4	A091	Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>
5	A103	Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>
6	A104	Jarząbek	<i>Bonasa banasia</i>
7	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>
8	A168	Brodzicz piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
9	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>
10	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>
11	A220	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
12	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
13	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>
14	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
15	A234	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
16	A239	Dzięcioł biało-grzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>
17	A241	Dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>
18	A261	Pliszka górska	<i>Motacilla cinerea</i>
19	A264	Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
20	A282	Drozd obrożny	<i>Turdus torquatus</i>
21	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
22	A321	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
23	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
24	A429	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty Ostoja Jaślicka PLH180014

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/21 z 13 lutego 2009 r.). Powierzchnia 29279,04 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9082) (Dz. Urz. UE L 18/3284 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 29252,10 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 1900,24 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Rymanów 10226,56 ha.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Nocek orzęsiony
3	1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina
4	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
5	1337	<i>Caster fiber</i>	Bóbr europejski
6	1352	<i>Canis lupus</i>	Wilk
7	1354	<i>Ursus arctos</i>	Niedźwiedź brunatny
8	1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra
9	1361	<i>Lynx lynx</i>	Ryś
PLĄZY i GADY			
10	1168	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
11	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
12	2001	<i>Lissotriton montandoni (Triturus montandoni)</i>	Traszka karpacka
RYBY			
13	1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białopłetwy
14	5094	<i>Barbus meridionalis (peloponnesius)</i>	Brzanka
BEZKRĘGOWCE			
15	1014	<i>Vertigo angustior</i>	Poczwarówka zwężona
16	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zgniotek cynobrowy
17	1087	<i>Rosalia alpina</i>	Nadobnica alpejska
18	4014	<i>Carabus variolosus</i>	Biegacz urozmaicony
19	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>	Zagłębek bruzdkowany
ROŚLINY			
20	1998	<i>Eleocharis caniolica</i>	Ponikło kraińskie

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	3220	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
2.	6230*	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
6.	8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
7.	9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)
8.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
9.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphylis-Acerion pseudoplatani</i>)
10.	91E0*	Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)

* siedliska priorytetowe.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 19 września 2017 r. poz. 3079).

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty Rymanów PLH180016

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L43/63 z 13 luty 2009) wg tej decyzji – 5181,805 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9072) (Dz. Urz. UE L18/1 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 5240,99 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 1596,05 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Rymanów 3498,17 ha.

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 10 listopada 2017 r. poz. 3700) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska
SSAKI			
1	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Podkowiec mały
2	1324	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
2.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)

Wszystkie zapisy planu zadań ochronnych zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty Las Hrabieński PLH180039

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.UE.L. 2011 Nr. 33 poz.146) wg tej decyzji – 125,60 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L18/1 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 125,60 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 6,26 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Rymanów 119,34 ha.

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)
2.	9180*	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)

* siedliska priorytetowe

PUL zawierający zakres PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r.. poz. 1651 z późn. zm.) obejmuje wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów w zasięgu obszaru Natura 2000 Las Hrabieński.

Obszar o znaczeniu dla wspólnoty Patria nad Odrzechową PLH180028

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r., przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.UE.L. 2011 Nr. 33 poz.146) wg tej decyzji – 572,89 ha.

Według ostatniej Decyzji Komisji Europejskiej z 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenia dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L18/1 z dnia 23.01.2015 r.), powierzchnia obszaru wynosi 572,89 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa leży 102,53 ha, a na gruntach Nadleśnictwa Rymanów 470,36 ha.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska
PLĄZY			
1	1193	<i>Bombina variegata</i>	Kumak górski
BEZKREGOWCE			
2.	4014	<i>Carabus variolosus</i>	Biegacz urozmaicony
3.	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Zgniotek cynobrowy

Typy siedlisk przyrodniczych wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony wg SDF z 2017 r.

Lp.	Kod	Nazwa
1.	9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)
2.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)

PUL zawierający zakres PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.) obejmuje wszystkie grunty w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów w zasięgu obszaru Natura 2000 Patria nad Odrzechową.

Poza gruntami będącymi w zarządzie, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rymanów znajdują się dwa obszary Natura 2000, są to Ładzin PLH180038 oraz Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030.

SIEDLISKA PRZYRODNICZE PODLEGAJĄCE OCHRONIE

W 2017 roku, w ramach sporządzania planu urządzenia lasu, skorygowano zasięg siedlisk przyrodniczych w oparciu o materiały zebrane do zadań ochronnych w ramach pul dla obszaru Natura 2000 oraz inwentaryzację leśną, wykonaną w ramach pul dla pozostałych gruntów.

Kod siedliska	Stan A	Stan B	Stan C	Razem
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]
Siedliska łącznie w całym Nadleśnictwie				
6230*	27,78	-	64,75	92,53
6510	64,92	38,44	136,97	240,33
7140	-	-	6,57	6,57
7230	6,66	-	-	6,66
9110	-	3,63	-	3,63
9130	3402,90	7341,67	600,75	11345,32
9170	0,14	147,94	0,79	148,87
9180*	-	6,58	-	6,58
91E0*	6,28	112,21	45,24	163,73
Razem	3508,68	7650,47	855,07	12014,22

* siedliska priorytetowe

Łącznie siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa zajmują 12014,22 ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 9 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej, wśród nich, jako najszerzej rozprzestrzenioną, wykazano żyzną buczynę karpacką.

POMNIKI PRZYRODY

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów znajduje się aktualnie 16 pomników przyrody żywej.

Wykaz istniejących pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Rymanów

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu					
		oddz. pododdz. (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	drzewa nazwa polska, nazwa łacińska, nazwa	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrow.*	uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Na gruntach Nadleśnictwa Rymanów									
1.	Decyzja Nr RLS.III.7141/19/78 z 15 lipca 1978 r. Woj. Krośnieńskiego.	83a (dz. nr 4095/2)	Rymanów Rymanów Zdrój Miasto Rymanów (obr. ewid. Miasto Rymanów)	Jesion wyniosły <i>Feaxinus excelsior</i>	ok. 240	405	25	1	-
		83b (dz. nr 4095/5)	Rymanów Rymanów Zdrój Miasto Rymanów (obr. ewid. Miasto Rymanów)	Jesion wyniosły <i>Feaxinus excelsior</i>	ok. 240	422	26	1	-
2.	Orzeczenie PWRN w Rzeszowie Nr RL-VIb-13/P/44/54 z 12 marca 1954 r.	55a (dz. nr 55)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Moszczaniec)	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	-	107	7,5	1	Na wysokości ok. 2 m rozwidlenie
3.	Orzeczenie PWRN w Rzeszowie Nr RL-VIb-13/P/45/54 z 12 marca 1954 r.	36a (dz. nr 93)	Jaśliska Szachty Jaśliska Polany Surowiczne)	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i> „Piotruś”	-	60	6	3	Uszkodzony po przewróceniu się sąsiedniego drzewa

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu					
		oddz. pododdz. (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	drzewa nazwa polska, nazwa łacińska, nazwa	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrow.*	uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Uchwała Nr XXXVII/353/17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 27 kwietnia 2017 r.	101h (dz. nr 403)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Lipa <i>Tilia</i> „Na Cerkwisku”	-	328	28	3	-
		101h (dz. nr 403)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Lipa <i>Tilia</i> „Na Cerkwisku”	-	314	20	3	-
		101h (dz. nr 403)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Lipa <i>Tilia</i> „Na Cerkwisku”	-	314	25	3	-
		101h (dz. nr 403)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> „Na Cerkwisku”	-	365	28	3	-
5.	Uchwała Nr XXXVII/352/17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 27 kwietnia 2017 r.	95b (dz. nr 439)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Daglezja <i>Pseudotsuga Carriere</i> „Daglezja”	-	317	38	2	-
6.	Uchwała Nr XXXVII/352/17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 27 kwietnia 2017 r.	101a (dz. nr 442)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Lipa <i>Tilia</i> „W drodze do Wołtuszczej”	-	435	24	3	-
		101c (dz. nr 442)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. ewid. Wołtuszcza)	Lipa <i>Tilia</i> „W drodze do Wołtuszczej”	-	328	21	2	-

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu					
		oddz. pododdz. (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	drzewa nazwa polska, nazwa łacińska, nazwa	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrow.*	uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		101c (dz. Nr 442)	Rymanów Rymanów Zdrój Rymanów (obr. Ewid. Wołuszowa)	Lipa <i>Tilia</i> „W drodze do Wołuszowej”	-	294	24	2	-
7.	Uchwała Nr LIX/344/18 Rady Gminy Jaśliska z dnia 22 czerwca 2018 r.	141a (dz. Nr 58)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. Ewid. Czeremcha)	Jodła pospolita <i>Abies alba</i>	-	323	35,5	2	-
		44f (dz. Nr 100)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. Ewid. Polany Surowiczne)	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	-	87	8	1	-
		273d (dz. Nr 65)	Jaśliska Darów (obr. Ewid. Surowica)	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	-	379	30	2	-
		273d (dz. Nr 65)	Jaśliska Darów (obr. Ewid. Surowica)	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	-	406	30	2	-

Stosunkowo duża liczba pomników przyrody znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, poza obszarem Lasów Państwowych. Według aktów prawnych ich liczba wynosi 63.

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa znajduje się 42 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 52,80 ha.

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
1	Uchwała Nr LXV/379/18 Rady Gminy Jaśliska z dnia 18 października 2018 r.	273o (dz. nr 21/1)	Jaśliska Darów Jaśliska (obr. ewid. Darów)	0,89	-	Powierzchnia leśna niezalesiona z występującym zimowitem jesiennym.
2		56b (dz. nr 56)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Moszczaniec)	0,25	-	Łąka ze stanowiskiem kruszczyka błotnego, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów.
3		56o (dz. nr 56)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Moszczaniec)	0,65	-	Łąka ze stanowiskiem kruszczyka błotnego, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów.
4		309c (dz. nr 21)	Jaśliska Moszczaniec Jaśliska (obr. ewid. Jasiel)	0,76	-	Śródleśna łąka, fragmentami podmokła, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności krajobrazowej.
5		311h (dz. nr 19)	Jaśliska Moszczaniec Jaśliska (obr. ewid. Jasiel)	1,57	-	Teren zabagniony ze stanowiskami cennych roślin: storczyk sp., kruszczyk błotny.
6		43c (dz. nr 99)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Polany Surowiczne)	0,92	-	Łąka ze stanowiskami roślin chronionych (kruszczyk błotny, mieczyk dachówkowaty, storczyk sp., zimowit jesienny) na części pow. zarośnięta roślinnością drzewiastą i krzewiastą.
7		75h (dz. nr 21)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	0,37	-	Teren podmokły, częściowo zarośnięty przez kępy drzew i krzewów, mający znaczenie dla zachowania różnorodności

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
						biologicznej i krajobrazowej.
8		76f (dz. nr 23)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	1,48	-	Teren zalewowy, we fragmencie las łęgowy, częściowo zarośnięty przez kępy drzew i krzewów.
9		82a (dz. nr 35)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	1,36	-	-
10		84a (dz. nr 36)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	1,40	-	-
11		35l (dz. nr 47)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Surowica)	0,55	-	Podmokła łąka ze stanowiskiem kruszczyk błotnego, storczyków sp.
12		35m (dz. nr 47)	Jaśliska Szachty Jaśliska (obr. ewid. Surowica)	0,74	-	Podmokła łąka ze stanowiskiem roślin chronionych: kruszczyk błotny, gółka długoostrogłowa, wełnianka pochwowata, storczyk sp. Na części pow. zarośnięta przez roślinność krzewiastą.
13		76h (dz. nr 31)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	0,84	-	Teren zalewowy, we fragmencie las łęgowy, częściowo zarośnięty przez kępy drzew i krzewów.
14		77f (dz. nr 24)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	1,34	-	Teren podmokły, ze stanowiskiem kruszczyka błotnego, wełnianki pochwowatej, storczyka szerokolistnego częściowo zarośnięty

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
						przez kępy drzew i krzewów, mający znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
15		77i (dz. nr 24)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	0,51	-	Teren podmokły, ze stanowiskiem kruszczyka błotnego, welnianki pochwowatej, storczyka szerokolistnego częściowo zarośnięty przez kępy drzew i krzewów, mający znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
16	Uchwała Nr XXXIX/232/17 Rady Gminy Jaśliska z dnia 31 maja 2017 r.	75j (dz. nr 21)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	0,95	-	Powierzchnia leśna niezalesiona. Teren podmokły.
17		80k (dz. nr 32)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Rudawka Jaśliska)	2,12	-	Powierzchnia leśna niezalesiona. Zabagniona łąka ze stanowiskiem welnianki pochwowatej oraz kruszczyka błotnego. Na 50% pow. porośnięta przez wierzby (w. szara, uszata, iwa).
18		163b (dz. nr 29/10)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid. Polany Surowiczne)	10,48	-	Powierzchnia leśna niezalesiona. Na 50% pow. sukcesja śliwy tarniny, jałowca, So 50 l., Jb; stanowiska roślin chronionych; goyczka orzęsiona, dziewięciśń bezłodygowy; ostoja zwierzyny łownej.
19	Uchwała Nr XXXIII/167/2017 Rady	352f (dz. nr 547)	Jaśliska Bieszczady Komańcza	0,55	„Ciemiężyca zielona”	Powierzchnia leśna niezalesiona. Teren bardzo wilgotny. Na

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
	Gminy Komańcza z dnia 28 czerwca 2017 r.		(obr. ewid. Wisłok Wielki)			pow. 0,10 ha stanowisko ciemniżycy zielonej.
20	Uchwała Nr XXXIX/231/17 Rady Gminy Jaśliska z dnia 31 maja 2017 r.	148g (dz. nr 26/1)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	1,27	-	Pastwisko, łąka ziołoroślowa ze stanowiskiem mieczyka dachówkowatego.
21		86c (dz. nr 163)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Wola Wyżna)	0,53	-	Powierzchnia leśne niezalesion. Teren bardzo wilgotny, młaka u podnóża rumoszu skalnego. Na obrzeżach zarośnięta przez wierzbę uszatą i leszczynę.
22	Uchwała Nr LXV/386/18 Rady Gminy Jaśliska z dnia 18 października 2018 r.	154h (dz. nr 67/1)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	2,41	-	Wilgotna łąka ze stanowiskami kruszczyka błotnego, wełnianki, częściowo zarośnięta przez roślinność krzewiastą i drzewiastą.
23		152h (dz. nr 65/1)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	1,33	-	Wilgotna łąka ze stanowiskami kruszczyka błotnego, wełnianki, częściowo zarośnięta przez roślinność krzewiastą i drzewiastą.
24	Uchwała Nr LXV/387/18 Rady Gminy Jaśliska z dnia 18 października 2018 r.	127c (dz. nr 177)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Lipowiec)	0,90	-	Podmokła łąka porośnięta we fragmentach kępami drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
25		147c (dz. nr 61/1)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	6,14	-	Śródleśna łąka częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności krajobrazowej i bytowania zwierzyny.

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
26		150a (dz. nr 71)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	0,51	-	Teren zalewowy - miejsce bytowania bobrów.
27		150f (dz. nr 71)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	0,15	-	Teren zalewowy - miejsce bytowania bobrów.
28		156a (dz. nr 72)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	1,41	-	Teren zalewowy - miejsce bytowania bobrów.
29		156f (dz. nr 72)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	0,46	-	Teren zalewowy - miejsce bytowania bobrów.
30		151d (dz. nr 77)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	1,46	-	Teren zalewowy - miejsce bytowania bobrów.
31		67f (dz. nr 149)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Wola Wyżna)	0,22	-	Nieużytek, teren fragmentami podmokły, mający znaczenie dla zachowania różnorodności krajobrazowej.
32		88g (dz. nr 161/2)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Wola Wyżna)	1,35	-	Podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności krajobrazowej.
33		90h (dz. nr 166)	Jaśliska Rudawka Jaśliska (obr. ewid. Wola Wyżna)	0,32	-	Nieużytek, teren podmokły ze stanowiskiem ciemiężycy zielonej.
34		18f (dz. nr 33)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid.)	1,50	-	Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów,

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
			Szklary)			mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
35		21c (dz. nr 32)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid. Szklary)	0,58	-	Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
36		24c (dz. nr 40/1)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid. Szklary)	0,38	-	Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
37		25t (dz. nr 388/1)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid. Daliowa)	0,27		Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
38		25i (dz. nr 41/1)	Jaśliska Szklary Jaśliska (obr. ewid. Posada Jaśliska)	0,69	-	Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
39		28k (dz. nr 75/2)	Jaśliska Wola Niżna Jaśliska (obr. ewid. Wola Niżna)	1,92	-	Śródleśna podmokła łąka, częściowo zarośnięta przez kępy drzew i krzewów, mająca znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Lp.	Akt ustanawiający	Położenie wg PUL Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028			Nazwa użytku	Opis
		oddz. pododdz (nr działki)	obręb leśnictwo gmina (obr. ewid.)	pow. [ha]		
40		93f (dz. nr 173/1)	Jaśliska Wola Niżna Jaśliska (obr. ewid. Wola Niżna)	0,57	-	Podmokła łąka ze stanowskami roślin chronionych: storczyk szerokolistni i kruszczyk błotny.
41		93h (dz. nr 173/1)	Jaśliska Wola Niżna Jaśliska (obr. ewid. Wola Niżna)	0,44	-	Podmokła łąka ze stanowskami roślin chronionych: storczyk szerokolistni i kruszczyk błotny.
42	Uchwała Nr XXXVII/222/9 8 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 27 maja 1998 r.	154b (dz. nr 67/1)	Jaśliska Lipowiec Jaśliska (obr. ewid. Czeremcha)	0,26	-	-
Razem				52,80		

ROŚLINY CHRONIONE

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków roślin, w tym:

Gatunki roślin objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Buławnik mieczolistny	<i>Cephalanthera longifolia</i>
2.	Ciemnocyca (ciemierzycyca) biała (1)	<i>Veratrum album</i>
3.	Gółka długoostrogowa (1)	<i>Gymnadenia conopsea</i>
4.	Jęczyznik zwyczajny	<i>Phyllitis scolopendrium</i>
5.	Kukułka (storczyk) Fuchsa (1)	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
6.	Kruszczyk błotny	<i>Epipactis palustris</i>
7.	Kukułka (storczyk) bzuwa (1)	<i>Dactylorhiza sambucina</i>
8.	Kruszczyk siny	<i>Epipactis purpurata</i>
9.	Lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>
10.	Mieczyk dachówkowaty (1)	<i>Gladiolus imbricatus</i>
11.	Paprotnik kolczysty	<i>Polystichum aculeatum</i>
12.	Paprotnik Brauna	<i>Polystichum braunii</i>
13.	Paprotnik ostry	<i>Polystichum lonchitis</i>
14.	Ponikło krańskie (2) (3)	<i>Eleocharis carniolica</i>
15.	Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>
16.	Storczyk błotny (1)	<i>Orchis palustris</i>
17.	Tojad moldawski	<i>Aconitum moldavicum</i>

Gatunki roślin objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Bielistka siwa (blada)	<i>Leucobryum glaucum</i>
2.	Bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>
3.	Brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>
4.	Cebulica dwulistna (oszlach)	<i>Scilla bifolia</i>
5.	Centuria pospolita	<i>Centaurium erythraea</i>
6.	Ciemnocyca zielona	<i>Veratrum lobelianum</i>
7.	Czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>
8.	Cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>
9.	Dziewięciśli bezłodygowy	<i>Carlina acaulis</i>
10.	Dzióbekowiec Zetterstedta	<i>Eurhynchium angustirete</i>
11.	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>
12.	Fałdownik trzyczędowy	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>
13.	Gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>
14.	Goryczka trojęściowa	<i>Gentiana asclepiadea</i>
15.	Goździk skupiony	<i>Dianthus compactus</i>
16.	Gruszczyca okrągłolistna	<i>Pyrola rotundifolia</i>
17.	Kłokoczka południowa (3)	<i>Staphylea pinnata</i>
18.	Kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>
19.	Kruszczyk rdzawoczerwony	<i>Epipactis atrorubens</i>
20.	Kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>
21.	Kukułka (storcezyk) plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>
22.	Kukułka (storcezyk) szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>
23.	Limprichtia długokończysta	<i>Limprichtia revolvens</i>
24.	Listera jajowata	<i>Listera ovata</i>
25.	Mokradłoszka zaostrowana	<i>Calliergonella cuspidata</i>
26.	Obrazki alpejskie	<i>Arum alpinum</i>
27.	Orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>
28.	Parzydło leśne	<i>Aruncus sylvestris</i>
29.	Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły	<i>Primula elatior</i>
30.	Piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>
31.	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>
32.	Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>
33.	Podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>
34.	Podrzeń żebrowiec	<i>Blechnum spicant</i>
35.	Pokrzyk wilcza jagoda	<i>Atropa belladonna</i>
36.	Skosatka zanokcicowata	<i>Plagiochila asplenoides</i>
37.	Śnieżycza wiosenna	<i>Leucoium vernalis</i>
38.	Śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>
39.	Tojad mołdawski	<i>Aconitum moldavicum</i>
40.	Torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>
41.	Torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>
42.	Tujowiec tamaryszkowy	<i>Thuidium tamariscinum</i>
43.	Rokietnik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>
44.	Wawrzynek wilczeliko	<i>Daphne mezereum</i>
45.	Wełnianka delikatna	<i>Eriophorum gracile</i>
46.	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>
47.	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>
48.	Widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>
49.	Widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>
50.	Wroniec widlasty (widłak wroniec)	<i>Huperzia selago</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
51.	Zimowit jesienny	<i>Colchicum autumnale</i>
52.	Zerwa kulista (zerwa główkowata)	<i>Phyteuma orbiculare</i>

- (1) - gatunki wymagające ochrony czynnej;
- (2) - gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków roślin dziko występujących, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia [tj. zakaz zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunku] oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 3 tj. zakaz umyślnego niszczenia i uszkodzania, a także przetrzymywania, posiadania, zbywania, oferowania do sprzedaży wymiany, darowizny i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1,2 i 5-7 (tj. zakaz umyślnego niszczenia; umyślnego zrywania lub uszkodzania; przetrzymywania lub posiadania okazów gatunku; zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów; wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków) nie dotyczy okazów gatunków pozyskanych poza granicami państwa i wwiezionych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska]
- (3)- gatunki, którego nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 [tj. w stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, zakaz umyślnego niszczenia i uszkodzania oraz niszczenia ich siedlisk, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1-3 (tj. zakaz umyślnego niszczenia; umyślnego zrywania lub uszkodzania; niszczenia ich siedlisk), nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów].

Stanowiska chronionych gatunków roślin, dla których podana jest dokładna lokalizacja przedstawiono na „Mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych” w skali 1:25000.

Zgodnie z § 8.1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, zakazy, o których mowa w § 6 pkt 1–3, w stosunku do gatunków dziko występujących roślin, objętych ochroną gatunkową, z wyjątkiem gatunków wymienionych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia oznaczonych symbolem (3), nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

Na terenie Nadleśnictwa tylko do 6 stanowiska rośliny nie stosuje się § 8.1:

Gatunek	Wskazanie gosp.	Adres leśny
Kłokoczka południowa	TP	04-20-2-16-101 -a -00
	-	04-20-2-16-101 -b -00
Ponikło kraińskie	IVD; PIEL; CW; CP	04-20-1-05-309 -a -00
	IVD; CW	04-20-1-05-309 -b -00
	CPP; PRZEST	04-20-1-05-310 -c -00
	IVD; AGROT; ODN-ZŁOŻ	04-20-1-05-311 -i -00

Dla ułatwienia przedstawiania w tabelach gatunków roślin chronionych, niebędących przedmiotami ochrony zestawiono je w 3 grupy ze względu na cechy siedlisk przez nie zajmowane:

<p>1.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki roślin związanych ze środowiskiem leśnym</u></p> <p>Bielistka siwa (blada) <i>Leucobryum glaucum</i>, Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>, Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>, Cebulica dwulistna <i>Scilla bifolia</i> (oszloch), Ciemiężca (ciemierzycza) biała <i>Veratrum album</i>, Ciemiężca zielona <i>Veratrum lobelianum</i>, Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>, Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>, Dzióbkwiec Zetterstedta <i>Eurhynchium angustirete</i>, Fałdownik nastroszony <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>, Fałdownik trzyrzędowy <i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>, Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>, Goryczka trojeściowa <i>Gentiana asclepiadea</i>, Gruszczyka okrągłolistna <i>Pyrola rotundifolia</i>, Jęczyznik zwyczajny <i>Phyllitis scolopendrium</i>, Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>, Kukułka (storczyk) bzowa <i>Dactylorhiza sambucina</i>, Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i>, Kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>, Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>, Limprichtia długokończysta <i>Limprichtia revolvens</i>, Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>, Listera jajowata <i>Listera ovata</i>, Mokradłoszka zaostrowana <i>Calliargonella cuspidata</i>, Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>, Paprotnik kolczysty <i>Polystichum aculeatum</i>, Paprotnik Brauna <i>Polystichum braunii</i>, Paprotnik ostry <i>Polystichum lonchitis</i>, Parzydło leśne <i>Aruncus sylvestris</i>, Pierwiosnek (pierwiosnka) wyniosły <i>Primula elatior</i>, Piórosz pierzasty <i>Ptilium crista-castrensis</i>, Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>, Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>, Podkolan zielonawy <i>Platanthera chlorantha</i>, Podrzeń żebrowiec <i>Blechnum spicant</i>, Pokrzyk wilcza-jagoda <i>Atropa belladonna</i>, Skosatka zanokcicowata <i>Plagiochila asplenioides</i>, Śnieżycza wiosenna <i>Leucoium vernum</i>, Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>, Tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i>, , Tujowiec tamaryszkowaty <i>Thuidium tamariscinum</i>, Wawrzynek wilczyłyko <i>Daphne mezereum</i>, Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>, Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>, Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>, Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>, Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>, Wroniec widlasty (widłak wroniec) <i>Huperzia selago</i></p>
<p>2.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki roślin związane z terenami otwartymi</u></p> <p>Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>, Dziewięcśl bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>, Goździk skupiony <i>Dianthus compactus</i>, Gółka długoostrogłowa <i>Gymnadenia conopsea</i>, Kukułka (storczyk) szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>, Kukułka (storczyk) Fuchsa <i>Dactylorhiza fuchsii</i>, Kukułka (storczyk) plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>, Mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>, Tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i>, Zerwa kulista (zerwa główkowata) <i>Phyteuma orbiculare</i>, Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i></p>
<p>3.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki roślin związane z terenami podmokłymi i zabagnionymi</u></p> <p>Bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>, Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>, Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>, Obrazki alpejskie <i>Arum alpinum</i>, Ponikło krańskie <i>Eleocharis carniolica</i>, Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>, Storczyk błotny <i>Orchis palustris</i>, Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>, Torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i>, Wełnianka delikatna <i>Eriophorum gracile</i></p>

GRZYBY I POROSTY CHRONIONE

Grzyby objęte ochroną częściową zestawiono na podstawie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Gatunki grzybów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Chrobotek sp.	<i>Cladonia sp.</i>
2.	Soplówka bukowa	<i>Hericium coralloides</i>
3.	Soplówka jodłowa	<i>Hericium flagellum</i>
4.	Szyszkowiec łuskowaty	<i>Strobilomyces strobilaceus</i>

ZWIERZĘTA CHRONIONE

Zwierzęta objęte ochroną zestawiono na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów i w jego zasięgu stwierdzono występowanie wielu gatunków zwierząt, w tym:

- 1 gatunek ślimaka;
- 5 gatunków owadów;
- 12 gatunków płazów;
- 5 gatunków gadów;
- 145 gatunki ptaków;
- 32 gatunki ssaków.

Poniżej przedstawiono listy zwierząt stwierdzonych na terenie oraz w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa z uwzględnieniem kategorii ochronności z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

Ślimaki

Gatunki ślimaków objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Poczwarówka zawężona	<i>Vertigo angustior</i>

Owady

Gatunki owadów objętych ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Biegacz urozmaicony*	<i>Carabus variolosus</i>
2.	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>
3.	Krasopani hera	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>
4.	Nadobnica alpejska	<i>Rosalia alpina</i>
5.	Zgniotek cynobrowy	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

* - na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym (PZO Ostoja Jaślińska) - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych

Plazy

Gatunki plazy objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Kumak górski	<i>Bombina avariegata</i>
2.	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>
3.	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>
4.	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>
5.	Traszka karpacka	<i>Lissotriton montandoni (Triturus montandoni)</i>
6.	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>

Gatunki plazy objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
2.	Salamandra płamista	<i>Salamandra salamandra</i>
3.	Traszka górską	<i>Triturus alpestris</i>
4.	Traszka zwyczajną	<i>Triturus vulgaris</i>
5.	Żaba trawną	<i>Rana temporaria</i>
6.	Żaba wodną	<i>Rana esculenta</i>

Gady

Gatunki gadów objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
2.	Jaszczurka żyworodną	<i>Lacerta vivipara</i>
3.	Padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>
4.	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
5.	Żmija zygzakowatą	<i>Vipera berus</i>

Ptaki

Najliczniejszą grupę kręgowców na gruntach Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym stanowią ptaki. Można je spotkać we wszystkich biotopach, wykazują aktywność zarówno dzienną jak i nocną.

Gatunki ptaków objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>
2.	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i>
3.	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>
4.	Błotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>
5.	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>
6.	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>
7.	Bogatka	<i>Parus major</i>
8.	Brodzicz piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>
9.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>
10.	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>
11.	Czajka	<i>Vanellus vanellus</i>
12.	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>
13.	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>
14.	Czyż	<i>Carduelis spinus</i>
15.	Derkacz	<i>Crex crex</i>
16.	Drozd obrożny	<i>Turdus torquatus</i>
17.	Dudek	<i>Upupa epops</i>
18.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>
19.	Dzięcioł białoszyi	<i>Dendrocopos syriacus</i>
20.	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>
21.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>
22.	Dzięcioł syryjski	<i>Dendrocopos syriacus</i>
23.	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>
24.	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>
25.	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>
26.	Dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>
27.	Dzięcioł białogrzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>
28.	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>
29.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>
30.	Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i>
31.	Gadożer	<i>Circaetus gallicus</i>
32.	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i>
33.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>
34.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
35.	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
36.	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>
37.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>
38.	Jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulu</i>
39.	Jer	<i>Fringilla montifringilla</i>
40.	Jerzyk	<i>Apus apus</i>
41.	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>
42.	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>
43.	Kawka	<i>Corvus monedula</i>
44.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>
45.	Klaskawka	<i>Saxicola torquata</i>
46.	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
47.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>
48.	Kos	<i>Turdus merula</i>
49.	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>
50.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>
51.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>
52.	Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i>
53.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
54.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
55.	Kraska	<i>Coracias garrulus</i>
56.	Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>
57.	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>
58.	Lerka	<i>Lullula arborea</i>
59.	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>
60.	Łęczak	<i>Tringa glareola</i>
61.	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
62.	Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>
63.	Mazurek	<i>Passer montanus</i>
64.	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>
65.	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>
66.	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
67.	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
68.	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>
69.	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>
70.	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
71.	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>
72.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>
73.	Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>
74.	Orzechówka	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
75.	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
76.	Pluszcz	<i>Cinclus cinclus</i>
77.	Pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>
78.	Pełzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>
79.	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>
80.	Perkozek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
81.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>
82.	Piegża	<i>Sylvia curruca</i>
83.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>
84.	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
85.	Pliszka górską	<i>Motacilla cinerea</i>
86.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
87.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i>
88.	Płochacz pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>
89.	Płomykówka	<i>Tyto alba</i>
90.	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>
91.	Pokląska	<i>Saxicola rubetra</i>
92.	Pokrzewka ogrodowa	<i>Sylvia borin</i>
93.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i>
94.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>
95.	Pójdźka	<i>Athene noctua</i>
96.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>
97.	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>
98.	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>
99.	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>
100.	Puszczyk zwyczajny	<i>Strix aluco</i>

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
101.	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>
102.	Remiz	<i>Remiz pendulinus</i>
103.	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>
104.	Rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>
105.	Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i>
106.	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i>
107.	Siniak	<i>Columba oenas</i>
108.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>
109.	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>
110.	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>
111.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>
112.	Słownik szary	<i>Luscinia luscinia</i>
113.	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>
114.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>
115.	Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>
116.	Sosnówka	<i>Parus ater</i>
117.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i>
118.	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>
119.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
120.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>
121.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>
122.	Śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>
123.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
124.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i>
125.	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
126.	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>
127.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
128.	Turkawka wschodnia	<i>Streptopelia orientalis</i>
129.	Uszatka	<i>Asio otus</i>
130.	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>
131.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
132.	Wrona siwa	<i>Corvus corone cornix</i>
133.	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>
134.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
135.	Zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>
136.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>
137.	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>
138.	Żuraw	<i>Grus grus</i>

Gatunki ptaków objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>
2.	Kruk	<i>Corvus corax</i>
3.	Sroka	<i>Pica pica</i>
4.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i>

Gatunki ptaków łownych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1.	Bażant	<i>Phasianus colchicus</i>
2.	Jarząbek	<i>Bonasa bonasi</i>
3.	Kuropatwa	<i>Perdix perdix</i>

Dla ułatwienia późniejszego przedstawiania w tabelach ptaków, niebędących przedmiotami ochrony zestawiono je w 3 grupy ze względu na cechy siedlisk przez nie zajmowanych:

1.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym:</u></p> <p>Bogatka <i>Parus major</i>, czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>, Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>, Czyż <i>Carduelis spinus</i>, Dzieciół duży <i>Dendrocopos major</i>, Dzieciół syryjski <i>Dendrocopos syriacus</i>, Dzieciół zielony <i>Picus viridis</i>, Dzieciółek <i>Dendrocopos minor</i>, Gajówka <i>Sylvia borin</i>, Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>, Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>, Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>, Jemiołuszka <i>Bombycilla garrulus</i>, Jer <i>Fringilla montifringilla</i>, Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>, Kobuz <i>Falco subbuteo</i>, Kos <i>Turdus merla</i>, Kowalik <i>Sitta europaea</i>, Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>, Krogulec <i>Accipiter nisus</i>, Kruk <i>Corvus corax</i>, Krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i>, Kukułka <i>Cuculus canorus</i>, Kwiczoł <i>Turdus pilaris</i>, Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>, Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i>, Muchołówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>, Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>, Myszolów <i>Buteo buteo</i>, Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>, Paszkot <i>Turdus viscivorus</i>, Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>, Pelzacz ogrodowy <i>Certhia brachydactyla</i>, Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>, Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>, Płochacz pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>, Puszczyk zwyczajny <i>Strix aluco</i>, Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>, Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>, Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>, Siniak <i>Columba oenas</i>, Sosnówka <i>Periparus ater</i>, Sójka <i>Garrulus glandarius</i>, Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>, Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>, Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>, Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>, Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>, Turkawka wschodnia <i>Streptopelia orientalis</i>, Uszatka <i>Asio otus</i>, Wilga <i>Oriolus oriolus</i>, Zięba <i>Fringilla coelebs</i>, Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i></p>
2.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi:</u></p> <p>Brzegówka <i>Riparia riparia</i>, Ciemiówka <i>Sylvia communis</i>, Czajka <i>Vanellus vanellus</i>, Dudek <i>Upupa epos</i>, Dymówka <i>Hirundo rustica</i>, Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>, Gawron <i>Corvus frugilegus</i>, Jerzyk <i>Apus apus</i>, Kawka <i>Corvus monedula</i>, Kląskawka <i>Saxicola torquata</i>, Kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i>, Kulczyk <i>Serinus serinus</i>, Makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>, Mazurek <i>Passer montanus</i>, Oknówka <i>Delichon urbicum</i>, Piegża <i>Sylvia curruca</i>, Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>, Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>, Pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>, Płomykówka <i>Tyto alba</i>, Pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>, Potrzyszcz <i>Emberiza calandra</i>, Pójdźka <i>Athene noctua</i>, Przepiórka <i>Coturnix coturnix</i>, Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>, Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>, Skowronek <i>Alauda arvensis</i>, Słownik szary <i>Luscinia luscinia</i>, Sroka <i>Pica pica</i>, Srokosz <i>Lanius excubitor</i>, Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>, Świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>, Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>, Wrona siwa <i>Corvus corone</i>, Wróbel <i>Passer domesticus</i>, Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i></p>
3.	<p style="text-align: center;"><u>Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym:</u></p> <p>Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>, Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>, Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>, Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>, Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>, Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>, Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>, Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i>, Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>, Remiz <i>Remiz pendulinus</i>, Samotnik <i>Tringa ochropus</i>, Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>, Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>, Śmieszka <i>Chroicocephalus ridibundus</i>, Żuraw <i>Grus grus</i></p>

Gatunki strefowe ptaków w zasięgu terytorialnym i na terenie Nadleśnictwa Rymanów:

Dla orlika krzykliwego oraz bociana czarnego – wyznaczono strefy patrz pkt. 4.2.9.4. „Strefy ochrony.”

Puchacz, sóweczka, włośchatka – gatunki obserwowane na terenie Nadleśnictwa lub podawane w literaturze ogólnej z tego terenu, lecz do tej pory nie udało się zlokalizować miejsc gniazdowania.

Bielik - zalatują sporadycznie w zasięg terytorialny Nadleśnictwa, gniazdowania nie stwierdzono.

W razie znalezienia miejsc gniazdowania gatunków wymagających ustanowienia stref, w trakcie prowadzenia corocznego monitoringu przez pracowników Nadleśnictwa, zgodnie z Instrukcją ochrony lasu, należy je zgłosić do odpowiednich organów.

Ssaki

Gatunki ssaków objęte ochroną ścisłą

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1.	Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>
2.	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>
3.	Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>
4.	Koszatka	<i>Dryomys nitedula</i>
5.	Mopek	<i>Barbastella barbastellus</i>
6.	Mroczek posrebrzany	<i>Vespertilio murinus</i>
7.	Mroczek pozłocisty	<i>Eptesicus nilssonii</i>
8.	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>
9.	Niedźwiedź brunatny	<i>Ursus arctos</i>
10.	Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>
11.	Nocek wąsatek	<i>Myotis mystacinus</i>
12.	Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>
13.	Podkowiec mały	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
14.	Smużka leśna	<i>Sicista betulina</i>
15.	Ryś	<i>Lynx Lynx</i>
16.	Wilk	<i>Canis lupus</i>
17.	Żbik	<i>Felis silvestris</i>

Gatunki ssaków objęte ochroną częściową

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
na gruntach Nadleśnictwa - z dokładną lokalizacją na mapach przeglądowych walorów przyrodniczo-kulturowych		
1.	Wydra	<i>Lutra lutra</i>
na gruntach Nadleśnictwa i w zasięgu administracyjnym – brak dokładnej lokalizacji		
1	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>
2	Badylarka	<i>Micromys minutus</i>
3	Gronostaj	<i>Mustela erminea</i>
4	Jeż wschodni	<i>Erinaceus roumanicus</i>
5	Kret	<i>Talpa europaea</i>
6	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
7	Popielica	<i>Glis glis</i>
8	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
9	Ryjówka górską	<i>Sorex alpinus</i>
10	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
11	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
12	Rzęsorek mniejszy	<i>Neomys anomalus</i>
13	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>
14	Zębiątek biały	<i>Crocidura leucodon</i>

Dla ułatwienia późniejszego przedstawiania w tabelach gatunków ssaków, niebędących przedmiotami ochrony zestawiono je w 3 grupy ze względu na siedliska przez nie zajmowane:

	<u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym:</u>
1.	Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i> , Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i> , Mopek <i>Barbastella barbastellus</i> , Gronostaj <i>Mustela erminea</i> , Jeż wschodni <i>Erinaceus concolor</i> , Łasica <i>Mustela nivalis</i> , Koszatka <i>Dryomys nitedula</i> , Kret <i>Talpa europaea</i> , Mroczek posrebrzany <i>Vespertilio murinus</i> , Mroczek pozłocisty <i>Eptesicus nilssonii</i> , Nocek wąsatek <i>Myotis mystacinus</i> , Popielica <i>Glis glis</i> , Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i> , Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i> , Smużka leśna <i>Sicista betulina</i> , Wiewiórka pospolita <i>Sciurus vulgaris</i> , Orzesznica <i>Muscardinus avellanarius</i> , Zbik <i>Felis silvestris</i> .
2.	<u>Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi:</u>
	Badylarka <i>Micromys minutus</i> , Gacek szary <i>Plecotus austriacus</i> , Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i> , Ryjówka górską <i>Sorex alpinus</i> , Zębiątek biały <i>Crocidura leucodon</i> .
3.	<u>Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym:</u>
	Rzęsorek mniejszy <i>Neomys anomalus</i> , Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i> .

Gatunki strefowe ssaków:

- nietoperze – nie zlokalizowano na terenie Nadleśnictwa, miejsc hibernacji nietoperzy, w których liczba osobników przekraczałaby 200 szt. (stanowiska nie spełniają kryterium ilościowego wyznaczania strefy),
- wilk, ryś – nie zlokalizowano miejsc rozrodu na terenie Nadleśnictwa,
- niedźwiedź - nie zlokalizowano miejsc gawrowania na terenie Nadleśnictwa.

Strefy wokół gniazd

Ogółem na dzień 1.01.2019 r. w Nadleśnictwie zatwierdzono 25 stref, o łącznej powierzchni 613,93 ha, w tym powierzchnia strefy ochrony całorocznej obejmuje 111,02 ha, a strefa ochrony okresowej 502,91 ha. W strefach całorocznych żadnych zabiegów nie planowano.

3.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Plan urządzenia lasu nie zawiera działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Żadne z działań wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r., w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych warunków związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko nie jest wpisane w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów

3.3. OKREŚLENIE OBSZARÓW POTENCJALNEJ KOLIZJI MIĘDZY CELAMI OCHRONY PRZYRODY A GOSPODARKĄ LEŚNĄ

Potencjalne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić istotna kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody to:

- zaplanowanie użytkowania w miejscach, gdzie znajdują się stanowiska gatunków zwierząt lub roślin, bez podania sposobów ochrony stanowiska lub siedliska gatunku podczas zabiegów,
- zaplanowanie użytkowania w sposób zmieniający właściwą dla danego gatunku strukturę wiekową i gatunkową drzewostanów,
- zamieszczenie w *Planie* zapisów (bądź brak takich zapisów) uszczegóławiających sposoby prowadzenia gospodarki leśnej w miejscach szczególnie istotnych dla danego gatunku.

Oddziaływanie *Planu* na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego jest również rozpatrywane pod kątem:

- zakresu korelacji przyjętych składów gatunkowych upraw i typów drzewostanów z naturalnymi składami drzewostanów w ramach siedlisk przyrodniczych z załącznika I DS,
- wpływu zaplanowanych zabiegów na populacje rzadkich i chronionych gatunków ptaków, roślin i zwierząt, zwłaszcza gatunków z załącznika I DP lub załącznika II DS,
- wpływu zapisów *Planu* na pozostałe elementy środowiska przyrodniczego.

3.4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI *PLANU*

- brak kompletnej wiedzy na temat możliwości przemieszczania się saproksylobiontów, co utrudnia planowanie rozmieszczenia kęp drzew do naturalnego rozkładu,
- konieczność uwzględniania wymagań wszystkich gatunków (celów ochrony), które mogą się wzajemnie wykluczać,
- naciski na uzyskiwanie właściwego stanu ochrony (FV), dla drzewostanów na siedliskach przyrodniczych w przeciągu krótkiego okresu czasu,
- brak planu ochrony dla wszystkich rezerwatów na terenie Nadleśnictwa,
- brak podstaw prawnych i wytycznych określających jednoznacznie postępowanie w sferze proponowanych rezerwatów.

3.5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI *PLANU*

Planowanie gospodarki leśnej jest wymogiem ustawowym. Tak, więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji. W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji *Planu*, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie brak jego realizacji. Można jedynie zaznaczyć, że byłyby to zarówno skutki społeczne jak również ekonomiczne i przyrodnicze.

Ponadto brak realizacji *PUL* spowoduje bez wątpienia opóźnienie zakładanej przebudowy przekształconych ekosystemów leśnych w kierunku uzgodnienia

ich składów gatunkowych z warunkami siedliskowymi metodami gospodarki leśnej (np. zaniechanie przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych), co stanowi naruszenie ustawowego wymogu przebudowy drzewostanów nie zapewniających osiągnięcia celów gospodarki leśnej zawartych w *PUL* (art. 13 ustawy o lasach). Zaniechanie realizacji ustaleń *PUL* może przyczynić się ponadto np. do spontanicznego rozwoju roślinności, na niektórych siedliskach przyrodniczych, niezgodnych z celem ich ochrony.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należy przede wszystkim istotne ograniczenie rynku pracy. Dotknęłoby ono zarówno kadr zatrudnionych w nadleśnictwach jak i pracowników firm zajmujących się pozyskaniem drewna, przetwórstwem i zbytem. W słabo zaludnionym terenie, gdzie praca w lesie często jest ważnym, a niejednokrotnie jedynym źródłem dochodu, pozbawiłoby mieszkających tam ludzi możliwości zarobkowania. Z kolei do ekonomicznych skutków braku realizacji *Planu*, poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, zaliczyć wypada straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest duży.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* należy wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna, spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce np.: materiały sztuczne, plastyki, metale wykorzystywane w meblarstwie, czy węgiel

kamienny przeznaczony do domowych kotłowni. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest także ograniczenie możliwości ingerencji w niekorzystne procesy zachodzące w przyrodzie. W przypadku, kiedy przekształcenia środowiska przyrodniczego wskutek urbanizacji i postępującej antropopresji są tak znaczne jak to ma miejsce obecnie i kurczy się areał siedlisk dostępnych dla wielu gatunków, aktywne kształtowanie przestrzeni zdanej do bytowania niejednokrotnie jest kluczem do ich ochrony. Przy odpowiednio nakreślonych celach działań ochronnych i właściwym zdefiniowaniu zasad prowadzenia zabiegów, gospodarka leśna nie tylko nie musi szkodzić, ale wręcz wspomagać działania ochronne. Bez planowych działań, obliczonych na dziesięciolecia, trudne byłoby osiągnięcie zadania, które w wyłączonym z ingerencji ekosystemie potrwałoby setki lat.

Zapisy w ustawie o ochronie przyrody, które wyłączają LP z odszkodowań za straty wynikające z bytowania zwierząt chronionych, przerzucają na nadleśnictwo cały ciężar, jaki trzeba ponieść, aby zachować niektóre gatunki.

4. OCENA WPŁYWU PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

4.1. ODDZIAŁYWANIE *PLANU* NA ŚRODOWISKO

Plan nie jest typowym „planem wyznaczającym ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. Nie stwierdzono, aby jakiegokolwiek zapisy i wskazania zamieszczone w *Planie*, wpływały znacząco negatywnie na całość środowiska przyrodniczego w zasięgu Nadleśnictwa Rymanów. Jednak prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o *Plan*, a więc ingerencja w ekosystemy, może zawierać pewne elementy niekorzystnie oddziałujące na pewne elementy środowiska przyrodniczego. Wobec tego poniżej scharakteryzowano, stosownie do stanu prawa krajowego, międzynarodowych konwencji i dyrektyw obowiązujących na obszarze Unii, a także do zawartości i stopnia szczegółowości *Planu*, poszczególne komponenty środowiska oraz ocenę wpływu *Planu* na te elementy.

4.1.1. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej (przyjętą 5 czerwca 1992 r., ratyfikowaną przez Polskę 18 stycznia 1996 r.), różnorodność biologiczna to zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących na Ziemi w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią. Można ją rozpatrywać na trzech poziomach: genetycznym, gatunkowym i krajobrazowym, i na tych trzech poziomach winna być chroniona, do czego zobowiązują wspomniane wcześniej akty prawa krajowego i międzynarodowego.

Zapisy Planu Urzędzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów nie wpływają negatywnie na żaden z trzech poziomów bioróżnorodności.

Sposób zagospodarowania lasów górskich, preferowanie odnowień naturalnych, duża stosunkowo ilość drzewostanów, gdzie jest utrudniona gospodarka wpływają pozytywnie na zachowanie środowiska w stanie zbliżonym do naturalnego.

Jedynie duża ilość drzewostanów świerkowych na gruntach porolnych może budzić pewne obawy. Jednak *Plan* dla Nadleśnictwa jest ukierunkowany na takie drzewostany i w dalszej perspektywie doprowadzi do ich przebudowy na drzewostany o złożonej budowie i zgodne z siedliskiem.

Przebudowa drzewostanów, oparta na podstawach ekologicznych i zasadach nowoczesnej gospodarki leśnej, służy zarówno poprawie kondycji lasów jak zwiększeniu różnorodności ekosystemowej, a więc ma charakter pozytywny. Jednak z uwagi na czas, którego ów zabieg wymaga, korzystne efekty tego rodzaju działań będą widoczne w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Pewnym mankamentem ochrony genowej w formie drzewostanów nasiennych był fakt, że o kryteriach wyboru drzewostanów decydowała przede wszystkim wysoka jakość techniczna surowca drzewnego (Zawadzka 2002 r.). Nie umiemy obecnie przewidzieć, jakie genotypy są najlepsze ze względu

na trwałość gatunku i możliwości zmian warunków zewnętrznych. Mankament ten niwelowany jest przez bardzo dużą liczbę odnowień naturalnych, które przekazują wszelkie możliwe genotypy do następnych pokoleń lasu.

Różnorodność gatunkową gwarantuje na tym obszarze duża żyzność siedlisk oraz wielkość i łączność kompleksów leśnych. Sprawia to, że nawet duże ssaki chronione takie jak ryś, wilk czy też niedźwiedź znajdują tu dogodne warunki do bytowania. Żyzność siedlisk wpływa na dużą liczbę gatunków tu występujących, oraz szybkie i samoistne tworzenie się stref przejściowych – ekotonów. Niebezpieczeństwem dla różnorodności gatunkowej może być łatwość w odnawianiu naturalnym buka oraz problemy z odnowieniami naturalnymi jodły, co mogłoby prowadzić w dalszej perspektywie do tworzenia monokultur bukowych.

Typy drzewostanów (TD) przyjmowane w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów zakładają wprowadzanie składów mieszanych. Były one przyjęte podczas KZP na podstawie „Zasad hodowli lasu” z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych oraz uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii (np. J.M. Matuszkiewicz: „Zespoły leśne Polski” [PWN, Warszawa 2007]; „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”, [Monografie PAN, Warszawa 2007]).

Odpowiednio dobrane typy drzewostanów uwzględniają naturalny, właściwy dla danego siedliska skład drzewostanu, co **eliminuje potencjalny negatywny wpływ** gospodarki leśnej związany z uproszczeniem lub przekształceniem struktury gatunkowej fitocenozy leśnych.

Enklawy śródleśne, w tym polany i łąki, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi **nie przeznacza się do zalesienia**. Należy utrzymywać je w niepogorszonym stanie poprzez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy.

4.1.2. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Plan urządzenia lasu nie ma wpływu negatywnego na ludzi. Jedyne jego realizacja w terenie może wpływać na jednostki znajdujące się w bezpośredniej bliskości. Ścinka drzew zawsze była obciążona niebezpieczeństwem, ale odpowiednie stosowanie się do przepisów BHP minimalizuje te zagrożenia.

Z tych też względów zapisy owe, zarówno w krótkim jak i w długim okresie czasu, **stanowią o dodatnim wpływie** założeń *Planu* na ten element.

4.1.3. ODDZIAŁYWANIE NA SIEDLISKA, ROŚLINY I ZWIERZĘTA, W SZCZEGÓLNOŚCI NA GATUNKI CHRONIONE

Pierwszą grupę stanowią gatunki, dla których wykonano szczegółowe analizy wpływu realizacji *Planu* są gatunki z załącznika II DS lub załącznika I DP, które nie są przedmiotami ochrony dla obszarów Natura 2000, a występują na terenie Nadleśnictwa.

Pozostałe gatunki chronione, pospolite na terenie Nadleśnictwa, ujęto łącznie w grupach o podobnych wymaganiach ekologicznych.

W *POP* wszystkie te gatunki są przeanalizowane w rozdziale 4.5.4.8.

Tabele w tym rozdziale są opracowane na podstawie „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, załącznik nr 2-4. Tabele z tych załączników podzielono na dwa rodzaje tabel:

- 1) tabela z ogólnymi uwagami o siedlisku przyrodniczym, siedlisku gatunku,
- 2) tabela z oceną wpływu planowanych czynności na przedmioty ochrony, ewentualnym negatywnym oddziaływaniu oraz działaniami ograniczającymi negatywne oddziaływanie.

Terminy obowiązywania zaleceń ochronnych:

- ogólnie należy przyjąć, że termin przestrzegania zaleceń będzie obowiązywać cały rok,
- jeśli terminy zaleceń są okresowe podano je bezpośrednio przy zaleceniach dla poszczególnych gatunków chronionych.

Działając zgodnie z Zarządzeniem 28/2014 z późn. zm. należy sporządzać szkice terenowe dla wszystkich pozycji rębnych, na których zostały zinwentaryzowane chronione gatunki roślin, a następnie przekazanie ich wykonawcy prac przez rozpoczęciem robót. Zaleca się prowadzenie w Nadleśnictwie monitoringu istniejących oraz inwentaryzację nowych stanowisk rzadkich chronionych gatunków roślin zgodnie z IOL.

Podczas wykonywania prac gospodarczych związanych z realizacją Planu przestrzegane są obowiązujące przepisy prawa, wewnętrzne zarządzenia oraz instrukcje stosowane w LP.

Ogranicza to w wystarczającym stopniu negatywne oddziaływanie działań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej na siedliska przyrodnicze, gatunki chronione oraz ich siedliska.

Uwzględniono to podczas wykonywania poniższych ocen eksperckich.

Ogólna charakterystyka gatunków

Lp	Nazwa i kod gatunku chronionego	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
1.	A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	Teren Nadleśnictwa, poza obszarem Natura 2000 Beskid Niski. Strefa ochrony w oddz. 179f.
2.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Lasy przylgające do terenów otwartych, okolic dolin rzek i zbiorników wodnych.
3.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> A082 Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i> A080 Gadożer <i>Circaetus gallicus</i> A073 Kania czarna <i>Milvus migrans</i> A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	W zasięgu Nadleśnictwa, gatunki zalatujące lub obserwowane w trakcie przelotów. Gatunki nie bytują na terenie Nadleśnictwa.
4.	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Tereny otwarte, poza lasami.
5.	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Teren Nadleśnictwa. Gatunek związany z lasami liściastymi i mieszany.

1	2	3
6.	A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Otwarty krajobraz rolniczy o zróżnicowanej strukturze, posiadający zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne.
7.	A231 Kraska <i>Coracias garrulus</i> A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i> A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Tereny podmokłe sąsiadujące z terenami otwartymi, zarośla. Bagna, doliny rzek i stawów.
8.	A246 Lerka <i>Lullula arborea</i>	Teren Nadleśnictwa. Drzewostany o luźnym zwarcie. Lasy przylegające do łąk, pól, polan, młodników.
9.	A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Zbiorniki wodne.
10.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>	Teren Nadleśnictwa. Śródleśne bagna.

L.p.	Nazwa gatunku lub grupy gatunków chronionych	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Pozostałe ptaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
11.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Lasy. Wg raportu GIOŚ z 2013 r. liczebność populacji ptaków leśnych w Polsce stale wzrasta od 10 lat i tendencja ta nadal może się utrzymywać. Spadek zauważa się jedynie w niektórych populacjach: sikory czarnogłówki i ubogiej, pełzacza ogrodowego, gajówki, zięby, gila i mysikrólika
12.	Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa . Tereny otwarte, poza lasami.
13.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Zasięg terytorialny Nadleśnictwa. Rzeki, potoki, zbiorniki wodne i ich obrzeża.

Lp	Nazwa i kod gatunku chronionego	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Owady z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
14.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> 1078 Krasopani hera <i>Callimorpha quadripunctaria</i>	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte, poza lasami.
Płazy z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
15.	1193 Kumak górski <i>Bombina orientalis</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Utrzymanie bagien, niewielkich zbiorników, a także niewielkich okesowych zalewisk wodnych.
16.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 2001 Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Utrzymanie bagien, niewielkich zbiorników, a także niewielkich okesowych zalewisk wodnych.

	Nazwa gatunku lub grupy gatunków chronionych	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Płazy niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
17.	Płazy (szczegóły POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Utrzymanie bagien, niewielkich zbiorników, a także niewielkich okesowych zalewisk wodnych.
Gady niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
18.	Gady (szczegóły POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000). Siedliska z odpowiednią ilością schronień, drzewa martwe.

Ssaki z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
19.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014). Zadrzewienia i zakrzewienia nad rzekami i potokami.
20.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014). Zadrzewienia i zakrzewienia nad rzekami i zbiornikami wodnymi.
21.	1361 Ryś <i>Lynx lynx</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014). Duże kompleksy leśne o zróżnicowanej strukturze oraz łączących je korytarze ekologiczne.
22.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014). Duże kompleksy leśne o zróżnicowanej strukturze oraz łączących je korytarze ekologiczne.

Lp.	Nazwa gatunku lub grupy gatunków chronionych	Ogólne uwagi o siedlisku
1	2	3
Ssaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
23.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Siedliska z odpowiednią ilością schronień, drzewa martwe.
24.	Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte, zakrzaczone.
25.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Rzeki, potoki i ich obrzeża.
Roślin i grzyby niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
26.	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	Teren Nadleśnictwa. Lokalizacja wg bazy SILP. Prześwietlone drzewostany.
27.	Gatunki roślin i grzybów związanych ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Lasy.
28.	Gatunki roślin związane z terenami otwartymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Tereny otwarte.
29.	Gatunki roślin związane z terenami zabagnionymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	Teren Nadleśnictwa. Bagna i niewielkie zbiorniki wodne.

Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów		
30.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014). Lokalizacja wg bazy SILP
31.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarami Natura 2000). Lokalizacja wg bazy SILP.
32.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarami Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014, Rymanów PLH180016, Patria nad Odrzechową PLH180028). Lokalizacja wg bazy SILP.
33.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarami Natura 2000 Patria nad Odrzechową PLH180028 i Las Hrabiński PLH180039). Lokalizacja wg bazy SILP.
34.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	Teren Nadleśnictwa (poza obszarami Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014, Rymanów PLH180016, Patria nad Odrzechową PLH180028). Lokalizacja wg bazy SILP.

Oddziaływanie na gatunek

L.p.	Nazwa i kod gatunku lub siedliska chronionego	Kryteria ¹⁾ zachowania stanu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ²⁾ na zachowanie stanu ochrony					Uwagi szczegółowe w sprawie ewentualnego oddziaływania negatywnego	Działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Kępnia stopniowa udostępniona	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
1.	A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Zalesianie terenów otwartych, istotnych dla gatunku.	Obligatoryjne: prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego. Fakultatywne: użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	A074 Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

3.	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
	A084 Błotniak łąkowy	2	brak	brak	brak	brak	brak		
	<i>Circus pygargus</i>	3	brak	brak	brak	brak	brak		
	081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>								
4.	A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	1	brak	0	0	0	brak	Niszczenie schronień przez usuwanie martwego drewna.	Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	A231 Kraska <i>Coracias garrulus</i> A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i> A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	A246 Lerka <i>Lullula arborea</i>	1	brak	0	0	0	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		
9.	A193 Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>	1	brak	0	0	0	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		

Pozostałe ptaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
11.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		
12.	Gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	0	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
13.	Gatunki ptaków związane ze środowiskiem wodnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	PUL nie formułuje zadań z tego zakresu.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
Owady z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
14.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> 1078 Krasopani hera <i>Callimorpha quadripunctaria</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
Płazy z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
15.	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Rymanów

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 2001 Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
Płazy niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
17.	Płazy (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		

Gady niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
18.	Gady (szczegółowo w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	brak	Brak odpowiednich kryjówek.	Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urzędzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębności na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		
Ssaki z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
19.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
20.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
21.	1361 Ryś <i>Lynx lynx</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
22.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Ssaki niebędące przedmiotami ochrony występujące na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
23.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem leśnym: (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	0	0	0	brak	Zniekształcona struktura pionowa drzewostanów, którą tworzą drzewostany o małym zróżnicowaniu wiekowym.	Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie drzew biocenotycznych. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiągających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		
24.	Gatunki ssaków związane z terenami rolniczymi, zakrzaczonymi i zabudowanymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego. Intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	Brak		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
25.	Gatunki ssaków związane ze środowiskiem wodnym (szczególnie w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Brak.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
Roślin i grzyby niebędące przedmiotami ochrony na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
26.	Kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnat</i>	1	brak	0	-1	-1	brak	Nadmierne zacielenie w drzewostanie.	Należy prześwietlać drzewostany, w których występuje gatunek. W bezpośrednim rejonie występowania gatunku cięcia należy wykonywać ostrożnie, aby nie niszczyć roślin.
		2	brak	0	+1	+1	brak		
		3	brak	0	+1	+1	brak		
27.	Gatunki roślin i grzybów	1	brak	brak	brak	brak	brak	Brak.	Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie
		2	brak	brak	brak	brak	brak		

	związanych ze środowiskiem leśnym (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	3	brak	brak	brak	brak	Brak		<p>wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia.</p> <p>Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).</p> <p>Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.</p> <p>Sporządzanie szkiców terenowych dla wszystkich pozycji cięć przedrębnych i rębnych, na których zostały zinwentaryzowane gatunki chronione.</p>
28.	Gatunki roślin związane z terenami otwartymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego. Zmiana sposobu użytkowania gruntu. Zalesianie terenów otwartych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
29.	Gatunki roślin związane z terenami zabagnionymi (szczegóły w POP rozdz. 4.2.9)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Głównym zagrożeniem jest zanikanie środowisk wodnych.	Plan nie formułuje zadań z tego zakresu.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Rodzaje siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/WE niebędące przedmiotami ochrony poza siedliskowymi obszarami Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów									
30.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zaprzestanie użytkowania kośnego Szkody wyrządzone przez dziki. Intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
31.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1	brak	brak	0	brak	brak	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL. Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	brak	0	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
32.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae- Fagenion, Galio odorati- Fagenion</i>)	1	brak	0	0	0	brak	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL. Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
33.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	1	brak	0	0	0	brak	Prowadzenie gospodarki niezgodnie z ZHL. Wprowadzanie obcych gatunków ekologicznie.	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Preferowanie odnowień naturalnych. Zmniejszanie ilości gatunków obcych ekologicznie w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych. Stosowanie rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłeskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego). Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczym, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Pozostawianie ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.
		2	brak	0	0	0	brak		
		3	brak	0	0	0	brak		
34.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)	1	brak	brak	brak	brak	brak	Zrywka drewna poza wyznaczonymi szlakami zrywkowymi.	Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywkę drzew przez siedlisko bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami. Kształtowanie struktury gatunkowej i odnawianie drzewostanów w oparciu o procesy naturalne.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ Kryteria zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych/ ocenia się: zwiększenie liczebności (+), bez zmian (0), zmniejszenie liczebności (-)/,

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się/ocenia się: zwiększenie naturalnego zasięgu (+), bez zmian (0), zmniejszenie naturalnego zasięgu (-)/,

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się/ ocenia się: zwiększenie powierzchni siedlisk (+), bez zmian (0), zmniejszenie powierzchni siedlisk (-)/;

²⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na przedmioty ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. symbol -3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym)

Przy planowaniu wykonania zadań gospodarczych w przypadku gatunków chronionych zamieszczonych w tabeli powyżej należy brać zawsze pod uwagę zapisy rozporządzeń Ministra Środowiska dotyczących ochrony grzybów, roślin i zwierząt.

Wykaz odnotowanych stanowisk gatunków roślin i grzybów chronionych z uwzględnieniem wskazań gospodarczych i siedliskowych typów lasu

Gatunek/ Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LLG	BMGB	LMGŚW	LWYŻŚW	LWYŻW	LŁWYŻ	Suma końcowa
Bielistka siwa									
BRAK WSK	1								1
TP	3				2				5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	2								2
IVD;CP					1				1
Bobrek trójlistkowy									
BRAK WSK	1			1					2
Brodawkowiec czysty									
BRAK WSK	1								1
IVD;CW;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1								1
Buławik mieczykolistny									
TP	1								1
Cebulica dwulistna (oszlach)									
BRAK WSK	1		1						2
TP	1	1				4			6
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ							1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW							1		1
IVD;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP	1								1
Centuria pospolita									
BRAK WSK	1								1
TW		1							1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL	1								1
IVD;CW;CP;	1								1
Chrobotek sp.									
IVD	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ		1							1
Ciemnizyca (ciemierzycy) biała									
BRAK WSK				1				1	2
TP					1	1			1

Gatunek/ Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LLG	BMGB	LMGŚW	LWYŻŚW	LWYŻW	LLWYŻ	Suma końcowa
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
Ciemiężyca zielona									
BRAK WSK	2	2	1	2				1	8
TP						2			2
TP;PIEL	4								4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ		2							2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW	1								1
Cis pospolity									
BRAK WSK	1								1
TP	4								4
IVD	12								12
IVD;CW	1								1
IVD;CP	1								1
IVD;CW;CP	2					1			3
IVD;PIEL	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	2								2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
Czosnek niedźwiedzi									
BRAK WSK	14		5			9		1	29
TW	1								1
TP	4	1				4			9
TP;CP	1	1							2
IVD	2								2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	3					1			4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	2								2
Dziewięcisz bezłodygowy									
BRAK WSK	1								1
Dzióbkwiec Zetterstedta									
BRAK WSK	2		1						3
TP	5	2							7
IVD;CP	2					1			3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	3								3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
Faldownik nastroszony									
BRAK WSK			1						1
TW	2	1							3

Gatunek/ Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LLG	BMGB	LMGŚW	LWYŻŚW	LWYŻW	LLWYŻ	Suma końcowa
TP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1	1							2
Gnieźnik leśny									
BRAK WSK	1								1
TP	2					2			4
IVD;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1								1
IVD;ODN-ZŁOŻ	2								2
Goryczka trojeściowa									
BRAK WSK	4	1	2						7
TP	10	1							11
TP;CP	3								3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	5	3							8
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	11								11
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP	3								3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW	2								2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CW;CP	1								1
IVD	3								3
IVD;CP	6				1				7
IVD;CW	1								1
IVD;CW;CP	3								3
IVD;PIEL;CP	1								1
PIEL;CP;PRZEST	2								2
Goździk skupiony									
BRAK WSK			1						1
Gółka długoostrogowa									
BRAK WSK	3								3
Gruszyca okrągłolistna									
BRAK WSK	1								1
Jęczmnik zwyczajny									
BRAK WSK	1								1
Kłokołoczka południowa									
TP	1								
Kosaciec syberyjski									
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL							1		1
Kruszczyk błotny									

Gatunek/ Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LLG	BMGB	LMGŚW	LWYŻŚW	LWYŻW	LLWYŻ	Suma końcowa
Śnieżyczka przebiśnieg									
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL	1								1
Tojad moldawski									
BRAK WSK	1		3					1	5
Tojad sp.									
BRAK WSK	1		3						
Torfowiec błotny									
BRAK WSK		1							1
IVD;CP					1				1
Torfowiec kończysty									
BRAK WSK		1							1
Tujowiec tamaryszkowaty									
BRAK WSK	1								1
TP	3	1							4
TP;CP	1								1
TW;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	4	1							5
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW;CP	1								1
IVD;CP	1								1
IVD;CW	1								1
IVD;CW;CP	1								1
IVD;PIEL;CP	1								1
Wawrzynek wilczelyko									
BRAK WSK	15		6			1			22
TP	9	1				4			14
TP;CP	2								2
TP;PIEL	1								1
IVD;CP					1				1
IVD;CW;CP	1								1
PIEL;CP;PRZEST	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	9								9
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW	2						2		4
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;PIEL;CW;CP	1								1
Widłak goździsty									

Gatunek/ Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LLG	BMGB	LMGŚW	LWYŻŚW	LWYŻW	LLWYŻ	Suma końcowa
BRAK WSK	4								4
TP	3								3
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ		1							1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	7								7
IVD;CP	2								2
Widlak jałowcowaty									
BRAK WSK	2								2
TP;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
Widlak sp.									
TP	1								
Widłoząb kędzierzawy									
TP						1			1
TP;CP	2								2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ		1							1
IVD;CP	1					1			2
IVDU;CW;CP	1								1
Widłoząb miotłowy									
BRAK WSK	2								2
TP	7								7
TP;CP	1								1
IVD;CP	1				1				2
IVD;PIEL;CP	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1								1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								1
Wroniec widlasty (widlak wroniec)									
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP	1								
Zerwa kulista (zerwa główkowata)									
BRAK WSK	2								2
Zimowit jesienny									
BRAK WSK	1								1
Suma końcowa	432	46	33	7	21	61	8	6	614

Wykaz odnotowanych stanowisk gatunków zwierząt chronionych z uwzględnieniem wskazań gospodarczych i siedliskowych typów lasu

Gatunek/Wskazanie gospodarcze	LGŚW	LGW	LWYŻŚW	LWYŻW	Suma końcowa
Biegacz urozmaicony					
BRAK WSK	2				2
CP-P;PRZEST			1		1
TP			2		2
IVD;CP			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CP			1		1
Czerwończyk nieparek					
BRAK WSK				1	1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ;CW	1				1
Krasopani hera					
BRAK WSK				1	1
Nadobnica alpejska					
TP	1				1
Wydra					
BRAK WSK	1	1			2
TP;CP		1			1
IVD;PIEL;CW;CP	2				2
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1				1
Zgniotek cynobrowy					
TP			1		1
IVD;AGROT;ODN-ZŁOŻ	1				1
Suma końcowa	9	2	7	2	20

Analiza zabiegów zaplanowanych w odniesieniu do gatunków chronionych oraz ich siedlisk pozwala stwierdzić, że dla żadnego gatunku **nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu realizacji planu urządzenia lasu**. Na większość gatunków zapisy *Planu* wpłyną neutralnie na stan ich populacji. Dla części gatunków zapisy *Planu*, mogą w pewnych przypadkach powodować krótko terminowo negatywne oddziaływanie (np. dzięcioł średni), które może być zminimalizowane poprzez realizację wszystkich ustaleń programu ochrony przyrody oraz zaleceń zamieszczonych w niniejszej *Prognozie*. Właściwy stan siedliska dla niektórych gatunków ptaków wiąże się z odpowiednią ilością starodrzewi, w których ptaki te mogą zakładać gniazda. Udział starodrzewi w wyniku realizacji *Planu*, powinien wzrosnąć na terenie całego Nadleśnictwa. W połączeniu z zaleceniem pozostawiania drzew dziuplastych, martwych i obumierających, daje to możliwość domniemywać, że ilość martwego drewna na terenie Nadleśnictwa nie zmniejszy się, a nawet wzrośnie. Jest to istotne dla wszelkich saproksylobiontów, czyli gatunków uzależnionych od martwego drewna w lesie. W wielu wypadkach stosowanie rębni

stopniowej gniazdowej udoskonalonej z długim okresem odnowienia wpłynie łagodząco na stopień oddziaływania na gatunki procesu pobierania biomasy ze środowiska.

4.1.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ

Plan nie zawiera zapisów i nie planuje działań w odniesieniu do ekosystemów wodnych. Negatywny wpływ na te ekosystemy i zasoby wodne mógłby wystąpić w przypadku, gdyby realizowane na terenach leśnych zabiegi gospodarcze mogły spowodować zniekształcenie siedlisk newralgicznych dla ochrony wód.

W programie ochrony przyrody zawarto zapisy o konieczności ochrony stosunków wodnych poprzez:

- dopuszczanie zrywki w poprzek potoków (cieków stałych) tylko w miejscach do tego przystosowanych (np.: przepusty, brody itp.) lub w okresie zimowym przy zamrożonym lustrze wody i dużej pokrywie śnieżnej [Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.];
- pozostawianie na siedliskach łągowych (w tym siedliskach przyrodniczych 91E0) w miarę możliwości nieużytkowanych fragmentów lasu (tzw. strefy przypotokowe) wokół potoków. W uzasadnionych przypadkach strefy przypotokowe można tworzyć na innych leśnych siedliskach przyrodniczych lub typach siedliskowych lasu. Wyznaczenie stref przypotokowych może mieć miejsce, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. W strefach tych nie będzie prowadzone pozyskanie drewna, poza sytuacjami masowego zamierania jesionu i konieczności usuwania zamierających i martwych drzew w celu ratowania pozostałych i niedopuszczenia do ustąpienia gatunku z siedliska. Strefy przypotokowe winny zapewniać odpowiednie warunki dla ochrony wszystkich elementów ekosystemów zbiorowisk łągowych i innych oraz być oparte o naturalne ukształtowanie terenu [Zarządzenie nr 28/2014 z późn. zm.];
- prowadzenie w lasach wodochronnych gospodarki leśnej w sposób zapewniający ciągłe spełnienie przez nie celów, dla których zostały wydzielone;
- kontynuowanie sposobów zagospodarowania dostosowanych do potrzeb maksymalizacji funkcji lasów wodochronnych [Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337)] w szczególności poprzez zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których w wyniku przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych;
 - w celu powiększenia różnorodności biologicznej zachowania w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków jak np.: trzęsawiska, mszary, torfowiska, wrzosowiska, wraz z ich florą i fauną.

Ponadto dopuszcza się na potokach do samorzutnego formowania naturalnych tam z powalonych drzew lub fragmentów kłód sprzyjających ograniczeniu erozji wodnej z wyłączeniem sytuacji mogących zagrażać bezpieczeństwu publicznemu.

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na wody.

4.1.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Zabiegi gospodarcze zapisane w Planie nie wpłyną na pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego. Ogólne można stwierdzić, że sumarycznie ilość masy zielonej zostanie zachowana, a nawet nieznacznie wzrośnie. Tak więc nie zostanie pogorszony bilans pobierania przez las CO₂, a co za tym idzie nie nastąpi znaczące oddziaływanie na powietrze.

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na powietrze.

4.1.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Plan nie zawiera zapisów mogących znacząco negatywnie wpływać na powierzchnię ziemi. Stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej z długim i bardzo długim okresem odnowienia zapewnia stałą pokrywę roślinną, zabezpieczając powierzchnię ziemi przed erozją.

4.1.7. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z zasadami dobrej praktyki w leśnictwie na etapie planowania działań z zakresu gospodarki leśnej uwzględniono przebieg zachowania zróżnicowania faz rozwojowych drzewostanów na poziomie krajobrazowym.

W Planie nie zaplanowano gruntów do zalesienia. Granica leśna jest już utrwalona, i w trakcie obowiązywania Planu nie ulegnie zmianie. Plan nie zakłada stosowania rębni zupełnych, dzięki czemu nie dojdzie do zmiany w krajobrazie wewnątrz lasu. **Ogólnie Plan nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na krajobraz.**

4.1.8. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT

Realizacja zapisów *Planu* ma charakter lokalny. Trwale zrównoważona gospodarka leśna nie ma wpływu na klimat. Jedynie wylesienia na bardzo dużych powierzchniach w skali kraju mogą wpłynąć znacząco negatywnie na klimat. *Plan* takich zapisów nie posiada. **Plan nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na klimat.**

4.1.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Zasobem naturalnym, na który ustalenia *Planu* mają wpływ jest drewno. Surowiec ten wykorzystywany na szeroką skalę, jest relatywnie szybko odnawialny, łatwo biodegradowalny i w związku z tym jego używanie nie przynosi szkód środowisku.

Gospodarka leśna prowadzona jest obecnie na zasadach zachowania i powiększania zasobów drzewnych i prowadzi do zapewnienia trwałości lasu. *Plan* jest dokumentem wyznaczającym ramy dla takiego postępowania gospodarczego, które ma umożliwić trwały wzrost lub co najmniej utrzymanie stanu i wielkości zasobów drzewnych.

***Plan* nie zawiera zapisów, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na zasoby naturalne.**

4.1.10. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA KULTURY MATERIALNEJ

Zinventaryzowane na gruntach Nadleśnictwa zabytki kultury materialnej zostały szczegółowo opisane w Programie ochrony przyrody, a ich lokalizacja wskazana na mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych. W miejscach tych zaleca się pozostawienie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie, w szczególności poprzez sadzenie krzewów [Rozp. MŚ z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2408)]. Ponadto w odniesieniu do zabytki kultury materialnej zaleca się porządkowanie otoczenia, okresową konserwację oraz prowadzenie prac leśnych w sposób nie zagrażający ich trwałości.

Tego rodzaju zapisy właściwie zabezpieczają elementy kultury materialnej zlokalizowane na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Ich realizacja będzie miała charakter **zdecydowanie pozytywny**.

4.1.11. ZESTAWIENIE ZBIORCZE WPŁYWU *PLANU* NA ŚRODOWISKO

Ocena wpływu polega głównie na ocenie eksperckiej, wynikającej z określenia najistotniejszych elementów przyrody i podsumowania wpływu planu na te elementy. Podsumowanie nie wynika z prostej "średniej arytmetycznej", ale jest wypadkową zarówno ważności danego elementu przyrodniczego, jak i nasileniem zabiegów gospodarczych, mających możliwy do określenia wpływ na dany element przyrodniczy.

Zbiorcze zestawienie wpływu projektu Planu na elementy środowiska przyrodniczego w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Rymanów

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska			Oddziaływanie łączne- planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i stopniowe	
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+2	+3	+3
2.	Ludzie	0	0	0	0
3.	Zwierzęta	+1	0	0	0
4.	Rośliny	+1	0	0	0
5.	Woda	+1	0	0	0
6.	Powietrze	+1	0	0	+1
7.	Powierzchnia ziemi	+1	0	0	0
8.	Krajobraz	0	0	0	0
9.	Klimat	0	0	0	0
10.	Zasoby naturalne	+2	+2	+2	+2
11.	Zabytki	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	0	0	0	0

¹ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe.

W zakresie żadnego z powyższych elementów środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania projektu *Planu*.

4.2. ODDZIAŁYWANIE PLANU NA SIEDLISKA PRZYRODNICZE Z ZAŁĄCZNIKA I DYREKTYWY SIEDLISKOWEJ

WERYFIKACJA LEŚNYCH SIEDLISK PRZYRODNICZYCH

W 2017 i 2018 roku, w ramach sporządzania planu urządzenia lasu, skorygowano zasięg siedlisk przyrodniczych w oparciu o materiały zebrane do planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz wykonaną inwentaryzację. W wyniku zmian areał siedlisk przyrodniczych w nadleśnictwie został skorygowany. Zestawienie obejmujące aktualne dane powierzchniowe zamieszczono poniżej.

Kod siedliska	Stan A	Stan B	Stan C	Razem
	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]
Siedliska łącznie w całym Nadleśnictwie				
6230*	27,78	-	64,75	92,53
6510	64,92	38,44	136,97	240,33
7140	-	-	6,57	6,57
7230	6,66	-	-	6,66
9110	-	3,63	-	3,63
9130	3402,90	7341,67	600,75	11345,32
9170	0,14	147,94	0,79	148,87
9180*	-	6,58	-	6,58
91E0*	6,28	112,21	45,24	163,73
Razem	3508,68	7650,47	855,07	12014,22

Łącznie siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa zajmują 12014,22 ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 9 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej, wśród nich, jako najszerzej rozprzestrzenioną, wykazano żywną buczynę karpacką.

TYPY DRZEWOSTANU

Typy drzewostanów (TD) były przyjęte podczas KZP na podstawie „Zasad hodowli lasu” z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych oraz uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii (np. J.M. Matuszkiewicz: „Zespoły leśne Polski” [PWN, Warszawa 2007]; „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”, [Monografie PAN, Warszawa 2007]).

Zestawienie docelowych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych wyróżnionych
w Nadleśnictwie Rymanów

Kod siedlis ka	TSL	TD	Proponowane składki gat. odnowień	Rębnia zasadnicza/ zastępcza	Okres odnowienia
7140	BMGB	Św	Sw 70%, Brz, So, i inne 30%	-	-
9130	LGŚW	Bk	Bk 70%, Jd, Jw, Md i inne 30%	IIa	20
		Bk-Jd	Jd 60%, Bk30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md, Św i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50% Jd 30% Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	40
		Jw-Bk	Bk 50% Jw 30% Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
		Jw-Jd-Bk	Bk 40% Jd 30% Jw 20%, Md i inne 10%	IVd	40
	LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IV	50
		Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św, Wz, i inne 30%	IVd	50
	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30-40%, Md, Jw, Św i inne 10-20%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	30
	LWYŻŚW	Bk	Bk 80%, Jd, Db, Md, Jw, Wz i inne 20%	II/III	30
		Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md, Jw i inne 20%	IVd	40
		Db-Bk	Bk 50%, Bb 30%, Md, Jw, Jd i inne 20%	II/III	30
		Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md, Db, Jw i inne 30%	IVd	40
LWYŻW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IV	50	
OLJG	Olsz	Olsz 70%, Js 20, Wz i inne 10%	-	-	
9180	LGŚW	Jw-Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Jw 20%, Md i inne 10%	IVd	40
91E0	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Wz, Brz i inne 30%	-	-
	LGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IV	50
	LGW	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	IVd	50
	LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św i inne 20%	-	-
9110	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk30%, Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	50
9170	LWYŻŚW	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
		Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40

Kod siedliska	TSL	TD	Proponowane składy gat. odnowień	Rębnia zasadnicza/zastępcza	Okres odnowienia
	LWYŻW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40
	LGŚW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
	LGW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40

Zaproponowane w tabeli typy drzewostanu zostały przyjęte dla wszystkich siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Rymanów, to pozwoli zachować właściwy skład gatunkowy na tych siedliskach, stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000.

*Zestawienie docelowych składów gatunkowych poza siedliskami przyrodniczymi
w Nadleśnictwie Rymanów*

TSL	TD	Składy gatunkowe odnowień	Rębnia zasadnicza/zastępcza	Okres odnowienia
BMGB	Św	Św 80%, Jd i inne 20%	-	-
LWYŻŚW	Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md i inne 30%	IVd	40
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IIIb	25
LWYŻW	Jd	Jd 70%, Db, Ol, Wz i inne 30%	IVd	40
	Jd-Db	Db 50%, Jd 30%, Bk, Jw, Wz i inne 20%	IIIb	25
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Db-Jd	Jd 50%, Db 30%, Bk, Md, Jw i inne 20%	IVd	40
LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
LMGŚW	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Św i inne 20%	IVd	40
LGŚW	Bk-Jd	Jd 60%, Bk 30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	40
	Bk	Bk 70%, Jd, Md i inne 30%	IIIb	20
	Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
	Jw-Bk	Bk 50%, Jw 30%, Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IV	50
	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	IVd	50
LŁG	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-

Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych wg zaplanowanych zabiegów głównych

Siedlisko/wskazanie	A	B	C	Suma końcowa
PLH180014				
6230				
BRAK WSK	27,78	-	64,75	92,53
6510				
BRAK WSK	53,02	13,03	129,14	195,19
7140				
BRAK WSK	-	-	6,57	6,57
7230				
BRAK WSK	6,66	-	-	6,66
9130				
BRAK WSK	783,08	720,22	98,10	1601,40
CP	-	17,30	2,39	19,69
CP-P	-	10,92	4,15	15,07
IVD	1206,00	1158,31	39,56	2403,87
IVDU	-	6,87	1,52	8,39
PIEL	-	1,42	-	1,42
TP	190,71	1698,46	43,00	1932,17
TW	-	19,32	5,43	24,75
9170				
BRAK WSK	-	3,97	-	3,97
9180				
BRAK WSK	-	6,58	-	6,58
91E0				
BRAK WSK	4,64	99,08	34,66	138,38
PLH Suma	2271,89	3755,48	429,27	6456,64
PLH180016				
6510				
BRAK WSK	1,69	-	-	1,69
9130				
BRAK WSK	83,19	155,95	8,55	247,69
CP-P	5,02	3,05	-	8,07
CW	1,11	-	-	1,11
IVD	658,69	255,69	47,96	962,34
TP	16,73	710,89	39,52	767,14
TW	-	46,93	11,98	58,91
9170				
BRAK WSK	-	18,45	-	18,45
91E0				
BRAK WSK	-	3,04	0,19	3,23
PLH Suma	766,43	1194,00	108,20	2068,63
PLH180028				
9130				

Siedlisko/wskazanie	A	B	C	Suma końcowa
BRAK WSK	-	10,41	-	10,41
CP-P	-	-	4,37	4,37
IVD	143,72	94,56	4,10	242,38
TP	34,05	114,80	-	148,85
9170				
BRAK WSK	0,14	0,61	-	0,75
IVD	-	31,92	-	31,92
TP	-	17,89	0,79	18,68
91E0				
BRAK WSK	-	0,95	0,56	1,51
PLH Suma	177,91	271,14	9,82	458,87
PLH180039				
9130				
BRAK WSK	-	0,68	-	0,68
IVD	3,13	23,07	-	26,20
TP	-	52,94	-	52,94
TW	-	2,54	-	2,54
9170				
TP	-	33,04	-	33,04
91E0				
BRAK WSK	-	0,10	-	0,10
PLH Suma	3,13	112,37	0	115,5
Poza obszarami N2000				
6510				
BRAK WSK	10,21	25,41	7,83	43,45
9110				
TP	-	3,63	-	3,63
9130				
BRAK WSK	80,40	198,43	22,29	301,12
CP-P	-	41,90	16,52	58,42
IVD	130,84	1274,52	75,21	1480,57
TP	66,23	710,74	171,06	948,03
TW	-	11,75	5,04	16,79
9170				
BRAK WSK	-	0,74	-	0,74
IVD	-	21,61	-	21,61
TP	-	19,71	-	19,71
91E0				
BRAK WSK	1,64	9,04	9,83	20,51
Poza obszarami N2000 suma	289,32	2317,48	307,78	2914,58
Suma końcowa	3508,68	7650,47	855,07	12014,22

Oznaczenie wskazań w tabeli: BRAK WSK - brak wskazań; CW - czyszczenia wczesne; CP - czyszczenia późne; CP-P - czyszczenia późne z pozyskaniem masy; TW - trzebież wczesna; TP - trzebież późna; PRZEST - usunięcie przestoi; IVD - rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona; IVDU - rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona, cięcie uprzętające;

Spośród zabiegów wymienionych w powyższej tabeli, jedynie rębnie mogą wpływać na zmiany struktury przestrzennej i wieku drzewostanów. Spośród wszystkich rębni stosowanych w Polsce rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona jest jedną z mniej gwałtownie wpływających na drzewostany, zwłaszcza przy stosowaniu długich i bardzo długich okresów odnowienia.

Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych wg zaplanowanych odnowień

Siedlisko/wskazanie	A	B	C	Suma końcowa
PLH180014				
9130				
ODN-ZŁOŻ	79,00	56,55	5,50	141,05
PLH180016				
9130				
ODN-ZŁOŻ	41,4	27,70	10,50	79,60
PLH180028				
9130				
ODN-ZŁOŻ	13,50	8,20	0,50	22,20
9170				
ODN-ZŁOŻ	-	1,00	-	1,00
PLH180039				
9130				
ODN-ZŁOŻ	-	5,00	-	5,00
Poza Obszarami N2000				
9130				
ODN-ZŁOŻ	16,80	71,95	4,00	92,75
9170				
ODN-ZŁOŻ	-	1,20	-	1,20
Suma końcowa	150,70	171,60	20,50	342,80

Największa powierzchnia odnowień jest zaplanowana na obszarze żyznej buczyny. Stanowią niewielki procent powierzchni tego siedliska i ich składy są dostosowane do siedlisk przyrodniczych zgodnie z typami drzewostanu.

Wykonanie zabiegów w trakcie obowiązywania *Planu* nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska przyrodnicze, a tym samym na siedliska gatunków. Składy gatunkowe drzewostanów nie zmienią się znacząco, wzrośnie liczba drzewostanów w klasie odnowienia i zwiększy się ilość drzew starych.

4.3. ODDZIAŁYWANIE PLANU NA OBSZARY NATURA 2000

Celem ochrony dla obszaru Natura 2000 jest utrzymanie tzw. „właściwego stanu ochrony” gatunków i siedlisk, dla których został powołany. W stosunku do siedlisk powinny być spełnione trzy warunki:

- naturalny zasięg lub powierzchnia nie zmniejsza się w sposób ciągły, mogą występować okresowe fluktuacje,
- zachowane są specyficzne struktury i funkcje,
- brak jest zagrożeń i negatywnych trendów wobec siedliska przyrodniczego.

W przypadku gatunków, korzystny status ochronny określa sytuację, gdy:

- liczebność lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły, mogą występować okresowe fluktuacje,
- zasięg występowania lokalnej populacji gatunku nie zmniejsza się w sposób ciągły,
- istnieje dostatecznie duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla występowania gatunku.

Tabele w tym rozdziale są opracowane na podstawie „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, załącznik nr 2-4. Tabele z tych załączników rozbito na dwa rodzaje tabel:

- tabela z ogólnymi uwagami o siedlisku przyrodniczym, siedlisku gatunku, ich stanie,
- tabela z oceną wpływu planowanych czynności na przedmioty ochrony, ewentualnym negatywnym oddziaływaniu oraz działaniami ograniczającymi negatywne oddziaływanie.

**Oddziaływanie na obszary Beskid Niski PLB 180002, Las Hrabieński
PLH180039, Patria nad Odrzechową PLH180028**

W tej części PUL nie podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, ze względu na uwzględnienie w nim zapisów służących ochronie przyrody (zadania ochronne), zgodnie z art. 46 ust 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zadania ochronne dla tego obszaru są przedstawione w punkcie 7 Programu Ochrony Przyrody.

Pozostałe obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów mają plany zadań ochronnych zgodnie, z którymi zaprojektowano wszelkie zabiegi PUL. Nie zachodzi więc możliwość znacząco negatywnego oddziaływania na te obszary zapisów tego dokumentu.

Poza gruntami Nadleśnictwa Rymanów, w zasięgu terytorialnym znajduje się 2 obszary siedliskowe Natura 2000, są to:

- Ladzin PLH180038
- Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030

Ze względu na lokalny charakter działań zapisanych w projekcie PUL nie stwierdzono oddziaływania zapisów tego dokumentu na powyższe obszary.

4.3.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE *PLANU* NA INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Zgodnie z art. 5. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
„Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1d) integralność obszaru Natura 2000 - spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”.

Przez integralność obszarów Natura 2000 rozumie się spójność wewnętrzną i zewnętrzną obszaru a więc trwałość zachowania celów ochrony, dla których wyznaczono obszar.

Analiza zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w *Planie* jak i zalecenia i wytyczne zawarte w *Programie* pozwalają stwierdzić, iż spójność wewnętrzna obszaru będzie zachowana. Nie wpłyną one znacząco negatywnie na przedmioty ochrony, co więcej, w niektórych przypadkach możliwy jest pozytywny wpływ tych zabiegów na ich stan. **Tak, więc nie można stwierdzić, że ustalenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów wpłyną negatywnie na integralność Obszarów Natura 2000.**

W wyniku realizacji działań zaplanowanych w PUL nie nastąpi fragmentacja siedlisk, zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony. Warunki ekologiczne, w tym parametry fizyczne i chemiczne (np. stosunki wodne) nie pogorszą się.

Plan w swych zapisach w żaden sposób nie narusza również spójności zewnętrznej polegającej na ingerencji w elementy środowiska mające znaczenie dla funkcjonowania populacji gatunków również poza obszarem Natura 2000. Realizacja *Planu* nie wpłynie na jakość i wielkość korytarzy ekologicznych, a tym samym nie utrudni migracji zwierząt w ogólnej koncepcji spójności sieci Natura 2000 mającej na celu ochronę obszarów „naturowych” oraz przestrzennych połączeń między nimi.

5. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZASTOSOWANYCH W *PLANIE*

Proces tworzenia *Planu* zawiera w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest taki kształt zapisów, które zapewnią realizację założonych celów *Planu* przy minimalizacji skutków negatywnych. Wariantowanie *Planu* odbywa się poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów wykonywania.

Sporządzanie *Planu* podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urządzeniowych. Polega to na wyborze dla siedliskowych typów lasu, celów hodowlanych, składów gatunkowych upraw, typów drzewostanów, sposobów zagospodarowania.

W *Programie* zamieszczono opis obiektów cennych przyrodniczo na terenie Nadleśnictwa oraz propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogłyby wpłynąć negatywnie na te obiekty.

Hipotetyczne rozwiązanie alternatywne to model gospodarki bezplanowej, który jest jednak bardziej obciążony wysokim ryzykiem negatywnego oddziaływania na środowisko, niż analizowany *Plan*. Skutki zastosowania takiego modelu przedstawiono w punkcie 3.5.

Można zastosować wariant pozostawienia lasów bez ingerencji, co skutkowałoby naturalnymi procesami przyrodniczymi. Taka alternatywa byłaby najbardziej realna. Jednak lasy objęte *Planem* są w części pochodzenia sztucznego, głównie świerczyny na gruntach porolnych, i wymagają podjęcia takich działań gospodarczych, aby ograniczyć ich degradujący wpływ na siedliska. Przy takim scenariuszu następowaloby starzenie się drzewostanów, co w konsekwencji doprowadziłoby do zachwiania struktury wiekowej i gatunkowej i pogorszenia stanu zdrowotnego lasów.

Należy podkreślić, że oba przedstawione rozwiązania wykraczają poza ramy gospodarki leśnej określone ustawą o lasach. Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania na okresy 10-letnie nakłada ustawa o lasach, co powoduje, że nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

6. DOKUMENTACJA UZUPEŁNIAJĄCA

6.1. MAPA PRZEGLĄDOWA OBSZARÓW CHRONIONYCH I FUNKCJI

Załącznikiem graficznym do niniejszej *Prognozy* jest **Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu** (w skali 1:25000) z lokalizacją siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych.

6.2. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU *PROGNOZY*

- Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. Gatunki Zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 500.
- Gliwicz J. Ochrona różnorodności biologicznej w programie kompleksowej ochrony zasobów leśnych. Maszynopis.
- Głowaciński Z. (red.) 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Suplement. Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków.
- Głowaciński Z. 2001: Polska Czerwona Księga Zwierząt. PWRiL, Warszawa.
- Gromadzki M. i in. Zakres ochrony ptaków i zasady gospodarowania na obszarach proponowanych do objęcia ochroną jako obszary specjalnej ochrony, powoływane w ramach systemu NATURA 2000 w Polsce. Zakład Ornitologii PAN.
- Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk.
- Gutowski J. i in. 2000: Leśnictwo a ochrona przyrody. Las Polski 13-14.
- Herbich J. (red). 2004. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5,
- Herbich J. (red.). 2004. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 3., s. 101.
- Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Departament Leśnictwa, Warszawa 1996 r.
- Jakmik S., Kryt N. i inni 2012 Ochrona gatunkowa rysia, wilka i niedźwiedzia w Polsce Warszawa (Raport z projektu nr PL0349 WWF Polska.)
- Kapuściński R. 2000. Ochrona przyrody w lasach.

- Kaźmierczakowa R., Zarzycki K. et al., 2001. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. PAN Instytut Botaniki im. W. Szafera, Instytut Ochrony Przyrody. Kraków.
- Kepel A. 2010: 1324 Nocek duży *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797). W: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Metodyka monitoringu. GIOŚ, Warszawa. Pp: 220–256.
- Kondracki J. 2000: Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. 2007. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J. M. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. Monografie JG i PZ PAN 2007 r. z załącznika w zapisie numerycznym i Regionalne składy gatunkowych drzewostanów w typach siedliskowych lasu i zespołach leśnych.
- Pawlaczyk P. Postulaty przyrodnicze dotyczące planowania gospodarki leśnej na obszarach Natura 2000 oraz gospodarki leśnej w chronionych siedliskach przyrodniczych i w siedliskach chronionych gatunków (w tym zainwentaryzowanych w ramach inwentaryzacji 2007).
- Pawlaczyk P. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu - jak zrobić to najlepiej.
- Romanowski 2007. Krajowy plan ochrony gatunku wydra (*Lutra lutra*). Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- s. 344.
- Zajac A., Zajac M. (Eds.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. - Distribution Atlas of Vascular Plants in Poland. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków - Edited by Laboratory of Computer Chorology, Institute of Botany, Jagiellonian University, Kraków.
- Zarzycki K., Trzcńska-Tacik H., Różański W., Szelaż Z., Wołek J., Korzeniak U., 2002. Ecological indicator values of vascular plants of Poland (Ekologiczne liczby wskaźnikowe roślin naczyniowych Polski). Seria: Biodiversity of Poland, Vol. 2. Pod redakcją Z. Mirka. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences. Kraków.

7. ZAŁĄCZNIKI

Zarządzenie nr 28
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie
z dnia 02. grudnia 2014 r.

dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie

znak: ZO-7324-23/14

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2014 r. poz. 1153), § 19 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, wprowadzonego zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe oraz § 4 Instrukcji Ochrony Lasu tom. II, zarządzam co następuje :

§ 1.

Wprowadzam do stosowania „Wytyczne w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie” stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Celem opracowanych wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej jest:

1. Wdrożenie we wszystkich nadleśnictwach jasnych i precyzyjnych procedur służących uwzględnianiu wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej.
2. Zwiększenie różnorodności biologicznej, szczególnie o organizmy związane ekologicznie z obecnością rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych RDLP w Krośnie.
3. Podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu ochrony gatunków zwierząt, roślin i grzybów chronionych oraz ich siedlisk a także siedlisk przyrodniczych, zwłaszcza priorytetowych, o których mowa w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania

lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. nr 77 poz. 510 z późn. zmian.).

§ 3.

Nadzór nad realizacją Zarządzenia powierzam Wydziałowi Ochrony Ekosystemów w RDLP w Krośnie.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Krosno, 02. grudzień 2014 r.

DYREKTOR

mgr inż. Bogusław Famielc

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28
Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia
2014 r.

w sprawie zasad uwzględniania wymagań
ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu
gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.

Wytyczne
w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony
przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej
na terenie RDLP w Krośnie

I. Sposoby modyfikacji działań z zakresu gospodarki leśnej na
obszarach sieci Natura 2000.

1. We wskazanych w planach zadań ochronnych lub planach ochrony miejscach występowania ptaków wymagających martwego drewna, owadów saproksylicznych oraz na siedliskach przyrodniczych, pozostawiać drzewa martwe i zamierające na pozycjach cięć (nie dotyczy sytuacji kłęskowych oraz zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów) oraz nie prowadzić jednostkowych użytków przygodnych. Będzie to służyć zachowaniu bioróżnorodności oraz zapewnieniu właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, opisanego wskaźnikami wskazanymi w planach zadań ochronnych lub planach ochrony dla danego obszaru. W przypadku koniecznej wycinki pojedynczych drzew martwych i obumierających (np: powierzchnie robocze lub zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego lub mienia na dużą skalę) należy pozostawiać do naturalnego rozkładu ścięte martwe i obumierające drzewa, przy czym przyjmuje się następujący sposób ewidencjonowania tego zdarzenia w SILP: koszty ścięcia (ewentualnego odciążenia z drogi, szlaku) winny być odnoszone do grupy czynności O-GATUNKZ (typ planu OCHRL), MPK 2542.

2. Należy pozostawiać bez użytkowania ok. 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi (w grupach nie mniejszych niż 6 arów). Należy

pomierzyć i nanieść na LMN (atrybuty) wyłączone z użytkowania powierzchni. Szczegółowy sposób nanoszenia na LMN został opisany w załączniku nr 1 do niniejszych Wytycznych.

3. Na siedliskach łągowych (w tym siedliskach przyrodniczych 91E0) należy pozostawiać w miarę możliwości strefy buforowe wokół potoków. W strefach tych nie będzie prowadzone pozyskanie drewna, poza sytuacjami masowego zamierania jesionu i konieczności usuwania zamierających i martwych drzew w celu ratowania pozostałych i niedopuszczenia do ustąpienia gatunku z siedliska. Strefy buforowe winny zapewniać odpowiednie warunki dla ochrony wszystkich elementów ekosystemów zbiorowisk łągowych i być oparte o naturalne ukształtowanie terenu. Szczegółowe parametry stref buforowych będą ustalane dla każdego nadleśnictwa na etapie sporządzania kolejnej rewizji p.u.l. W tym celu należy stworzyć warstwę *shp*. odcinków cieków (potoków) mieszczących się w granicach siedlisk łągowych. Odcinki tych cieków (potoków) będą stanowiły oś do tworzenia stref buforowych na siedliskach łągowych. W przypadku innych zinwentaryzowanych w terenie przedmiotów ochrony należy indywidualnie podchodzić do tworzenia takich stref buforowych. Jeśli biologia lub wymagania danego przedmiotu ochrony (np: biegacza urozmaiconego czy bezlistu okrywowego) uzasadniają rezygnację z użytkowania gospodarczego w strefach buforowych wokół potoków czy stromych stoków, należy wyłączyć te obszary z pozyskania, przy czym strefy wyłączone winny być odniesione do stwierdzonych miejsc występowania.

4. Należy podjąć działania, aby wyeliminować zrywkę korytami potoków (w ciągu 5 lat od momentu wejścia zarządzenia w życie). Nie należy prowadzić zrywki korytem potoku (cieku stałego), zrywka w poprzek potoków (cieków stałych) może być dopuszczona tylko w miejscach do tego przystosowanych (przepusty, brody, itp.) lub w okresie zimowym przy zamrożonym lustrze wody i dużej pokrywie śnieżnej. Zasada ta winna być stosowana również poza obszarami sieci Natura 2000.

5. Każde nadleśnictwo w terminie do trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego zarządzenia winno wyznaczyć na swoim terenie ostoje ksylobiontów i ustanowić je w formie zarządzenia. Wykaz ostoi ksylobiontów należy dołączyć do „Programu Ochrony Przyrody”. Obszary uznane jako ostoje ksylobiontów winny być podczas najbliższej rewizji planu urządzenia lasu włączone do gospodarstwa specjalnego. Zatwierdzone ostoje ksylobiontów należy wyłączyć z pozyskania. Jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach (np: z przyczyn bezpieczeństwa publicznego, ochrony ppoż., przejezdności dróg, itp.) istnieje możliwość prowadzenia w nich cięć, nie mogą one jednak w żaden sposób naruszać charakteru ostoi. Ostoje ksylobiontów powinny w nadleśnictwie obejmować miejsca szczególnie cenne dla zachowania ciągłości występowania populacji tych gatunków w obszarze. Ostoje ksylobiontów nie muszą być rozmieszczone równomiernie na terenie nadleśnictwa (również w skali RDLP). W pierwszej kolejności należy je wyszukać i wyznaczyć w obszarach Natura 2000, gdzie powinny obejmować część zasobów chronionych siedlisk przyrodniczych, wymienionych w standardowych formularzach danych jako przedmiot ochrony w obszarze (symbol A,B,C).

Do sieci ostoi ksylobiontów zaleca się włączać:

- a) drzewostany na siedliskach bagiennych, w uzasadnionych przypadkach (np. silnie osuszone, zdegradowane powierzchnie, szczególnie z drzewostanami w młodszych klasach wieku wymagającymi pielęgnacji lub drzewostanami do przebudowy) nadleśnictwo może nie włączać drzewostanów na siedliskach bagiennych do sieci ostoi.
- b) drzewostany na priorytetowych siedliskach przyrodniczych.
- c) rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i miejsca występowania tzw. grupowych pomników przyrody.
- d) drzewostany w strefach ochrony całorocznej gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie strefowej.
- e) wybrane drzewostany, bądź ich fragmenty, głównie starszych klas

wieku położone :

- w strefach ekotonowych (np. przy granicy las – pole, przy bagnach, jeziorach, rzekach, torfowiskach, innych zbiornikach wodnych, np. ppoż.),
- na obszarach o zwiększonej trudności przy pozyskaniu i zrywce (zbocza, wąwozy, jary, tereny podtopione, itp.),
- na obszarach z permanentnymi szkodami powodowanymi przez gatunki chronione (np. bobry, żubry, itp.).

f) parki podworskie, zwłaszcza te o charakterze leśnym, obiekty związane

z ochroną dziedzictwa kulturowego (np. grodziska, cmentarze).

Z obszarów mających stanowić ostoje ksylobiontów należy wyłączyć:

- a) drzewostany na gruntach porolnych – zagrożone przez hubę korzeniową oraz planowane do przebudowy,
- b) obszary o zwiększonej penetracji ludności (tereny przy szlakach turystycznych, ścieżkach rowerowych, drogach publicznych, liniach kolejowych (ze względu na ochronę ppoż. oraz bezpieczeństwo publiczne itp.),
- c) drzewostany świerkowe i z przewagą świerka ,
- d) drzewostany objęte zjawiskiem zamierania drzew o charakterze masowym,
- e) drzewostany uznane za pierwotne ogniska gradacyjne.

II. Sposoby postępowania zapobiegającego przypadkowemu niszczeniu stanowisk chronionych grzybów, roślin i zwierząt, naruszaniu ochrony strefowej, ochrony pomnikowej.

1. W celu zapobiegnięcia przypadkowemu niszczeniu stanowisk chronionych grzybów, roślin i zwierząt, naruszaniu ochrony strefowej i pomnikowej wprowadzam obowiązek sporządzania szkiców terenowych dla wszystkich pozycji rębnych oraz tych pozycji przedrębnych, na których zostały zinwentaryzowane przedmioty ochrony. Szkice winny być sporządzane przez leśniczego na etapie szacunków brakarskich w oparciu

o podkład LMN z zaznaczonymi przedmiotami ochrony z POP (do czasu wprowadzenia do SILP wszystkich informacji o znanych przedmiotach ochrony wymienionych w POP leśniczy w trakcie szacunków brakarskich ręcznie nanosi na szkicu ich lokalizację).

Na szkicach należy zaznaczać stwierdzone podczas szacunków brakarskich nowe miejsca występowania gatunków chronionych, pozostawione do naturalnej śmierci fragmenty drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych i inne wyłączenia (np. strefy ekotonowe, bagna, oczka wodne, itp.), drzewa biocenotyczne (na pozycjach rębnych), przebieg szlaków zrywkowych, odnowienia naturalne, punktowe siedliska priorytetowe (np. jaworzyny).

Informacje o przedmiotach ochrony na powierzchni roboczej wraz z kopią szkicu (lub jeden egzemplarz) winna być przekazana (za potwierdzeniem) wykonawcy prac przed ich rozpoczęciem.

2. Ochrona strefowa:

a) należy wprowadzić do bazy SILP wszystkie wyznaczone strefy ochronne ustanowione przez konserwatora przyrody, zgodnie z pismem DGLP z dnia 02 stycznia 2006 r. zn. ZO-732-2-1/06.

b) należy przekazać ww. dane do leśniczych, przy czym leśniczy powinien otrzymać dane wyselekcjonowane tylko do prowadzonego leśnictwa.

c) do końca 2015 roku należy dokonać weryfikacji wyznaczonych stref pod kątem uzyskania współrzędnych gniazda. W przypadku stref kołowych po dokonaniu pomiaru współrzędnych geograficznych należy zaktualizować istniejącą w LMN warstwę dotyczącą stref ochrony całorocznej i okresowej i jednocześnie zgłosić oficjalnym pismem pomierzone współrzędne gniazda do RDOŚ w Rzeszowie. Jeśli przy strefach kołowych gniazdo zostanie zlokalizowane w innym wydzieleniu, niż wynika to z zarządzenia lub decyzji o ustanowieniu strefy (nie dotyczy to zmiany numeracji wydzieleń w związku z rewizją pul), należy złożyć do RDOŚ wnioski o likwidację starej i utworzenie nowej strefy, ze szczegółowym

uzasadnieniem. Jeśli strefy zostały wyznaczone ze wskazaniem graficznym wydzieleń, nie zachodzi potrzeba informowania RDOŚ w Rzeszowie o zmianach w lokalizacji gniazda, jeśli te zmiany mieszczą się w ramach utworzonej strefy. W przypadku przeniesienia gniazda poza strefę, należy złożyć wniosek o likwidację dotychczasowej i jednocześnie utworzenie nowej strefy. Zalecane jest wnioskowanie o tworzenie stref opartych o granice wydzieleń czy też inne, czytelne w terenie granice. W kolejnych latach należy dokonywać sprawdzenia lokalizacji gniazda (raz w roku). Zasady ewidencjonowania w SILP i LMN stref całorocznych i okresowych zostały opisane w załączniku nr 1 do Wytucznych.

d) plany ciec pielęgnacyjnych i rębnych, na etapie ich tworzenia, winny być obowiązkowo weryfikowane pod kątem występowania stref wokół miejsc gniazdowania i terminów ochrony okresowej przez dział techniczny (dotyczy to również wszystkich korekt planów). Weryfikacja winna być oparta o szkic terenowy, o którym mowa w pkt 1 i odbywać się wg następującego schematu:

- przy zatwierdzaniu pozycji ciec do wniosku na następny rok jeden egzemplarz każdego sporządzonego szkicu jest przedkładany w nadleśnictwie do merytorycznego sprawdzenia (potwierzonego parafką) przez pracownika zajmującego się ochroną przyrody. Pracownik ten winien określić możliwy termin uruchomienia pozycji (z uwagi na okresową ochronę strefową) a w przypadku niewprowadzenia aktualnych danych o zinwentaryzowanych przedmiotach ochrony do SILP sprawdzić, czy wszystkie zinwentaryzowane przedmioty ochrony są uwzględnione na szkicu.

- przed uruchomieniem pozycji inżynier nadzoru, w oparciu o zaparafowany przez pracownika ds. ochrony przyrody szkic terenowy, kontroluje w terenie poprawność wyznaczenia zabiegu pod kątem przestrzegania ograniczeń związanych ze zinwentaryzowanymi przedmiotami ochrony przyrody oraz wrywkowo sprawdza, czy na pozycji ciec nie występują dodatkowe, dotychczas niezinwentaryzowane przedmioty ochrony. W sytuacji, gdy szkic terenowy nie został sporządzony w oparciu o podkład LMN z zaznaczonymi przedmiotami ochrony z POP (przedmioty

ochrony zostały naniesione ręcznie), sprawdza również poprawność zaznaczenia lokalizacji tych przedmiotów na szkicu względem ich rzeczywistego położenia w terenie. Weryfikacja dotyczy także innych elementów ekosystemów leśnych mających wpływ na zachowanie lub zwiększanie bioróżnorodności, m.in.: pozostawianie 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i poza nimi, pozostawiania stref buforowych wzdłuż potoków na siedliskach łągowych oraz ze względu na wymagania konkretnych przedmiotów ochrony, miejsc występowania gatunków chronionych ujętych w POP, pozostawiania drzew ekologicznych, drzew martwych i obumierających na siedliskach przyrodniczych.

3. Stanowiska chronionych zwierząt, roślin, grzybów, pomniki przyrody i inne osobliwości przyrodnicze:

a) należy wprowadzić do bazy SILP wszystkie dane o przedmiotach ochrony i osobliwościach przyrody zawarte w POP,

b) na etapie szacunków brakarskich należy sukcesywnie weryfikować dane o przedmiotach ochrony i osobliwościach przyrody wymienionych w POP w celu ułatwienia prac związanych z właściwą realizacją zadań z zakresu pozyskania drewna i następnie nanosić te dane na LMN (w tym pomierzone współrzędne geograficzne),

c) w każdym nadleśnictwie winny być wdrożone rozwiązania zapewniające bieżącą znajomość wszystkich zainwentaryzowanych przedmiotów ochrony na terenie danego leśnictwa przez właściwego leśniczego.

4. W przypadku nieumyślnego wycięcia lub zrywki drzew stanowiących mikrosiedliska gatunków chronionych zwierząt, dla których nie stosuje się przepisów art. 52a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, gatunków chronionych roślin oznaczonych symbolem (3) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014, poz. 1409) oraz gatunków

chronionych grzybów oznaczonych symbolem (1) w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014, poz. 1408), należy pozostawić wyciętą sztukę w miejscu ścięcia lub, w przypadku wykonania zrywki drewna, przetransportować do najbliższego drzewostanu o zbliżonych warunkach siedliskowych, z którego pochodziło drzewo. W przypadku zaewidencjonowania pozyskania i zrywki drzewa stanowiącego mikrosiedlisko gatunków, o których mowa wyżej, należy przyjąć następujący sposób ewidencjonowania tego zdarzenia w SILP: rozchodem wewnętrznym z kierunku 16 (potrzeby własne) pobrać na leśnictwo i przypisać do typu planu OCHRL, grupy czynności O-GATUNKZ (zwierzęta) O-GATUNKO (rośliny i grzyby), MPK – 2542. Jeśli pozyskanie drzewa stanowiącego mikrosiedlisko ww. gatunków nie zostało jeszcze zaewidencjonowane, należy poniesione koszty odnieść bezpośrednio do grupy czynności odpowiednio: O-GATUNKZ lub O-GATUNKO, MPK 2542.

III. Sposoby postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego w rezerwach przyrody, stanowiskach chronionych grzybów, roślin, zwierząt, w strefach ochrony okresowej i całorocznej, w odniesieniu do pomników przyrody, itp.

Zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego należy do obowiązków zarządzającego gruntem. Za zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego uznaje się sytuację zagrażającą życiu lub zdrowiu wielu osób lub mieniu w wielkich rozmiarach. Zagrożenia takie mogą stanowić m.in. uszkodzone z różnych powodów lub niestabilne drzewa rosnące w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i udostępnionych szlaków turystycznych, zabudowań, itp.

Na terenie rezerwatów przyrody obowiązują zakazy określone w 142art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Nie dotyczą one jednak prowadzenia akcji ratowniczych oraz eliminacji zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego (art. 15 ust. 2 pkt. 3 cyt. Ustawy). Wobec powyższego działanie polegające na ścięciu takich drzew jest związane z

bezpieczeństwem publicznym i nie dotyczą go zakazy o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Natomiast usunięcie ściętych drzew poza obszar rezerwatu jest czynnością odrębną, niezwiązaną z bezpieczeństwem powszechnym i wymaga uzyskania zgody odpowiednich organów.

Tryb postępowania podczas ścinki uszkodzonych i niestabilnych drzew rosnących w rezerwach przyrody w pobliżu dróg i udostępnionych szlaków turystycznych:

1. Lustracja terenowa raz w roku, w terminie wynikającym z IOL.

2. Szczegółowa inwentaryzacja drzew uszkodzonych i niestabilnych rosnących w pobliżu dróg i udostępnionych szlaków turystycznych, zabudowań itp. (w pasie do dwóch wysokości drzew w drzewostanie), obejmująca ustalenie liczby drzew koniecznych do usunięcia, gatunku, pierśnicy, adresu leśnego, szczegółowy opis z wyszczególnieniem uszkodzenia lub niestabilności oraz dokumentację fotograficzną.

3. Ustalenie terminu ścinki ww. drzew i miejsca ich pozostawienia (w obrębie rezerwatu przyrody - dotyczy obalenia na drogę czy udostępniony szlak).

4. Poinformowanie oficjalnym pismem RDOŚ w Rzeszowie o planowanej wycince drzew, z podaniem terminu prac oraz szczegółowej inwentaryzacji, o której mowa w pkt 2. Pismo należy wysłać w takim terminie, aby wpłynęło do RDOŚ w Rzeszowie co najmniej miesiąc przed planowanymi pracami (konieczna zwrotka). Pismo to wyczerpuje konsultacje z RDOŚ, o których mowa w pkt 3 uzgodnień pomiędzy RDOŚ w Rzeszowie a RDLP w Krośnie z dnia 15 grudnia 2009 roku.

1. Po zakończeniu prac należy złożyć w terminie do 30 dni sprawozdanie do RDOŚ w Rzeszowie. Sprawozdanie winno zawierać szczegółowy opis działań, ze szczególnym uwzględnieniem pozostawienia na terenie rezerwatów ściętych drzew. Zaleca się wykonywanie dokumentacji fotograficznej pozostawionych w rezerwacie ściętych drzew, która winna być przechowywana w POP.

6. W razie konieczności natychmiastowego usunięcia drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu należy ograniczyć procedury do działań opisanych w pkt 2, poinformowania telefonicznego RDOŚ w Rzeszowie z adnotacją o rozmowie na dokumencie z inwentaryzacji, ścięcia drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu i sporządzeniu sprawozdania, o którym mowa w pkt 5.

W przypadku konieczności usunięcia drzew uszkodzonych lub niestabilnych rosnących w pobliżu dróg lub udostępnionych szlaków turystycznych, zabudowań mieszkalnych, itp. w strefach ochrony całorocznej i okresowej w okresie obowiązywania zakazów, o których mowa w art. 60 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, a także w miejscach występowania gatunków chronionych, dla których nie stosuje się przepisów art. 52a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz w przypadku konieczności ścięcia pomników przyrody, należy uzyskać zgodę właściwego organu ds. ochrony przyrody.

IV. Sposoby prowadzenia monitoringu wybranych form ochrony przyrody.

Monitoring wybranych form ochrony przyrody dotyczy rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, pomników przyrody oraz roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zlokalizowanych na gruntach SP zarządzanych przez PGL LP. Należy go prowadzić w sposób opisany w pkt. 2 części IV tomu I IOL. W celu ujednoczenia i wypełnienia zapisów IOL należy stosować następujące zasady:

1. Rezerваты przyrody:

Lustracje należy wykonywać zgodnie z pkt. 2.1. części IV IOL. Wzór notatki z lustracji rezerwatu stanowi załącznik nr 2 do Wytycznych. W przypadku stwierdzenia niewłaściwego stanu zachowania głównego przedmiotu ochrony w rezerwacie przyrody, należy poinformować do dnia 31

października RDOŚ w Rzeszowie, opisując zagrożenie oraz proponowane zabiegi.

2. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów:

a) informacje o nowych miejscach występowania zwierząt, roślin i grzybów winny być zgłaszane do nadleśnictwa w formie pisemnej i zawierać następujące informacje: gatunek, jego liczebność lub forma występowania (np. pojedynczo, grupowo, płaty), dane adresowe miejsca występowania (leśnictwo, oddział, pododdział a dla roślin, grzybów i zwierząt ksylobiontycznych współrzędne geograficzne), data przeprowadzenia obserwacji, osoba przeprowadzająca obserwację. W przypadku zwierząt nowe miejsce występowania oznacza pojawienie się gatunku, o którym mowa w IOL w pkt. 2.4.2., na terenie nadleśnictwa, w którym do tej pory nie był wykazywany (POP).

b) informacje na temat stanu obiektu dotyczą ustanowionych stref ochrony zwierząt, w tym ptaków, roślin i grzybów. Wzór notatki dot. stanu obiektu zawiera załącznik nr 3 do niniejszych Wytocznych.

DYREKTOR
mgr inż. Bogusław Famielec

**Zarządzenie nr 14
z dnia 29. grudnia 2016 r.**

**wprowadzające zmiany do załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 28
Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie
sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas
realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP
w Krośnie**

znak: ZO.7211.69.2016

Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2100 z późn. zmian.), § 19 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, wprowadzonego zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe oraz § 4 Instrukcji Ochrony Lasu tom. II, wprowadza się następujące zmiany w Wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej stanowiących załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. dotyczącego wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie:

§ 1

1) Dokonuje się zmiany zapisu:

„Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. w sprawie zasad uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.”

na zapis:

„Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.”

2) W pkt I.1 Wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej – zwanych dalej: Wytycznymi, dodaje się punkt „1a” i „1b” o następującym brzmieniu:

„1a. W przypadku stwierdzenia ponadnormatywnej zgnilizny odziomkowej w ściętych drzewach, która dyskwalifikuje do uznania za drewno wielkowymiarowe, pierwszy odcięty fragment powinien mieć długość min. 3 m; po odcięciu należy pozostawić go do naturalnego rozpadu.”

„1b. Nie należy wycinać starych, bardzo grubych drzew, szczególnie o wymiarach równych lub większych od określonych w załączniku nr II do Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie [MOŚZNiL, Warszawa 1996], o której mowa w § 110 pkt. 2 Instrukcji urządzania lasu, część I., pozostawiając te drzewa do

naturalnego rozpadu, za wyjątkiem sytuacji związanych z bezpieczeństwem powszechnym, zachowaniem względów BHP oraz zagrożeniem celów hodowlanych i stanu zdrowotnego drzewostanów."

3) Pkt I.2 Wytycznych otrzymuje brzmienie:

„Należy pozostawiać do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczych, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. Pozostawianie do naturalnego rozpadu ok. 5% powierzchni drzewostanów może być wyznaczane w dowolnej liczbie powierzchni (pojedyncza powierzchnia nie mniejsza niż 6 arów). Należy pomierzyć i nanieść na LMN (atrybuty) wyłączone z użytkowania powierzchnie. Szczegółowy sposób nanoszenia na LMN został opisany w załączniku nr 1 do niniejszych Wytycznych."

4) W pkt I.2 Wytycznych dodaje się punkty: „2a” o następującym brzmieniu:

„2a. W uzasadnionych przypadkach przez powierzchnie obejmujące ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczych można prowadzić zrywkę drewna."

5) Pkt. I.3 Wytycznych otrzymuje brzmienie:

„Na siedliskach łęgowych (w tym siedliskach przyrodniczych 91E0) należy pozostawiać w miarę możliwości nieużytkowane fragmenty lasu (tzw. strefy przypotokowe) wokół potoków. W uzasadnionych przypadkach strefy przypotokowe można tworzyć na innych leśnych siedliskach przyrodniczych lub typach siedliskowych lasu. Wyznaczenie stref przypotokowych może mieć miejsce, zarówno na obszarach sieci Natura 2000 jak i poza nimi. W strefach tych nie będzie prowadzone pozyskanie drewna, poza sytuacjami masowego zamierania jesionu i konieczności usuwania zamierających i martwych drzew w celu ratowania pozostałych i niedopuszczenia do ustąpienia gatunku z siedliska. Strefy przypotokowe winny zapewniać odpowiednie warunki dla ochrony wszystkich elementów ekosystemów zbiorowisk łęgowych i innych oraz być oparte o naturalne ukształtowanie terenu. Szczegółowe parametry stref przypotokowych będą ustalane dla każdego nadleśnictwa na etapie sporządzania kolejnej rewizji p.u.l. W tym celu należy stworzyć warstwę *shp*. odcinków cieków (potoków) mieszczących się w granicach siedlisk łęgowych, innych leśnych siedliskach przyrodniczych lub typów siedliskowych lasu. Odcinki tych cieków (potoków) będą stanowiły oś do tworzenia stref przypotokowych."

6) Pkt. I.4 Wytycznych otrzymuje brzmienie:

„Nie należy prowadzić zrywki korytem potoku (cieku stałego), zrywka w poprzek potoków (cieków stałych) może być dopuszczona tylko w miejscach do tego przystosowanych (przepusty, brody, itp.) lub w okresie zimowym przy zamrożonym lustrze wody i dużej pokrywie śnieżnej. Zasada ta winna być stosowana również poza obszarami sieci Natura 2000."

7) W pkt. I.5 Wytycznych dokonuje się zmiany zapisu:

„Ostoje ksylobiontów powinny w nadleśnictwie obejmować miejsca szczególnie cenne dla zachowania ciągłości występowania populacji tych gatunków w obszarze.”

na zapis:

„Ostoje ksylobiontów w nadleśnictwie winny tworzyć ruszt ekologiczny, rozumiany jako sieć powierzchni zapewniających miejsce przetrwania i redystrybucji organizmów związanych z martwym drewnem.”

8) W pkt. I.5 Wytycznych dokonuje się zmiany zapisu:

„Do sieci ostoi ksylobiontów zaleca się włączać:

c) rezerwy przyrody, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne i miejsca występowania tzw. grupowych pomników przyrody.”

na zapis:

„Do sieci ostoi ksylobiontów zaleca się włączać:

c) rezerwy przyrody, użytki ekologiczne na których znajduje się drzewostan, stanowiska dokumentacyjne i miejsca występowania tzw. grupowych pomników przyrody.”

9) W pkt. I.5 Wytycznych w zapisie: „Do sieci ostoi ksylobiontów zaleca się włączać:” dodaje się podpunkt „g” w brzmieniu następującym:

„g) drzewostany stanowiące ok. 5% powierzchni drzewostanów osiagających w planach urządzenia lasu wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego na każdym leśnym siedlisku przyrodniczych.”

10) Pkt.II.1 Wytycznych otrzymuje brzmienie:

„W celu zapobiegnięcia przypadkowemu niszczeniu stanowisk chronionych grzybów, roślin i zwierząt, naruszaniu ochrony strefowej i pomnikowej wprowadzam obowiązek sporządzania szkiców terenowych dla wszystkich pozycji rębnych oraz tych pozycji przedrębnych, na których zostały zinwentaryzowane przedmioty ochrony. Szkice winny być sporządzane przez leśniczego na etapie szacunków brakarskich w oparciu o podkład LMN z zaznaczonymi przedmiotami ochrony z POP (do czasu wprowadzenia do SILP wszystkich informacji o znanych przedmiotach ochrony wymienionych w POP leśniczy w trakcie szacunków brakarskich ręcznie nanosi na szkicu ich lokalizację).

Na szkicach należy zaznaczać stwierdzone podczas szacunków brakarskich nowe miejsca występowania gatunków chronionych, pozostawione do naturalnej śmierci fragmenty drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych i inne wyłączenia (np. strefy ekotonowe, bagna, oczka wodne, itp.), drzewa biocenotyczne, przebieg szlaków zrywkowych, odnowienia naturalne, punktowe siedliska priorytetowe (np. jaworzyny).

Informacja o przedmiotach ochrony na powierzchni roboczej wraz z kopią szkicu (jeden egzemplarz) winna być przekazana (za potwierdzeniem) wykonawcy prac przed ich rozpoczęciem.

Na etapie tworzenia planu cięć przedrębnych i rębnych wszystkie pozycje, winny być staranie weryfikowane pod kątem występowania stref wokół miejsc gniazdowania i terminów ochrony okresowej, a także innych elementów ekosystemów leśnych mających wpływ na zachowanie lub zwiększanie bioróżnorodności, m.in.: pozostawienie fragmentów drzewostanów rębnych do naturalnego rozpadu na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i poza nimi, pozostawiania stref przypotokowych, miejsc występowania gatunków chronionych ujętych w POP, pozostawiania drzew ekologicznych, drzew martwych i obumierających na siedliskach przyrodniczych.

Weryfikacja winna być oparta głównie o szkic terenowy i odbywać się wg. następującego schematu:

- przy zatwierdzaniu pozycji cięć do wniosku na następny rok jeden egzemplarz każdego sporządzonego szkicu jest przedkładany w nadleśnictwie do merytorycznego sprawdzenia (potwierzonego parafką) przez pracownika zajmującego się ochroną przyrody. Pracownik ten winien określić możliwy termin uruchomienia pozycji (np. z uwagi na okresową ochronę strefową) a w przypadku niewprowadzenia aktualnych danych o zinwentaryzowanych przedmiotach ochrony do SILP sprawdzić, czy wszystkie zinwentaryzowane przedmioty ochrony są uwzględnione na szkicu.

- przed uruchomieniem pozycji inżynier nadzoru, w oparciu o zaparafowany przez pracownika ds. ochrony przyrody szkic terenowy, kontroluje w terenie poprawność wyznaczenia zabiegu pod kątem przestrzegania ograniczeń związanych ze zinwentaryzowanymi przedmiotami ochrony przyrody oraz weryfikacyjnie sprawdza, czy na pozycji cięć nie występują dodatkowe, dotychczas niezinwentaryzowane przedmioty ochrony. W sytuacji, gdy szkic terenowy nie został sporządzony w oparciu o podkład LMN z zaznaczonymi przedmiotami ochrony z POP (przedmioty ochrony zostały naniesione ręcznie), sprawdza również poprawność zaznaczenia lokalizacji tych przedmiotów na szkicu względem ich rzeczywistego położenia w terenie. Należy dążyć, aby szkice terenowe sporządzać w oparciu o podkład LMN.

Weryfikacja planowanych cięć przedrębnych winna obejmować wszystkie pozycje, nie tylko te, dla których sporządzone są szkice terenowe. Weryfikacja planowanych pozycji cięć przedrębnych winna odbywać się na zasadzie sprawdzenia przez pracownika zajmującego się ochroną przyrody pozycji cięć pod kątem obowiązku wykonania szkicu terenowego.

Wyżej przedstawiona weryfikacja pozycji cięć przedrębnych i rębnych winna być obowiązkowo wpisana do zakresu czynności służbowych poszczególnych osób uczestniczących w weryfikacji tych planów.

11) W pkt.II.2.c usuwa się zdanie „Zasady ewidencjonowania w SILP i LMN stref całorocznych i okresowych zostały opisane w załączniku nr 1 do Wytocznych.”

12) W pkt.II.2 usuwa się podpunkt „d”.

13) „Załącznik nr 1 do Wytocznych w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie” otrzymuje brzmienie, zgodnie z załącznikiem do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

W pozostałym zakresie treść Zarządzenie nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie nie ulega zmianie.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Grażyna Żabłowska
Grażyna Żabłowska

W załączeniu:

1. Załącznika nr 1 do Wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów
WPN.410.4.3.2019.EŚ.3

Rzeszów, dnia 7 czerwca 2019 r.

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Krośnie
Ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno**

Działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z wnioskiem z dnia 16 kwietnia 2019 r., (data wpływu 23 kwietnia 2019) znak: ZU.6004.1.2016, w sprawie wydania opinii dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów, opracowanego na lata 2019-2028, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie określony został m.in. przez RDOŚ w Rzeszowie pismem z dnia 14 grudnia 2016 r., znak: WPN.410.3.16.2016.BA.2.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie przedstawia opinię w przedmiotowej sprawie.

Nadleśnictwo Rymanów położone jest w południowej części województwa podkarpackiego i zarządza gruntami o powierzchni ok. 20 709 ha, z czego 97,43% tej powierzchni stanowią lasy (20 177,62 ha). Należy zaznaczyć, że lasy uznane za ochronne zajmują 17 962,75 ha tj. 89,86% pow. leśnej Nadleśnictwa. Zgodnie z przedłożonym PUL etat użytkowania głównego netto przyjęto na poziomie 903 389 m³, dla porównania etat za okresu ubiegły wyniósł 770 220 m³ czyli został zwiększony o 133 169 m³ netto. Obecna zasobność drzewostanów została określona na poziomie 315 m³/ha, w stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego zwiększyła się o 19 m³/ha. Wzrósł również przeciętny wiek drzewostanu z 77 do 84 lat.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Rymanów leżą w granicach pięciu obszarów Natura 2000: Ostoja Jaślińska PLH180014, którego całkowita powierzchnia wynosi 29252,1 ha, z czego grunty Nadleśnictwa Rymanów stanowią ok. 34,96%; Rymanów PLH180016 o całkowitej powierzchni 5240,99 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 66,74%; Las Hrabeński o całkowitej powierzchni 125,6 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 95,02%; Patria nad Odrzechową PLH180028 o całkowitej powierzchni 572,89 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 82,10% oraz Beskid Niski PLB180002 o całkowitej powierzchni 151966,61 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 12,47%. Dodatkowo w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się dwa obszary Natura 2000: Ladzin PLH180038 i Wisłok Środkowy z Dopywami PLH180030. Ponadto, na terenie analizowanego Nadleśnictwa znajduje się szereg form

ochrony przyrody tj. trzy rezerваты przyrody (Bukowica, Kamień nad Jaśliskami i Źródlika Jasiołki), Jaśliski Park Krajobrazowy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Spośród ww. obszarów Natura 2000 dwa z nich posiadają Plany Zadań Ochronnych tj. obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014 posiada Plan Zadań Ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r. poz. 1332), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3079). Obszar Natura 2000 Rymanów PLH180016 posiada Plan Zadań Ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1655), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3700).

Zgodnie z art. 28 ust. 11a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.), zakres zadań ochronnych dla części obszarów Natura 2000 Las Hrabeński PLH180039, Patria nad Odrzechową PLH180028 oraz Beskid Niski PLB180002 położonych na gruntach objętych Planem Urządzenia Lasu uzgodniono w drodze postanowienia, pismem z dnia 20 marca 2019 r., znak: WPN.6320.3.3.2019.UJ.2, z którego to zapisy przeniesiono do projektu Planu Urządzenia Lasu.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Niedozwolone jest również pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W świetle przytoczonego wyżej przepisu, kluczowym jest całościowe przeanalizowanie potencjalnie negatywnego wpływu prowadzonych działań w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony ww. obszarów Natura 2000.

Przypomnieć należy również, że zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, ze zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

W zawiązku z powyższym wnikliwie przeanalizowano przedłożony projekt PUL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zaś szczególną uwagę zwrócono na potencjalnie negatywny wpływ planowanej gospodarki leśnej na obszary Natura 2000 oraz gatunki rzadkie jak również objęte ochroną gatunkową, które nie zostały uznane za przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000.

W przedłożonej dokumentacji przeanalizowano oddziaływanie projektowanych prac na poszczególne elementy środowiska. Ujęto m.in. wpływ projektu Planu na zachowanie różnorodności biologicznej, w którym to, w celu zachowania bioróżnorodności zwrócono uwagę na takie działania jak np. zachowanie odpowiednich stosunków wodnych, pozostawienie do naturalnego rozkładu starych drzew, ochronę lasów łęgowych i bagiennych, zwiększanie liczby starych drzew.

W Programie Ochrony Przyrody, zostały przedstawione w sposób syntetyczny poszczególne przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem orientacyjnej lokalizacji, potencjalnych zagrożeń, podstawowych wymagań dotyczących zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz zaleceń mających na celu minimalizację lub też uniknięcie negatywnego wpływu prowadzonych działań gospodarczych na poszczególne przedmioty ochrony.

W ogólnym ujęciu można stwierdzić, że przedłożona dokumentacja uwzględnia wymagane elementy przy ocenie wpływu planowanych prac gospodarczych na środowisko. Projekt przedmiotowego Planu uwzględnia zapisy odnośnie przedmiotów ochrony, zagrożeń i działań ochronnych zawarte w Planach Zadań Ochronnych., niemniej jednak należy zwrócić

uwagę na zaistniałe rozbieżności w dokumentacji analizowanego PUL w stosunku do zapisów Planów Zadań Ochronnych. W przypadku obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014, względem siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z (*Scheuchzerio-Caricetea*), w projekcie PUL jako zagrożenie istniejące 102 problematyczne gatunki rodzime, jako ekspansywną roślinę wskazano miętę długolistną *Mentha longifolia*, a zgodnie z zapisem PZO, dla tego siedliska rośliną ekspansywną, uznaną za zagrożenie jest trzęślica modra *Molinia caerulea*. W przypadku siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-icanae*, olsy źródliskowe) dla działania ochronnego: „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez pozostawienie płatów siedliska bez użytkowania gospodarczego (za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie) lub użytkowania z zachowaniem arealu i cech siedliska”, podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie, zgodnie z zapisami PZO, jest właściciel lub użytkownik gruntu, a nie jak wskazano w projekcie PUL sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

W projekcie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów wyznaczono ostoje ksylobiontów o ogólnej powierzchni 1720,49 ha. Ostoje ksylobiontów zostały wyznaczone m.in. na powierzchni jednego z rezerwatów przyrody oraz ustalonych stref ochrony ptaków, z czego powierzchnia rezerwatu zajmuje ok. 43,21% powierzchni ostoi.

Ponadto, wyznaczono również ok. 228,47 ha powierzchni stref buforowych wzdłuż potoków. Warto podkreślić, że strefy buforowe znajdują się m.in. na siedliskach łągowych, w tym zinwentaryzowanym siedlisku 91E0.

Na stan zachowania kompleksów leśnych, w tym cennych siedlisk jak również niektórych gatunków bezkręgowców, ptaków czy ssaków, nieoceniony wpływ ma obecność martwego drewna. Stąd też kluczowe jest zapewnienie jego odpowiedniej ilości w ekosystemie. Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość martwego drewna wynosi 531872 m³. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 28,22 m³/ha. W projekcie Planu zaproponowano również pozostawienie 5% drzewostanów rębnych do naturalnego rozpadu, oraz pozostawienie m.in. drzew biocenotycznych. Działania zaproponowane w projekcie Planu wydają się stanowić zadowalający poziom martwego drewna. Niemniej jednak, należy zwrócić uwagę w jakiej postaci martwe drewno występuje. Istotnym jest, bowiem by były to naziemne i najgrubsze fragmenty martwych drzew, które znacznie lepiej mogą pełnić swoją ekologiczną funkcję w stosunku do dużej liczby małych fragmentów.

Przy ocenie przedłożonego projektu Planu analizie podano również sposób uwzględnienia ochrony gatunków rzadkich i chronionych. Na terenie Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym wg. zapisów POP stwierdzono występowanie 69 gatunków roślin objętych ochroną; 4 gatunki chronionych grzybów, 5 gatunków chronionych owadów, 12 gatunków chronionych płazów; 5 gatunków chronionych gadów; 142 gatunki chronionych ptaków; 3 gatunki ptaków łownych oraz 32 gatunków chronionych ssaków w tym m.in. rysia, żbika, wilka, niedźwiedzia. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono również zalecenia odnośnie działań ograniczających ewentualne negatywne wpływy na rośliny objęte ochroną gatunkową, mogące powstać podczas wykonywania zabiegów gospodarczych

Monitoringu skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów, przyjęto w cyklu dziesięcioletnim, według zasad kontroli Inspekcji Lasów Państwowych.

Podsumowując, analiza przedłożonej dokumentacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów wykonanego na lata 2019-2028 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pozwala na stwierdzenie, że planowane działania gospodarcze nie będą mieć negatywnego oddziaływania na środowisko.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Antoni Pomykała
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie

**PODKARPACKI
PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY**
ul. Wierzbowa 16
35- 959 Rzeszów

Rzeszów, dnia 25.04.2019 r.

SNZ. 9020.3.4.2019.BW

OPINIA SANITARNA

Na podstawie:

- art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59),
- art. 54 ust.1, art. 58 ust. 1, pkt 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.),

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 16.04.2019r., znak: ZU.6004.1.2016, w sprawie wydania opinii do projektu Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów

opiniuje pozytywnie

w zakresie sanitarno-higienicznym projekt Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów

UZASADNIENIE

Do uzgodnienia przedłożono projekt Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów wraz „Prognozą oddziaływania na środowisko”
Plan obejmuje:

1. ogólny opis lasów nadleśnictwa zawierający wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki Nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, plan na kolejne 10-lecie oraz zestawienia tabelaryczne i wykazy;
2. program ochrony przyrody, zawierający opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody;
3. opis taksacyjny lasu, zawierający szczegółową inwentaryzację, ocenę stanu lasu, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne;
4. wykazy cięć rębnych i przedrębnych;
5. materiały kartograficzne (mapy o różnej treści i skali);
6. leśną mapę numeryczną, zawierającą bazy geometryczne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, której dane przechowywane są w formacie wektorowym.

Nadleśnictwo Rymanów, obejmujące powierzchnię 20709,75 ha, położone jest w powiecie krośnieńskim (gminy: Rymanów, Jaśliska, miasto Rymanów Zdrój) i sanockim (gminy: Besko, Bukowsko, Komańcza, Zarszyn).

Głównym celem projektu Planu Urządzenia Lasu jest zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym, oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przezeń funkcjami. Ustalenia PUL uwzględniają aspekty ochrony środowiska w zakresie dostosowania rodzaju i intensywności zabiegów gospodarczych (trzebieże, rębnie) do stanu drzewostanów.

Projekt Planu Urządzenia Lasu nie zawiera zapisów, których realizacja mogłaby mieć znacząco negatywny wpływ na środowisko (zgodnie z Ustawą OOS). Zapisy zawarte w projektowanym planie nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, nie ingerują w sposób wykorzystania terenu lub jego przekształcenie.

Szczegółowa analiza projektu PUL przedstawiona w prognozie, nie wykazała negatywnych oddziaływań na środowisko działań przewidzianych w planie. Realizacja PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi, jako że charakter zaplanowanych zabiegów i działań dotyczy gospodarki leśnej, w tym kształtowania i ochrony ekosystemów leśnych.

W świetle powyższego Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny orzekł jak w sentencji.

z upoważnienia
Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego

K I E R O W N I K
Działu Laboratoryjnego

mgr inż. Bernadetta Świątek

Otrzymują

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2,
38-400 Krosno
2. a/a

7.5. ZESTAWIENIE OSTOI KSYLOBIONTÓW W NADLEŚNICTWIE RYMANÓW

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
04-20-1-01-347 -a -00	16,62
04-20-1-01-347 -b -00	58,13
04-20-1-01-350 -a -00	75,72
04-20-1-01-350 -c -00	5,82
04-20-1-01-356 -c -00	6,77
04-20-1-01-358 -b -00	4,65
04-20-1-01-360 -f -00	5,63
04-20-1-01-362 -b -00	15,57
04-20-1-02-293 -b -00	2,48
04-20-1-02-297 -c -00	2,37
04-20-1-03-256 -b -00	3,53
04-20-1-03-257 -a -00	33,46
04-20-1-03-257 -b -00	13,51
04-20-1-03-258 -a -00	48,40
04-20-1-03-259 -a -00	49,12
04-20-1-03-260 -a -00	28,43
04-20-1-03-260 -b -00	3,17
04-20-1-03-260 -c -00	6,85
04-20-1-03-260 -d -00	9,48
04-20-1-03-260 -f -00	1,47
04-20-1-03-261 -a -00	44,04
04-20-1-03-262 -a -00	54,20
04-20-1-03-262 -b -00	1,45
04-20-1-03-263 -c -00	11,13
04-20-1-03-264 -d -00	1,24
04-20-1-03-266 -d -00	3,42
04-20-1-03-269 -f -00	2,99
04-20-1-03-273 -c -00	1,74
04-20-1-04-119 -a -00	34,23
04-20-1-04-120 -a -00	30,66
04-20-1-04-120 -b -00	4,99
04-20-1-04-121 -a -00	18,13
04-20-1-04-121 -b -00	8,24
04-20-1-04-122 -a -00	11,32
04-20-1-04-122 -b -00	18,60
04-20-1-04-129 -a -00	12,61
04-20-1-04-129 -b -00	7,49
04-20-1-04-130 -a -00	7,57
04-20-1-04-130 -b -00	18,41

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
04-20-1-04-130 -f -00	2,61
04-20-1-04-130 -g -00	4,18
04-20-1-04-130 -h -00	8,10
04-20-1-04-131 -a -00	13,02
04-20-1-04-131 -b -00	16,57
04-20-1-05-166 -h -00	0,54
04-20-1-05-166 -n -00	4,55
04-20-1-05-167 -n -00	0,82
04-20-1-05-169 -b -00	0,75
04-20-1-05-170 -g -00	2,06
04-20-1-05-170 -i -00	2,00
04-20-1-05-170 -j -00	15,26
04-20-1-05-170 -k -00	0,70
04-20-1-05-170 -l -00	0,64
04-20-1-05-170 -m -00	1,30
04-20-1-05-171 -l -00	0,33
04-20-1-05-171 -o -00	1,22
04-20-1-05-172 -a -00	12,34
04-20-1-05-172 -c -00	0,72
04-20-1-05-172 -f -00	1,16
04-20-1-05-172 -g -00	1,94
04-20-1-05-172 -i -00	0,73
04-20-1-05-173 -a -00	1,57
04-20-1-05-173 -d -00	1,65
04-20-1-05-173 -f -00	2,03
04-20-1-05-312 -a -00	3,18
04-20-1-05-312 -b -00	31,99
04-20-1-05-312 -f -00	2,77
04-20-1-05-313 -a -00	6,49
04-20-1-05-313 -b -00	29,11
04-20-1-05-314 -a -00	41,54
04-20-1-05-314 -b -00	3,27
04-20-1-05-314 -c -00	4,53
04-20-1-05-314 -d -00	1,63
04-20-1-05-315 -a -00	12,85
04-20-1-05-315 -b -00	28,69
04-20-1-05-315 -c -00	1,54
04-20-1-05-315 -d -00	6,25
04-20-1-05-315 -f -00	2,67
04-20-1-05-327 -a -00	49,79
04-20-1-05-327 -b -00	11,17
04-20-1-05-328 -a -00	50,10

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
04-20-1-05-328 -b -00	1,87
04-20-1-05-329 -a -00	65,86
04-20-1-05-329 -b -00	8,90
04-20-1-05-329 -c -00	3,48
04-20-1-05-329 -d -00	12,58
04-20-1-05-330 -a -00	65,71
04-20-1-05-331 -a -00	59,70
04-20-1-05-332 -a -00	30,85
04-20-1-05-332 -b -00	8,41
04-20-1-05-333 -g -00	5,07
04-20-1-06-75 -g -00	1,02
04-20-1-06-75 -i -00	0,36
04-20-1-06-76 -b -00	1,87
04-20-1-06-79 -b -00	3,85
04-20-1-06-80 -f -00	3,09
04-20-1-06-80 -r -00	0,80
04-20-1-06-81 -a -00	13,20
04-20-1-06-81 -b -00	5,51
04-20-1-06-81 -c -00	5,45
04-20-1-06-81 -d -00	8,30
04-20-1-06-81 -g -00	2,29
04-20-1-06-81 -h -00	12,34
04-20-1-06-82 -b -00	1,31
04-20-1-06-82 -h -00	0,58
04-20-1-06-83 -a -00	14,54
04-20-1-06-83 -b -00	2,07
04-20-1-06-86 -f -00	1,94
04-20-1-07-56 -n -00	2,30
04-20-1-07-64 -d -00	9,75
04-20-1-08-12 -g -00	2,75
04-20-1-08-13 -f -00	3,62
04-20-1-08-18 -g -00	1,14
04-20-1-08-21 -b -00	9,11
04-20-1-08-23 -c -00	4,58
04-20-1-08-23 -h -00	1,75
04-20-1-08-3 -b -00	4,44
04-20-1-08-3 -h -00	3,10
04-20-1-08-8 -a -00	3,32
04-20-1-10-382 -f -00	1,53
04-20-1-10-382 -g -00	0,93
04-20-1-11-109 -a -00	30,75
04-20-1-11-109 -b -00	8,63

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
04-20-1-11-109 -c -00	5,50
04-20-1-11-118 -a -00	35,54
04-20-1-11-118 -b -00	2,87
04-20-1-11-28 -l -00	1,08
04-20-2-12-164 -b -00	7,48
04-20-2-12-165 -a -00	2,86
04-20-2-12-168 -l -00	0,37
04-20-2-12-168 -m -00	1,20
04-20-2-12-169 -b -00	7,54
04-20-2-12-179 -f -00	7,13
04-20-2-12-179 -i -00	0,37
04-20-2-12-184 -c -00	1,62
04-20-2-12-187 -f -00	6,30
04-20-2-12-192 -c -00	2,95
04-20-2-12-192 -g -00	7,10
04-20-2-12-195 -l -00	1,37
04-20-2-12-198 -b -00	3,33
04-20-2-12-199 -a -00	4,06
04-20-2-12-199 -b -00	4,50
04-20-2-13-55 -d -00	3,31
04-20-2-13-55 -h -00	3,84
04-20-2-13-55 -i -00	5,12
04-20-2-13-55 -l -00	2,48
04-20-2-14-4 -n -00	1,44
04-20-2-15-141 -b -00	9,69
04-20-2-15-143 -d -00	1,09
04-20-2-15-147 -g -00	6,62
04-20-2-15-149 -a -00	5,97
04-20-2-15-150 -b -00	12,67
04-20-2-15-151 -a -00	4,66
04-20-2-15-158 -b -00	2,90
04-20-2-15-158 -h -00	1,93
04-20-2-15-66 -b -00	2,15
04-20-2-15-68 -b -00	4,74
04-20-2-15-73 -a -00	1,73
04-20-2-15-75 -d -00	1,08
04-20-2-16-101 -l -00	1,70
04-20-2-16-102 -h -00	2,05
04-20-2-16-102 -r -00	0,84
04-20-2-16-103 -h -00	4,36
04-20-2-16-103 -i -00	0,56
04-20-2-16-107 -b -00	1,50

Adres leśny	Powierzchnia [ha]
04-20-2-16-132 -a -00	0,33
04-20-2-16-133 -a -00	1,11
04-20-2-16-85 -c -00	4,17
04-20-2-16-86 -b -00	3,21
04-20-2-16-93 -c -00	0,50
04-20-2-16-93 -d -00	1,70
04-20-2-16-93 -f -00	2,48
04-20-2-16-93 -g -00	0,51
04-20-2-16-96 -f -00	2,67
04-20-2-16-97 -f -00	1,45
04-20-2-16-98 -n -00	1,20
04-20-2-17-20 -h -00	2,89
04-20-2-17-21 -b -00	3,33
04-20-2-17-25 -c -00	1,59
04-20-2-17-32 -f -00	1,86
04-20-2-17-46 -g -00	9,24
	1720,49

7.6. ZESTAWIENIE STREF PRZYPOTOKACH W NADLEŚNICTWIE RYMANÓW

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
04-20-1-01-338 -c -00	0,94	
04-20-1-01-338 -i -00	1,93	
04-20-1-02-286 -c -00	0,39	
04-20-1-02-286 -d -00	1,11	
04-20-1-02-287 -d -00	0,79	część wydzielenia
04-20-1-02-289 -d -00	0,73	
04-20-1-02-290 -c -00	0,34	
04-20-1-02-291 -d -00	0,48	
04-20-1-02-292 -f -00	0,47	
04-20-1-02-292 -g -00	1,42	
04-20-1-02-293 -c -00	0,41	część wydzielenia
04-20-1-02-293 -f -00	0,84	
04-20-1-02-293 -g -00	1,20	
04-20-1-02-294 -f -00	0,47	
04-20-1-02-297 -f -00	0,28	
04-20-1-02-297 -g -00	0,27	
04-20-1-02-298 -h -00	0,64	
04-20-1-02-302 -d -00	2,08	
04-20-1-02-302 -j -00	0,08	
04-20-1-02-302 -k -00	0,86	część wydzielenia
04-20-1-02-303 -c -00	1,23	
04-20-1-02-303 -j -00	0,14	
04-20-1-02-303 -k -00	0,52	
04-20-1-02-307 -h -00	1,51	część wydzielenia
04-20-1-02-387 -c -00	1,52	część wydzielenia
04-20-1-02-388 -b -00	0,27	część wydzielenia
04-20-1-03-255 -j -00	4,28	
04-20-1-03-256 -i -00	0,83	
04-20-1-03-256 -j -00	3,45	
04-20-1-03-262 -b -00	1,45	
04-20-1-03-267 -f -00	0,43	część wydzielenia
04-20-1-03-267 -f -00	0,56	część wydzielenia
04-20-1-03-268 -l -00	0,42	część wydzielenia
04-20-1-03-268 -l -00	0,47	część wydzielenia
04-20-1-03-272 -f -00	1,99	
04-20-1-03-272 -j -00	0,64	
04-20-1-03-273 -l -00	1,75	
04-20-1-03-273 -n -00	1,98	
04-20-1-03-274 -k -00	1,18	
04-20-1-03-275 -c -00	2,30	

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
04-20-1-03-275 -j -00	1,96	
04-20-1-03-275 -k -00	2,05	
04-20-1-03-275 -m -00	0,26	
04-20-1-03-275 -n -00	0,62	
04-20-1-03-278 -d -00	4,11	
04-20-1-03-280 -a -00	2,27	
04-20-1-03-280 -f -00	3,67	
04-20-1-03-280 -h -00	0,91	
04-20-1-04-131 -b -00	0,13	część wydzielenia
04-20-1-04-132 -a -00	0,26	część wydzielenia
04-20-1-04-133 -i -00	0,45	część wydzielenia
04-20-1-04-136 -d -00	1,12	
04-20-1-04-136 -h -00	0,45	część wydzielenia
04-20-1-04-136 -p -00	0,58	część wydzielenia
04-20-1-04-138 -l -00	0,31	część wydzielenia
04-20-1-04-140 -j -00	1,98	część wydzielenia
04-20-1-04-140 -j -00	0,33	część wydzielenia
04-20-1-04-142 -a -00	0,02	część wydzielenia
04-20-1-04-142 -d -00	0,18	część wydzielenia
04-20-1-04-143 -b -00	0,08	część wydzielenia
04-20-1-04-154 -f -00	0,18	część wydzielenia
04-20-1-04-155 -c -00	1,06	
04-20-1-05-166 -o -00	1,76	
04-20-1-05-167 -hx -00	0,42	
04-20-1-05-168 -a -00	3,38	część wydzielenia
04-20-1-05-168 -m -00	0,13	
04-20-1-05-168 -r -00	0,41	
04-20-1-05-170 -p -00	0,44	
04-20-1-05-170 -s -00	1,07	
04-20-1-05-172 -b -00	1,26	
04-20-1-05-173 -c -00	0,92	
04-20-1-05-311 -g -00	0,32	
04-20-1-05-312 -g -00	0,20	
04-20-1-05-317 -f -00	2,33	
04-20-1-05-318 -g -00	2,09	
04-20-1-05-319 -l -00	0,47	część wydzielenia
04-20-1-05-319 -l -00	0,33	część wydzielenia
04-20-1-05-320 -a -00	0,18	
04-20-1-05-320 -f -00	0,86	
04-20-1-05-322 -b -00	1,38	
04-20-1-06-65 -i -00	0,24	część wydzielenia
04-20-1-06-66 -g -00	1,46	część wydzielenia

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
04-20-1-06-66 -l -00	1,24	
04-20-1-06-66 -p -00	0,24	
04-20-1-06-66 -r -00	0,44	
04-20-1-06-66 -s -00	0,21	
04-20-1-06-66 -t -00	0,23	
04-20-1-06-67 -h -00	0,66	
04-20-1-06-69 -f -00	0,66	
04-20-1-06-72 -cx -00	1,52	
04-20-1-06-73 -c -00	2,73	
04-20-1-06-74 -b -00	2,07	
04-20-1-06-75 -f -00	1,63	
04-20-1-06-76 -h -00	0,14	część wydzielenia
04-20-1-06-77 -j -00	0,19	
04-20-1-06-78 -f -00	0,50	
04-20-1-06-78 -h -00	1,25	
04-20-1-06-80 -a -00	1,15	
04-20-1-06-80 -m -00	0,11	część wydzielenia
04-20-1-06-80 -n -00	0,72	
04-20-1-06-82 -b -00	1,31	
04-20-1-06-85 -f -00	0,69	
04-20-1-06-85 -g -00	0,39	
04-20-1-07-29 -b -00	0,06	
04-20-1-07-30 -p -00	0,51	
04-20-1-07-30 -s -00	1,20	
04-20-1-07-33 -c -00	3,04	
04-20-1-07-34 -a -00	3,25	
04-20-1-07-35 -j -00	2,09	
04-20-1-07-37 -i -00	1,41	
04-20-1-07-38 -j -00	0,51	
04-20-1-07-40 -d -00	2,24	
04-20-1-07-42 -a -00	4,69	
04-20-1-07-42 -l -00	13,49	
04-20-1-07-58 -d -00	1,91	
04-20-1-07-58 -f -00	0,72	
04-20-1-08-12 -f -00	1,07	
04-20-1-08-157 -b -00	8,72	
04-20-1-08-157 -c -00	0,34	część wydzielenia
04-20-1-08-160 -f -00	0,13	
04-20-1-08-160 -g -00	0,10	
04-20-1-08-160 -i -00	0,53	
04-20-1-08-160 -m -00	0,68	
04-20-1-08-161 -b -00	2,45	część wydzielenia

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
04-20-1-08-161 -d -00	0,01	część wydzielenia
04-20-1-08-165 -c -00	2,98	
04-20-1-08-25 -o -00	0,60	część wydzielenia
04-20-1-08-25 -p -00	0,21	część wydzielenia
04-20-1-08-25 -p -00	0,14	część wydzielenia
04-20-1-08-26 -c -00	0,33	część wydzielenia
04-20-1-08-5 -i -00	1,35	część wydzielenia
04-20-1-10-363 -j -00	0,50	
04-20-1-10-364 -n -00	1,00	
04-20-1-10-365 -j -00	0,74	
04-20-1-10-366 -a -00	1,58	część wydzielenia
04-20-1-10-366 -a -00	0,53	część wydzielenia
04-20-1-10-366 -p -00	0,67	
04-20-1-10-366 -x -00	0,79	
04-20-1-10-368 -d -00	1,69	
04-20-1-10-370 -i -00	2,48	część wydzielenia
04-20-1-10-370 -w -00	0,78	część wydzielenia
04-20-1-10-372 -g -00	1,68	część wydzielenia
04-20-1-10-376 -d -00	0,35	część wydzielenia
04-20-1-10-376 -f -00	0,34	
04-20-1-10-377 -c -00	0,69	część wydzielenia
04-20-1-10-377 -c -00	0,33	część wydzielenia
04-20-1-10-380 -b -00	1,55	
04-20-1-10-380 -d -00	0,51	
04-20-1-10-381 -c -00	0,95	
04-20-1-10-389 -c -00	1,29	część wydzielenia
04-20-1-10-390 -g -00	1,98	
04-20-1-10-391 -b -00	3,20	część wydzielenia
04-20-1-11-103 -a -00	0,59	
04-20-1-11-107 -d -00	0,85	
04-20-2-12-177 -r -00	0,02	
04-20-2-12-177 -s -00	0,07	
04-20-2-12-180 -g -00	2,34	
04-20-2-12-198 -i -00	0,31	część wydzielenia
04-20-2-12-200 -j -00	0,24	część wydzielenia
04-20-2-12-200 -p -00	0,19	
04-20-2-12-200 -y -00	0,52	
04-20-2-13-109 -d -00	0,79	
04-20-2-13-41 -g -00	4,63	
04-20-2-13-42 -b -00	1,08	
04-20-2-13-44 -j -00	0,90	
04-20-2-13-55 -k -00	0,79	

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Uwagi
04-20-2-13-56 -h -00	1,30	
04-20-2-13-56 -m -00	1,03	
04-20-2-13-59 -a -00	2,60	
04-20-2-13-62 -j -00	5,37	
04-20-2-13-64 -g -00	0,25	
04-20-2-13-65 -c -00	0,83	
04-20-2-14-10 -b -00	0,03	
04-20-2-14-10 -o -00	0,66	część wydzielenia
04-20-2-14-17 -w -00	0,51	część wydzielenia
04-20-2-14-17 -y -00	0,10	
04-20-2-14-18 -c -00	0,41	
04-20-2-14-19 -j -00	0,69	
04-20-2-14-2 -h -00	0,08	
04-20-2-14-2 -i -00	0,17	
04-20-2-14-4 -m -00	0,44	
04-20-2-14-4 -p -00	0,39	
04-20-2-14-5 -d -00	0,27	
04-20-2-14-5 -i -00	0,24	
04-20-2-14-7 -a -00	0,79	
04-20-2-14-8 -c -00	0,49	
04-20-2-14-9 -b -00	0,30	część wydzielenia
04-20-2-15-137 -b -00	0,77	
04-20-2-15-137 -c -00	1,51	część wydzielenia
04-20-2-15-137 -d -00	0,51	
04-20-2-15-138 -b -00	0,81	
04-20-2-15-144 -l -00	0,27	część wydzielenia
04-20-2-15-66 -a -00	0,95	
04-20-2-15-66 -l -00	0,09	
04-20-2-15-66 -n -00	0,91	
04-20-2-15-66 -o -00	1,18	
04-20-2-15-69 -k -00	1,16	
04-20-2-15-71 -j -00	1,50	
04-20-2-15-73 -f -00	1,24	
04-20-2-15-81A -b -00	3,01	
04-20-2-16-101 -d -00	0,92	część wydzielenia
04-20-2-16-102 -d -00	0,25	część wydzielenia
04-20-2-16-89 -j -00	0,40	
04-20-2-16-95 -c -00	0,22	
04-20-2-17-22 -c -00	0,27	część wydzielenia
04-20-2-17-23 -f -00	0,33	część wydzielenia
04-20-2-17-23 -g -00	0,15	
	228,47	

7.7. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Przemyśl 30.11.2018 r

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f w zw. z art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405) oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy – legitymuję się wykształceniem wyższym z dziedziny nauk leśnych.

Niniejsze oświadczenie składam w związku z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019-2028.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Leszek Reizer

